ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Ν.Π.Δ.Δ.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2017

ΜΑΡΤΙΟΣ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ 7

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ 9

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (ΝΠΔΔ) 9

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 9
ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ 11
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 12
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ 12

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ 14

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ 14

ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ 14
Η ελληνική οικονομία 14
Η διεθνής οικονομία 18
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 22
Διεθνείς κεφαλαιαγορές 22
Ελληνική κεφαλαιαγορά 26
Ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο 31
ΠΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 38
Αγορές μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων 38
Αγορές τίτλων σταθερού εισοδήματος 48
Αγορά παραγώγων προϊόντων 49
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΤΛΩΝ 52
Εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου 52
Εκδόσεις εταιρικών τίτλων 53

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ 60

ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 60

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΕΠΕΥ) ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΑΕΕΔ) 60
Συναλλακτική δραστηριότητα 60
Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ 60
ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 61
Συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) 61
Εναλλακτικές επενδύσεις (ΑΕΕΧ, ΑΕΔΟΕΕ, ΑΕΕΑΠ) 66

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ 66

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 66

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ 66

Συλλογικές Επενδύσεις (Επενδυτικά κεφάλαια, Εταιρείες Διαχείρισης, ΤΕΑ) 67
Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση, Διακανονισμός 67
Ακεραιότητα αγοράς 67
Υποχρεώσεις εκδοτριών εταιρειών 67
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ 67
Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ) 67
Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ) 68
Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) 68
Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου 68
Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ) 68
Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ) 69
Αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ 69
Τόποι διαπραγμάτευσης και συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού 69
Έγκριση Ενημερωτικών Δελτίων με δημόσια προσφορά κινητών αξιών και λοιπές εταιρικές πράξεις. 70
ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ 71
Ανάκληση άδειας λειτουργίας 71
Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών 71
Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προτάσεων αγοράς μετοχών 75
Διαγραφές μετοχών εταιρειών από το Χρηματιστήριο Αθηνών 76
Επιβολή χρηματικών ποινών 77
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 80
Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας 80
Πιστοποίηση στελεχών κεφαλαιαγοράς 81
Διερεύνηση καταγγελιών/ αναφορών 83
Εκποίηση μετοχών εισηγμένων εταιριών 83
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 84
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 86
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 87
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) 87
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Διεθνής Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) 96
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και λοιποί διεθνείς φορείς 97
Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας 98
ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 98
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 104
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ 106
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΠΙΝΑΚΕΣ 112

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, 2015- 2017.....17
ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ΕΕ, 2015-2017.....21
ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Χρηματιστηριακή αξία μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2017.....39
ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Συγκεντρωτικά στοιχεία Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2008-2017.....39
ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Σωρευτική Απόδοση (%) του ΓΔΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2007-2017.....40
ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Βασικοί δείκτες μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2016-2017.....41
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κλαδικοί δείκτες τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, FTSE/XA, 2017.....42
ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Αξία συναλλαγών σε μετοχικούς τίτλους στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2017.....43
ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα, 2017.....43
ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Αριθμός νέων και ενεργών μερίδων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων ανά μήνα, 2015-2017.....45
ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Συμμετοχή επενδυτών στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 29.12.2017.....46
ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) και μερισματική απόδοση εισηγμένων εταιριών, 2009-2017.....47
ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Στοιχεία της αγοράς παραγώγων, 2015-2017.....50
ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Κατανομή συμβολαίων στην αγορά παραγώγων, 2015-2017.....51
ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Αξία συναλλαγών στην αγορά παραγώγων και την υποκείμενη αγορά κινητών αξιών, 2017.....52
ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις μετοχικών τίτλων, 2017.....53
ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών, 2011-2017.....54
ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιρειών με έκδοση μετοχικών τίτλων ανά τρίμηνο, 2015 – 2017.....56
ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων, 2017.....56
ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εισηγμένων και μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2017.....57
ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Αποσχίσεις κλάδων εισηγμένων και εισφορά τους σε μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, 2017.....58
ΠΙΝΑΚΑΣ 22. Συναλλαγές μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2013-2017.....60
ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ σε πελάτες τους, 2017.....61
ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων, 2015-2017.....62
ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Αξία ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων και μακροοικονομικά μεγέθη, 2008-2017.....62
ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Αξία ενεργητικού και αριθμός μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, 31.12.2017.....64
ΠΙΝΑΚΑΣ 27. Εγκριθέντες αλλοδαποί οργανισμοί συλλογικής επένδυσης, 2003-2017.....65
ΠΙΝΑΚΑΣ 28. Δημόσιες προτάσεις στην κεφαλαιαγορά, 2017.....76
ΠΙΝΑΚΑΣ 29. Αριθμός και αξία προστίμων, 2017.....80
ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Οικονομικός Απολογισμός ΕΚ, 2015-2017.....87
ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα, 2015-2017.....99
ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2015-2017.....100
ΠΙΝΑΚΑΣ 33. ΔΟΕΕ της ΕΕ που προωθούν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2015-2017.....101
ΠΙΝΑΚΑΣ 34. ΟΕΕ της ΕΕ που προωθούνται εμπορικά (marketing) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2015-2017102
ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ που προωθούν εμπορικά (marketing) EuVECA στην Ελλάδα, 2015-2017103
ΠΙΝΑΚΑΣ 36. EuVECA που προωθούνται εμπορικά (marketing) από Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ στην Ελλάδα, 2015-2017.....103

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Οργανόγραμμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΠΔ 65/2009) *13*
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Μηνιαία μεταβλητότητα (volatility), Χρηματιστήριο Αθηνών, 2015-2017 *41*
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. Μέση μηνιαία απόκλιση τιμών και μέση ημερήσια αξία συναλλαγών, 2015-2017 *44*
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. Απόδοση ομολογιακών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, 2015-2017 *49*
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. Κατανομή όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων ανά προϊόν, 2017 (σε παρένθεση τα ποσοστά για το έτος 2016) *50*
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6. Δημόσια προσφορά μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, 2011-2017 *55*
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2011-2017 *55*
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Συγχωνεύσεις εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 2008–2017 *59*
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9. Εισηγμένες εταιρίες και όμιλοι εισηγμένων εταιριών με μετοχές σε διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 2008–2017 *59*
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων ανά κατηγοριοποίηση, 2015-2017 *64*
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11. Κεφαλαιοποίηση ΧΑ - ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων, ΓΔΤ/ΧΑ, 2015-2017 *65*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

"Προστασία επενδυτών - Αποστελεσματικότητα Αγορών - Συμβολή στην Ανάπτυξη της Χώρας"

Η ελληνική οικονομία το 2017 επέδειξε σημαντική πρόοδο, η οποία ταυτόχρονα δημιούργησε και τις προϋποθέσεις ώστε να ατενίζουμε πλέον με αισιοδοξία την ολοκλήρωση του τρίτου προγράμματος στα μέσα του Αυγούστου και την επιστροφή της χώρας στην κανονικότητα. Μετά από μια πολυετή περίοδο ύφεσης η οικονομία ανέκαμψε, καταγράφοντας σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ ρυθμούς ανάπτυξης του ΑΕΠ για το 2017 1,4%, με ακόμα πιο αισιόδοξες προβλέψεις 2,4% και 2,5% για το 2018 και 2019, αντίστοιχα. Στη διαμόρφωση του θετικού αποτελέσματος συνέβαλαν όλες οι συνιστώσες του ΑΕΠ πλην της ιδιωτικής κατανάλωσης. Αξιοσημείωτη ήταν η συμβολή του τουρισμού και των εξαγωγών, αποτέλεσμα της αλλαγής προσανατολισμού των ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίες αναζητούν πλέον αγορές στο εξωτερικό, αφενός για να καλύψουν τις απώλειες της εσωτερικής ζήτησης, αλλά και για να ενισχύσουν την θέση τους στο διεθνή ανταγωνισμό.

Σημαντική συμβολή εξάλλου στην πορεία της ελληνικής οικονομίας είχε και η ευνοϊκή ευρωπαϊκή συγκυρία, η οποία μετά από μια πολυετή περίοδο στασιμότητας και αναιμικής ανάπτυξης, κατέγραψε, τόσο σε επίπεδο Ευρωζώνης όσο και στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ρεκόρ ανάπτυξης για τη δεκαετία της τάξεως του 2,5%.

Στις εγχώριες εξελίξεις συνέβαλαν αποφασιστικά, τόσο η επιτυχής 2η αξιολόγηση του Ιουνίου, όσο και η γρήγορη ολοκλήρωση της 3ης, οι οποίες λειτούργησαν καταλυτικά στην επιστροφή ενός μέρους της χαμένης εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία και στην επάνοδο στις αγορές με δύο επιτυχημένες εκδόσεις κρατικών ομολόγων με ικανοποιητικό επιτόκιο. Οι θετικές προοπτικές για την οικονομία, όπως καταγράφονται μετά και από τις αλλεπάλληλες αναβαθμίσεις των οίκων αξιολόγησης, βελτίωσαν το οικονομικό κλίμα και οδήγησαν στην αποκλιμάκωση των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων στο επίπεδο του Ιανουαρίου του 2006. Ταυτόχρονα μειώθηκαν και οι αποδόσεις των ομολόγων ελληνικών εταιριών που εκδίδονται κυρίως στο Λονδίνο και το Λουξεμβούργο, ενώ προηγήθηκε η αποκλιμάκωση των επιτοκίων σημαντικών εκδόσεων εταιρικών ομολόγων στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Τη σκυτάλη πήραν στη συνέχεια και οι τράπεζες με την έκδοση καλυμμένων ομολόγων, βελτιώνοντας τη ρευστότητά τους.

Η επιστροφή όμως στην κανονικότητα και τη διατήρηση μιας ισχυρής και βιώσιμης ανάπτυξης, απαιτεί την επεξεργασία και υλοποίηση ενός μακρόχρονου αναπτυξιακού προγράμματος, το οποίο θα περιέχει τις βασικές επιλογές για την Ελλάδα του αύριο στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής οικογένειας. Είναι ανάγκη να συνεχισθούν οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες, που στοχεύουν στην απελευθέρωση των δημιουργικών δυνάμεων, οι οποίες διεκδικούν ισότιμη μεταχείριση με κανόνες, μακριά από κάθε είδους επιλεκτική κρατική προστασία, η οποία συχνά ακυρώνει επενδυτικές προσπάθειες τόσο από Έλληνες όσο και από ξένους επιχειρηματίες. Παρά τη μεγάλη πρόοδο που έχει επιτευχθεί, απαιτείται η συνέχιση των προσπαθειών για τη βελτίωση στη λειτουργία του φορολογικού, κυρίως εισπρακτικού συστήματος, με την εγκαθίδρυση ενός σταθερού πλαισίου, την αποδοτικότερη οργάνωση του κράτους, την επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης, την ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδίου καθώς και την ανάδειξη της επιστήμης και έρευνας ως επιλογή υψίστης προτεραιότητας, η οποία εξασφαλίζει το διαβατήριο για μια ισότιμη συμμετοχή της χώρας στο μελλοντικό διεθνή καταμερισμό εργασίας. Με αυτές τις προϋποθέσεις η χώρα είναι δυνατό να καταστεί πόλος έλξης παραγωγικών επενδύσεων, να αυξηθεί η παραγωγικότητα και η παραγωγή, να βελτιωθούν τα εισοδήματα, να αυξηθούν τα

φορολογικά έσοδα και οι εισφορές στα ταμεία, όπως επίσης το σημαντικότερο, να δημιουργηθούν νέες μόνιμες θέσεις εργασίας για τους νέους μας.

Σημαντική είναι εξάλλου και η δημιουργία φιλικού επενδυτικού κλίματος σε συνδυασμό με τη διεύρυνση των διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης. Είναι γεγονός, ότι η σχεδόν αποκλειστική χρηματοδότηση στο παρελθόν της οικονομίας μας από το τραπεζικό σύστημα, απετέλεσε τροχοπέδη στην ομαλή τροφοδότηση ακόμη και των υγιών επιχειρήσεων, κυρίως λόγω της μεγάλης ανάγκης των τραπεζών για απομόχλευση στην περίοδο της κρίσης. Παρά δε τις σημαντικές βελτιώσεις τόσο σε ότι αφορά τις πηγές άντλησης κεφαλαίων, όσο και στην εισροή καταθέσεων αλλά και την ελαφρά απομείωση του όγκου των μη εξυπηρετούμενων δανείων, οι τράπεζες αδυνατούν ακόμη να ανταποκριθούν πλήρως στις ανάγκες χρηματοδότησης μιας αναπτυσσόμενης οικονομίας.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην προσπάθειά της να συμβάλλει στη δημιουργία εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης, δημιούργησε το θεσμικό πλαίσιο για την οργάνωση της αγοράς εταιρικών ομολόγων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία αποτελεί μια αξιόπιστη πηγή άντλησης κεφαλαίων, τόσο για μεγάλες όσο και για μικρότερες επιχειρήσεις. Ήδη καταγράφονται σημαντικές εκδόσεις, ενώ μια νέα ομάδα εταιρειών ετοιμάζονται να απευθυνθούν στην αγορά για να καλύψουν τις επενδυτικές τους ανάγκες. Για τις νεοφυείς αλλά και τις δυναμικές μικρές επιχειρήσεις λειτουργεί ήδη με εθνικό δίκαιο, η συμμετοχική χρηματοδότηση (Crowdfunding), ένα εργαλείο που προσφέρει διέξοδο σε επιχειρήσεις, που για διάφορους λόγους δε μπορούν να βρουν χρηματοδότηση από άλλες πηγές. Επίσης νέα εργαλεία, αλλά και βελτιώσεις υπαρχόντων, ώστε να γίνουν πιο αποτελεσματικά, βρίσκονται στους σχεδιασμούς μας για το άμεσο μέλλον.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είχε σημαντική και πολυσχιδή συμμετοχή και συμβολή σε διεθνείς συνόδους και διασκέψεις κατά το 2017, ενώ συμμετείχε με ενεργό τρόπο στο σύνολο των διαρκών επιτροπών της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών, με στόχο την κοινή διαμόρφωση ευρωπαϊκού πλαισίου, υποστηρίζοντας συχνά τις ιδιαιτερότητες της Ελληνικής Αγοράς.

Στο πλαίσιο του ρυθμιστικού της ρόλου, η Επιτροπή ολοκλήρωσε με επιτυχία το έργο της ενσωμάτωσης του νέου θεσμικού πλαισίου για τις Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων (MiFID II/MiFIR) με το νόμο 4514/2018, συμβάλλοντας έτσι σε μία σειρά πρωτοβουλιών για τον εκσυγχρονισμό του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την κεφαλαιαγορά, μεταξύ των οποίων την υιοθέτηση του Κανονισμού ΕΕ 596/5014 με το ν. 4443/2016 για την Κατάχρηση της Αγοράς.

Με αυτά τα βασικά νομοθετήματα ενισχύθηκε το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεφαλαιαγοράς, με στόχο την καλύτερη προστασία των επενδυτών, την αποτελεσματικότερη λειτουργία των αγορών και τη διαφάνεια των συναλλαγών.

Ως εποπτική Ανεξάρτητη Αρχή, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, το 2017 περαίωσε υποθέσεις παραβατικής συμπεριφοράς σε 248 περιπτώσεις και επέβαλε διοικητικά πρόστιμα ύψους 3,4 εκ. Ευρώ, τα οποία εισπράττονται από το Δημόσιο. Για τη σημαντική προσφορά της Επιτροπής τόσο στο ρυθμιστικό, όσο και στο εποπτικό της έργο, η συμβολή του προσωπικού με τον αξιόλογο επαγγελματισμό που το διακρίνει, υπήρξε ανεκτίμητη. Για τη συνεισφορά αυτή, τους οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ.

Χαράλαμπος Γκότσης

Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (ΝΠΔΔ)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΚΟΤΣΗΣ

Πρόεδρος, Καθηγητής Οικονομικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΡΟΥΛΛΙΝΟΣ

Α’ Αντιπρόεδρος, Οικονομολόγος

ΞΕΝΟΦΩΝ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ

Β’ Αντιπρόεδρος, Οικονομολόγος

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Μέλος, Οικονομολόγος, Διευθύνων Σύμβουλος Χρηματιστηρίου Αθηνών

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΥΓΗΤΙΔΗΣ

Μέλος, Καθηγητής Νομικής Σχολής

ΙΩΑΝΝΑ ΣΕΛΗΝΙΩΤΑΚΗ

Μέλος, εκπρόσωπος Τράπεζας της Ελλάδος

ΠΕΤΡΟΣ ΖΕΝΕΛΗΣ (Έως 16.08.2017)

Μέλος, Οικονομολόγος

ΑΔΑΜ ΚΑΡΑΓΛΑΝΗΣ (Από 23.11.2017)

Μέλος, Νομικός

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι επταμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο, δύο Αντιπροέδρους κα τέσσερα μέλη. Ο Πρόεδρος διορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από

σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Ελληνικής Βουλής. Οι δύο Αντιπρόεδροι καθώς και τα τέσσερα μέλη διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους και διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε θέματα κεφαλαιαγοράς. Απολαύουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, δεσμευόμενα μόνον από το νόμο και τη συνείδησή τους. Ο Πρόεδρος και οι δύο Αντιπρόεδροι είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι επιφορτισμένο μεταξύ άλλων με τις ακόλουθες αρμοδιότητες: τη χάραξη της γενικής πολιτικής, τη θέσπιση κανονιστικών πράξεων, την παροχή και ανάκληση αδειών εποπτευόμενων προσώπων, την επιβολή κυρώσεων, τη σύνταξη του προϋπολογισμού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται τουλάχιστον δύο φορές το μήνα από τον Πρόεδρο και συνεδριάζει, εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη.

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συστάθηκε με το ν. 1969/1991 και το ν. 2324/1995 με σκοπό την προστασία των επενδυτών και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, η οποία αποτελεί σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας. Η Διοίκηση και το προσωπικό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς διαθέτουν, εκ του ευρωπαϊκού και ελληνικού νομοθετικού πλαισίου, εχέγγυα λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Σύμφωνα με το νόμο η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει αποκλειστικά δικούς της πόρους και δεν χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υποβάλλει έκθεση πεπραγμένων στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομικών. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καλείται από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, προκειμένου να την ενημερώνει για θέματα της κεφαλαιαγοράς.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority- ESMA). Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι μέλος του ανώτατου διοικητικού οργάνου της ESMA, του Συμβουλίου Εποπτών (Board of Supervisors).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι επίσης μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions - IOSCO). Συνάπτει επίσης συμφωνίες με άλλες εποπτικές αρχές για την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών και τη συνεργασία σε θέματα της αρμοδιότητάς της.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά. Συμμετέχει επίσης καθοριστικά στη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που άπτεται του αντικειμένου της σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο συμβάλλοντας ενεργά στις εργασίες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ESMA και της IOSCO. Μεταξύ άλλων, εποπτεύει τους ημεδαπούς και

αλλοδαπούς φορείς που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, τους οργανισμούς συλλογικών και εναλλακτικών επενδύσεων, τους διαχειριστές τους, τα νέα επενδυτικά σχήματα, τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης, τις εισηγμένες εταιρίες ως προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας, περιλαμβανομένων των οικονομικών τους καταστάσεων τους και τους μετόχους εισηγμένων εταιριών ως προς την υποχρέωσή τους για δήλωση σημαντικών συμμετοχών, εγκρίνει τις δημόσιες προτάσεις, και τα ενημερωτικά δελτία αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, και παρακολουθεί και ελέγχει τις συναλλαγές ως προς τη χειραγώγηση αγοράς καθώς και τις πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες. Εποπτεύει παράλληλα τη συμμόρφωση των εποπτευόμενων προσώπων ως προς το πλαίσιο της αντιμετώπισης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Στους εποπτευόμενους από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς φορείς περιλαμβάνονται επίσης οι τόποι διαπραγμάτευσης, οι φορείς εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών, το Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων καθώς και τα συστήματα αποζημίωσης επενδυτών και διασφάλισης συναλλαγών, όπως το Συνεγγυητικό Κεφάλαιο. Επίσης, παρακολουθεί τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις και την ερευνητική δραστηριότητα στα θέματα κεφαλαιαγορών, εκπονεί μελέτες όπου κρίνεται σκόπιμο και πιστοποιεί στελέχη της κεφαλαιαγοράς ως προς την επαγγελματική τους επάρκεια. Εξυπηρετεί τους πολίτες και παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες και παράπονα επενδυτών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει την αρμοδιότητα να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις και μέτρα (επίπληξη, χρηματικό πρόστιμο, αναστολή λειτουργίας, αφαίρεση άδειας, αναστολή διαπραγμάτευσης εισηγμένων κινητών αξιών, κλπ) σε εποπτευόμενα νομικά και φυσικά πρόσωπα που παραβαίνουν τη νομοθεσία για την κεφαλαιαγορά, καθώς και να υποβάλλει μηνυτήριες αναφορές σε περίπτωση σοβαρών ενδείξεων διάπραξης ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελείται από τον Πρόεδρο και τους δύο Αντιπροέδρους και είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Εκτελεστική Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρο και συνεδριάζει τουλάχιστον άπαξ εβδομαδιαίως, εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως δύο τουλάχιστον από τα μέλη της. Έχει την ευθύνη για σειρά θεμάτων για τα οποία της έχει εκχωρηθεί αρμοδιότητα από το Διοικητικό Συμβούλιο, για την καθημερινή διοίκηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για την επίβλεψη της λειτουργίας των υπηρεσιών της. Επίσης η Εκτελεστική Επιτροπή εκπροσωπεί την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαστικά ενώπιον των Ελληνικών και των αλλοδαπών δικαστηρίων.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Η οργανωτική δομή (Διάγραμμα 1) και οι αρμοδιότητες υπηρεσιακών μονάδων της Επιτροπής ορίζονται στο Προεδρικό Διάταγμα 65/2009 (ΦΕΚ 88/9.6.2009).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Οργανόγραμμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΠΔ 65/2009)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ			
Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	***ΠΡΟΕΔΡΟΣ***	***Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ***	
ΜΕΛΗ			
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΩΝ		*Δ/ΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ*	
ΜΟΝΑΔΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ			
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ			
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ			
ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		***ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ***	
Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ		***Δ/ΝΣΗ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ***	
Τμήμα Αδειοδότησης Εταιριών Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών	Τμήμα Αδειοδότησης Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων	Τμήμα Δημοσίων Προσφορών	Τμήμα Διαρκούς Πληροφόρησης
Τμήμα Εποπτείας Εταιριών Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών	Τμήμα Εποπτείας Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων	Τμήμα Περιοδικής Πληροφόρησης	Τμήμα Εποπτείας Εισηγμένων Εταιριών
Τμήμα Αγορών και Συστημάτων			
Δ/ΝΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΑΓΟΡΩΝ		***Δ/ΝΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ***	
Τμήμα Παρακολούθησης	Τμήμα Ελέγχου Συναλλαγών	Τμήμα Διεθνών Σχέσεων	Τμήμα Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
Τμήμα Επικοινωνίας			
Δ/ΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ		***Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ***	
Τμήμα Μελετών	Τμήμα Εκπαίδευσης	Τμήμα Πρωτοκόλλου	Τμήμα Πληροφορικής
		Τμήμα Προσωπικού	
Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		***Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ***	
Τμήμα Οικονομικό	Τμήμα Προμηθειών		

Βάσει του άρθρου 78[Α] του ν. 1969/1991, έχει επίσης συσταθεί οκταμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, έργο της οποίας είναι η διατύπωση απόψεων προς το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με προτάσεις για νέες κανονιστικές ρυθμίσεις. Η Συμβουλευτική Επιτροπή υποβάλει προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών και διατυπώνει γνώμη κάθε φορά που η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εισηγείται προτάσεις προς το αρμόδιο Υπουργείο για την υιοθέτηση νομοθετικών ρυθμίσεων.

Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής ορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών και σήμερα εκπροσωπούν την Ένωση Εισηγμένων Εταιριών (ΕΝΕΙΣΕΤ), τον Σύνδεσμο Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΣΜΕΧΑ), την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ), την Ένωση Θεσμικών Επενδυτών (ΕΘΕ), τον Σύνδεσμο Εταιριών

Διαμεσολαβητικών Υπηρεσιών Κινητών Αξιών (ΣΕΔΥΚΑ), τον Σύνδεσμο Επενδυτών και Διαδικτύου (ΣΕΔ) και την Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων. Πρόεδρος της Επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η θητεία των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι τριετής.

Τέλος, από το 2015 έχει συσταθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η Επιτροπή Λήψης Μέτρων Εξυγίανσης, η οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης και την άσκηση εξουσιών που προβλέπονται στο ν. 4335/2015 όσον αφορά στις επιχειρήσεις επενδύσεων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

Η ελληνική οικονομία

Κατά το 2017 συνεχίστηκε η εφαρμογή του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και η επίτευξη δημοσιονομικών πρωτογενών πλεονασμάτων. Σημειώθηκε, επίσης, ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, με εκτιμώμενο ρυθμό μεγέθυνσης στο 1,4%. Με βάση τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις, θετικά επέδρασε στο ΑΕΠ η δαπάνη παγίων επενδύσεων (ιδίως το πρώτο και τέταρτο τρίμηνο του έτους), η ιδιωτική κατανάλωση (τα πρώτα δύο τρίμηνα του έτους) και η ενδυνάμωση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών καθώς και γενικότερα οι ευνοϊκότερες μακροοικονομικές εξελίξεις στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον. Οι δείκτες στο λιανικό εμπόριο εμφάνισαν μικτή τάση, ενώ αύξηση σημείωσε η βιομηχανική παραγωγή. Θετικές ήταν, επίσης, οι μεταβολές στην αγορά εργασίας, όπου η ανεργία μειώθηκε στο 20,8% με συνέχιση της ανόδου στον όγκο της μισθωτής εργασίας στον ιδιωτικό τομέα. Αυξημένη εμφανίζεται για το 2017 η συνολική οικοδομική δραστηριότητα αλλά και οι εισπράξεις από τον τουρισμό και γενικότερα η εξαγωγική δυναμική της χώρας. Το υψηλό επίπεδο δημοσίου χρέους και των μη εξυπηρετούμενων δανείων παραμένουν ωστόσο πηγές αβεβαιότητας, οι οποίες εμποδίζουν μία σταθερή και δυναμική ανάπτυξη της χώρας.

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα, ο οποίος καταρτίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ακολούθησε ανοδική πορεία από το Μάιο του 2017 ανακάμπτοντας στις 101 μονάδες το Δεκέμβριο του 2017 (95,1 τον Ιανουάριο 2017). Οι αντίστοιχοι δείκτες για τη ζώνη του ευρώ και για τις χώρες της ΕΕ κατά το 2017 ομοίως ακολούθησαν γενικότερα ανοδική πορεία.

Αναφορικά με τους ρυθμούς μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας, με βάση τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ για τους τριμηνιαίους εθνικούς λογαριασμούς, το ΑΕΠ βάσει μη εποχικών διορθωμένων στοιχείων σε όρους όγκου το 2017 παρουσίασε αύξηση 1,4%, ενώ σε ονομαστικούς όρους παρουσίασε αύξηση κατά 1,85%. Αναλυτικότερα, με βάση τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία των εκτιμήσεων της ΕΛΣΤΑΤ, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους όγκου μεταβλήθηκε σε τριμηνιαία βάση κατά 0,6%, 0,7% , 0,4% και 0,1% το α', β', γ' και δ' τρίμηνο αντίστοιχα του 2017 και σε ετήσια βάση (σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2016) κατά 0,4%, 1,5%, 1,4% και 1,9% για το α', β', γ' και δ' τρίμηνο του 2017 αντίστοιχα. Αναφορικά με τις ποσοστιαίες

μεταβολές σε ετήσια βάση για τις συνιστώσες του ΑΕΠ το 2017, σημαντική αύξηση σημειώθηκε στις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου ενώ η ιδιωτική κατανάλωση είχε αντίστοιχη οριακή αύξηση με εκείνη του προηγούμενου έτους. Η δαπάνη της γενικής κυβέρνησης σημείωσε οριακή μείωση όπως και κατά το 2016. Οι εισαγωγές και οι εξαγωγές αυξήθηκαν σημαντικά κατά 7,5% (έναντι + 1,3% το 2016) και 7% (έναντι - 1,9% το 2016) αντίστοιχα.

Το 2017 η ανεργία συνέχισε την καθοδική της πορεία με υψηλότερο ρυθμό μείωσης σε σχέση με το 2016 (σχεδόν 10% μείωση το 2017) παραμένοντας ωστόσο στο υψηλότερο επίπεδο των χωρών της ΕΕ. Με βάση τα εποχικά προσαρμοσμένα αποτελέσματα, το Δεκέμβριο του 2017 ανήλθε στο 20,8 % και κατά μέσο όρο για το ενδεκάμηνο του 2017 διαμορφώθηκε στο 21,5 %, ενώ στο τέλος του 2016 διαμορφώθηκε στο 23,1 % και ο μέσος όρος για το προηγούμενο έτος ήταν 23,5%. Ειδικότερα, ο συνολικός αριθμός των απασχολουμένων (περιλαμβανομένων και των μισθωτών) αυξήθηκε κατά 3% το 2017. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για το Δεκέμβριο 2017, ο όγκος της μισθωτής εργασίας στον ιδιωτικό τομέα εμφάνισε συνολική σωρευτική αύξηση καθ' όλο το 2017 κατά 143.545 άτομα (έναντι αντίστοιχης αύξησης 136.260 άτομα το 2016 και 99.700 το 2015). Η παραγωγικότητα της εργασίας το 2017 μειώθηκε κατά 0,7%, εμφανίζοντας ίδια μεταβολή με εκείνη για το 2016. Το 2018, ο κατώτατος μηνιαίος μισθός υπαλλήλων με βάση τις εθνικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας παρέμεινε στο επίπεδο των 586,08 ευρώ και το κατώτατο ημερομίσθιο εργατών στα 26,18 ευρώ, επίπεδα που ισχύουν από τα τέλη του 2012. Το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος στο σύνολο της οικονομίας εκτιμάται ότι μειώθηκε σε ετήσια βάση κατά 0,3% το 2017, έναντι ετήσιας μείωσης κατά 0,2% το 2016 και -1,3% το 2015.

Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή το Δεκέμβριο του 2017 εμφάνισε θετική μέση δωδεκάμηνη μεταβολή 1,1 % έναντι μηδενικής αντίστοιχης μεταβολής στο τέλος του 2016.

Με βάση τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για την εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού, το έλλειμμα του Κρατικού Προϋπολογισμού (σε ταμειακή βάση) χωρίς την επίπτωση του προγράμματος εξόφλησης υποχρεώσεων παρελθόντων ετών και εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, σχεδόν διπλασιάστηκε το 2017 (από τα 2.810 εκατ. ευρώ το 2016 στα 4.267 το 2017) έναντι μείωσης κατά 68% περίπου το αντίστοιχο προηγούμενο χρονικό διάστημα. Το πρωτογενές πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού, το 2017, διαμορφώθηκε στα 1.941. εκατ. ευρώ (στο 1,08% του ΑΕΠ), έναντι 2.778 εκατ. ευρώ το 2016 (στο 1,6% του ΑΕΠ το 2016), μεγαλύτερο κατά 1.064 εκατ. ευρώ από το μέγεθος που είχε αρχικά εκτιμηθεί στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Τα καθαρά έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού ανήλθαν ετησίως στα 51.423 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 5% σε σχέση με το 2016, από τα οποία 48.973 εκατ. ευρώ αφορούν έσοδα από τον Τακτικό Προϋπολογισμό (μειωμένα κατά 2% σε σχέση με το 2016) και 2.449 εκατ. ευρώ έσοδα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) (μειωμένα κατά 41% σε σχέση με το 2016). Οι συνολικές δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού ανήλθαν σε 55.690 εκατ. ευρώ (έναντι εκτίμησης για 57.265), μειωμένες κατά 2,2%, έναντι του 2016. Οι πρωτογενείς δαπάνες ανήλθαν στα 43.532 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 3,5% σε σχέση με το 2016. Όπως και κατά το 2016, το 2017 σημαντική μείωση παρουσίασαν οι δαπάνες για καταπτώσεις εγγυήσεων (ιδίως σε φορείς εντός της Γενικής Κυβέρνησης) κατά 46,3 % και ανήλθαν στα 886 εκατ. ευρώ. Οι δαπάνες του ΠΔΕ ανήλθαν στα 5.950 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 5,4% σε σχέση με το 2016, εκ των οποίων το

78% αφορούσε το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ. Οι δαπάνες για τόκους εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους ανήλθαν στα 6.208 εκατ. ευρώ έναντι 5.588 εκατ. ευρώ το 2016.

Σύμφωνα με τα μηνιαία στοιχεία για τη Γενική Κυβέρνηση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, εμφανίζεται πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 5.933 εκατ. ευρώ, ήτοι 3,3% του ΑΕΠ το 2017, έναντι 4.864 εκ. ευρώ το 2016 (2,8% του ΑΕΠ). Αντίστοιχα, το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης παρουσίασε πλεόνασμα ύψους 285 εκατ. ευρώ το 2017 (0,16% του ΑΕΠ) έναντι ελλείμματος 396 εκατ. ευρώ το 2016 (0,23% του ΑΕΠ).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εισηγητικής Έκθεσης του Προϋπολογισμού του 2018, το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης του 2017 ανήλθε στα 318.300 εκατ. ευρώ, έναντι 315.036 εκατ. ευρώ το 2016, σημειώνοντας οριακή αύξηση κατά 1%. Σε σχετικούς ως προς το εθνικό προϊόν όρους, διαμορφώθηκε στο τέλος του 2017 στο 178,2% έναντι 180,8% στο τέλος του 2016. Οριακή αύξηση (1,6%) εμφάνισε και το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης (από 326.358 εκατ. ευρώ το 2016 σε εκτιμώμενο 332.800 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2017), μέγεθος που ως ποσοστό επί του ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 186,4% το 2017 έναντι και 187,3% το 2016. Οι παραπάνω υπολογισμοί έχουν γίνει με το ονομαστικό ΑΕΠ για το 2017 στα 178.579 εκατ. ευρώ και για το προηγούμενο έτος στα 174.199 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπέζης Ελλάδος για το 2017, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε έλλειμμα 1,5 δις. ευρώ, μειωμένο κατά 418 εκ. ευρώ σε σύγκριση με εκείνο του 2016, εξέλιξη η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση του πλεονάσματος κατά 2 δις. ευρώ του ισοζυγίου υπηρεσιών (λόγω ιδίως της βελτίωσης του ταξιδιωτικού ισοζυγίου) και δευτερευόντως στη βελτίωση του ισοζυγίου πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων, η οποία υπεραντιστάθμισε την αύξηση κατά 1,8 δις. ευρώ του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών (όπου οι εισαγωγές και εξαγωγές αυξήθηκαν με ρυθμό 12,7% και 14% αντίστοιχα). Στο ισοζύγιο κεφαλαίων, το 2017 σημειώθηκε πλεόνασμα 915 εκ. ευρώ έναντι πλεονάσματος 1 δις ευρώ το προηγούμενο έτος. Το ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών (άμεσες επενδύσεις, επενδύσεις χαρτοφυλακίου και λοιπές επενδύσεις) εμφάνισε μείωση 655 εκ. ευρώ το 2017 έναντι μείωσης 891 εκ. ευρώ το 2016. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας διαμορφώθηκαν σε 6,5 δις. ευρώ το Δεκέμβριο του 2017 στο ίδιο περίπου επίπεδο με το τέλος του προηγουμένου έτους.

Αναφορικά με την πορεία των καταθέσεων στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα, κατά το 2017 σημειώθηκε θετική ετήσια μεταβολή κατά 4,5% για το σύνολο της οικονομίας. Για τον ιδιωτικό τομέα, σημειώθηκε σε δωδεκάμηνη μεταβολή άνοδος κατά 12,6% για τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (έναντι +11,3 % στο τέλος του 2016) και μείωση κατά 6,8% (έναντι -4,6% στο τέλος του 2016) για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τα νοικοκυριά αύξησαν σε ετήσια μεταβολή τις καταθέσεις τους κατά 3,6% οι οποίες αντιστοιχούσαν σε υπόλοιπο τέλος έτους 104 δις. ευρώ. Από αυτές, το Δεκέμβριο του 2017 ποσοστό 40,6% αντιστοιχούσε στις καταθέσεις προθεσμίας, 48,7% στις καταθέσεις ταμιευτηρίου και 10,6% στις καταθέσεις όψεως.

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της συνολικής χρηματοδότησης της οικονομίας διαμορφώθηκε στο -1,6% στο τέλος του 2017. Η ετήσια μεταβολή της χρηματοδότησης του εγχώριου ιδιωτικού τομέα από τις ελληνικές τράπεζες διαμορφώθηκε στο -0,8%, έναντι -1,5% στο τέλος του 2016. Η ετήσια μεταβολή της τραπεζικής χρηματοδότησης των (μη χρηματοπιστωτικών) επιχειρήσεων στο τέλος του 2017 διαμορφώθηκε σε +0,4% από 0% στο τέλος του προηγούμενου έτους ενώ η ετήσια μεταβολή της τραπεζικής χρηματοδότησης των ιδιωτών ήταν -2,3% στο τέλος του 2017 έναντι -2,8% στο τέλος του προηγούμενου έτους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, 2015- 2017

Μέγεθος - Δείκτες	*2017*	*2016*	*2015*
ΑΕΠ και συνιστώσες *(ESA 2010, Δ%)(ετήσιες μεταβολές,%) (σε τιμές αγοράς, εποχ. διορθ.στοιχεία, μεταβολές όγκου)*			
ΑΕΠ (εποχ. διορθ.στοιχεία 2015-16)	*1,4*	*-0,3*	*-0,3*
Ιδιωτική κατανάλωση	*0,1*	*0,1*	*-0,5*
Δημόσια κατανάλωση	*-1,2*	*-1,4*	*1,1*
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	*9,7*	*1,5*	*-0,2*
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	*7*	*-1,9*	*2,9*
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	*7,5*	*1,3*	*0,4*
Απασχόληση και ανεργία			
Απασχολούμενοι (συνολικός αριθμός, Δ% κατά μέσο όρο προηγ. έτους)	*3*	*2,1*	*2*
Ποσοστό ανεργίας (Μέσοι Ετήσιοι όροι,%)	*21,5*	*23,5*	*25*
Τιμές και μισθοί			
Εν. Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Harmonized Index of Cons. Prices- μέση μεταβολή έτους (%))	*1,1*	*0,0*	*-1,1*
Κατώτατος Μισθός Υπαλλήλων (ευρώ)	*586,08*	*586,08*	*586,08*
Κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος (μέση ετήσια μεταβολή, %)	*-0,3*	*-0,2*	*-1,3*
Δημόσια Οικονομικά			
Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	*0,16%*	*0,23%*	*-3,5%*
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	*3,3%*	*2,8*	*-3,9*
Πρωτογενές Αποτέλεσμα. Κρ. Προϋπ. (πραγμ. εκατ. ευρώ) [(-) έλλειμμα]	*1.941*	*2.778*	*2.270*
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού, (ταμειακό, πραγμ. εκατ. ευρώ), [(-) έλλειμμα]	*-4.267*	*-2.810*	*-3.530*
Δημόσιο Χρέος Κεντρικής Διοίκησης (εκατ. ευρώ)	*332.800*	*326.358*	*321.332*
(ως %ΑΕΠ)	*(186,4)*	*(187,3)*	*(182,3)*
Δημόσιο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (εκατ. ευρώ)	*318.300*	*315.036*	*311.763*
(ως %ΑΕΠ)	*(178.2%)*	*(180,8)*	*(176,8)*
Ισοζύγιο Πληρωμών (εκατ. ευρώ, Ιαν- Δεκ)			
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	*-1.454,2*	*-1.872*	*-404*
Ισοζύγιο κεφαλαίων	*914,5*	*1.035,7*	*1.988,6*
Ισοζύγιο χρημ/κων συναλλαγών	*-655,2*	*-891,9*	*2.820*
Νομισματικές συνθήκες			
Καταθέσεις ιδιωτ. τομέα στα εγχώρια χρ/π. ιδρ. (ετ. Δ%, τέλος περιόδου)	*4,01*	*-1,6*	*-23*
Χρηματοδότηση εγχώριου ιδιωτικού τομέα (ετήσια Δ%, τέλος περιόδου)	*-0,8*	*-1,5*	*-2*

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Υπουργείο Οικονομικών, Τράπεζα Ελλάδος.

Σημειώσεις

Η ετήσια μεταβολή στο κόστος εργασίας για το 2017 αφορά εκτίμηση της Τράπεζας Ελλάδος.

Τα στοιχεία για το Αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης του 2017 και 2016 αφορούν την εκτίμηση στην Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2018 και το πραγματοποιηθέν μέγεθος, αντίστοιχα. Τα στοιχεία για το Αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης του 2015 (σε εθνικολογιστική βάση) δεν περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Τα στοιχεία για το Δημόσιο Χρέος του 2017 αναφέρονται σε εκτιμήσεις (Εισηγητική Έκθεση Κρατικού Προϋπολογισμού, 2018).

Η διεθνής οικονομία

Σύμφωνα με τις σχετικές εκθέσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (IMF, World Economic Outlook, Οκτώβριος 2017), της Παγκόσμιας Τράπεζας (World Bank, Global Economic Prospects, Ιανουάριος 2018), του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD, Economic Outlook, Νοέμβριος 2017) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Economic Forecast, Winter 2018), η παγκόσμια οικονομία το 2017, από το πρώτο εξάμηνο του έτους έδωσε πρώτα σήματα εξόδου από το φαύλο κύκλο χαμηλής ανάπτυξης. Στο δεύτερο εξάμηνο η μεγέθυνση των οικονομιών εμφάνισε θετική τάση η οποία αποτυπώνεται πιο έντονα στον τρέχοντα ορίζοντα χωρίς εξάλειψη των βασικών προκλήσεων και σε κλίμα αναζήτησης μακροπρόθεσμης δυναμικής βιώσιμης ανάπτυξης.

Τα σημάδια ανάκαμψης είναι γενικότερα βελτιωμένα και περισσότερο συγχρονισμένα παγκοσμίως, με θετική επίδραση από την εφαρμοζόμενη οικονομική πολιτική αλλά με περιθώρια περαιτέρω ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων και του παγκόσμιου εμπορίου. Οι τιμές στα βασικά εμπορεύματα και ιδίως στο πετρέλαιο, και η ενίσχυση των προσδοκιών εμφανίστηκαν αυξημένες το 2017. Από την άλλη πλευρά, μειωμένη παρέμεινε η παραγωγικότητα για το σύνολο των συντελεστών παραγωγής, ο πληθωρισμός και η βελτίωση των μεγεθών στην αγορά εργασίας παρέμειναν σε χαμηλότερα επίπεδα από τα προσδοκώμενα ενώ βελτίωση παρατηρήθηκε στα δημοσιονομικά μεγέθη. Αρνητική επίδραση είχαν οι γεωπολιτικές εντάσεις, η αναδιάταξη της μετά- Brexit εποχής και οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι προερχόμενοι μεταξύ άλλων από τα επίπεδα, ιδιωτικού κυρίως, δανεισμού, τους κινδύνους αναθεώρησης αποτιμήσεων χαρτοφυλακίων λόγω μελλοντικής αύξησης των αποδόσεων και τις νέες τάσεις του κλάδου περιλαμβανομένης της ψηφιοποίησης και των τεχνολογικών εξελίξεων στη χρηματοοικονομική. Εκ παραλλήλου, σημειώθηκε ενθάρρυνση της ανάληψης κινδύνων λόγω των συνεχιζόμενων χαμηλών επιτοκίων και τις σχετικά περιορισμένες μεταβλητότητες στις τιμές των χρηματοοικονομικών τίτλων. Η εδραίωση των σημείων ανάκαμψης της παγκόσμιας οικονομίας εξαρτάται επίσης από τις δυνατότητες αξιοποίησης της γενικότερης οικονομικής πολιτικής πέραν της νομισματικής, τα περιθώρια της οποίας σταδιακά εξαντλούνται. Η βελτίωση στις προσδοκίες που εμφανίστηκε το 2017 αν μετουσιωθεί μελλοντικά σε ενίσχυση των επενδύσεων στον ιδιωτικό τομέα σε διεθνές επίπεδο, θα αποτελούσε βασικό μοχλό σταθερότερης ανάπτυξης για τα επόμενα έτη.

Για το 2017, ο ρυθμός της παγκόσμιας ανάπτυξης σε ετήσια βάση με βάση τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις του ΔΝΤ και του ΟΟΣΑ, οι οποίες αναθεωρήθηκαν προς τα άνω, κυμαίνεται γύρω στο 3,6% έναντι ρυθμού 3,2% για το 2016 με χαρακτηριστικό ότι πρώτη φορά από το 2010 παρουσιάζεται βελτιωμένη εικόνα ταυτόχρονα στην Αμερική, Ευρώπη, Ιαπωνία και Κίνα. Η Παγκόσμια Τράπεζα εκτιμά τον ρυθμό ανάπτυξης στο 3% αναθεωρώντας θετικά την προηγούμενη πρόβλεψή της.

Οι ΗΠΑ εμφάνισαν για το 2017 ρυθμό αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ γύρω στο 2,2% (αυξημένο σε σχέση με την μεγέθυνση κατά 1,5% το 2016) υποστηριζόμενο από την εγχώρια κατανάλωση και τις επιχειρηματικές επενδύσεις. Υψηλή παρέμεινε επίσης η ενίσχυση της απασχόλησης χωρίς όμως ουσιαστική αύξηση στα επίπεδα μισθών. Η συνέχιση του ευνοϊκού κλίματος θα εξαρτηθεί από την επιτυχία στην επεκτατική δημοσιονομική πολιτική και στις υπόλοιπες θεσμικές αλλαγές ενώ η νομισματική πολιτική ενέτεινε την αντιστροφή της προηγούμενης ποσοτικής χαλάρωσης θέτοντας για το τέλος του 2017 τα βασικά επιτόκια στόχο στα επίπεδα 1,25 - 1,50.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2017 υπό το κλίμα και της απόφαση εξόδου της χώρας από την ΕΕ και της συνακόλουθης αστάθειας, παρατηρήθηκε χαλάρωση της κατανάλωσης και των ιδιωτικών επενδύσεων λόγω ιδίως των πιέσεων στο διαθέσιμο εισόδημα, σημειώνοντας στάσιμο ρυθμό ανάπτυξης χωρίς εμφανή δυναμική (εκτιμώμενο στο 1,8% έναντι 1,9% το 2016). Η ανεργία εμφάνισε τάσεις μείωσης (σε επίπεδα γύρω στο 4,2%) αλλά παρέμειναν οι αντιστάσεις στην παραγωγικότητα και στη βελτίωση των πραγματικών μισθών. Οι εξαγωγές ωφελήθηκαν σε μικρότερο από τον αναμενόμενο βαθμό από τη μείωση της Αγγλικής Λίρας οι οποίες από την άλλη πλευρά ενίσχυσαν τον πληθωρισμό (στο 3% το Δεκέμβριο του 2017) και επέτειναν τις πιέσεις στην ιδιωτική κατανάλωση.

Η Ιαπωνία εμφάνισε βελτιωμένο ρυθμό ανάπτυξης στο 1,5% το 2017 έναντι 1% το προηγούμενο έτος επηρεαζόμενος από την ανάκαμψη εξαγωγών στις ασιατικές χώρες και την ενίσχυση των δημοσίων επενδύσεων. Ωστόσο τα μεγαλύτερα κέρδη επιχειρήσεων δεν μεταφράστηκαν σε αυξήσεις μισθών παρά τις επικρατούσες συνθήκες στην αγορά εργασίας όπου το ποσοστό ανεργίας έχει φτάσει στο χαμηλότερο των τελευταίων 22 ετών (στο 2,7% το Νοέμβριο του 2017).

Συνέχιση της βελτίωσης στο ρυθμό ανάπτυξης παρουσίασε ο Καναδάς, στο 3% - 3,6% για το 2017 έναντι 1,5% το προηγούμενο έτος, με ενδείξεις ενδυνάμωσης των εξαγωγών και της ιδιωτικής κατανάλωσης και της απασχόλησης γενικότερα σε συνδυασμό με μία πολιτική δημοσιονομικής επέκτασης αλλά και ευνοϊκής νομισματικής πολιτικής σε περιβάλλον χαμηλότερων τιμών βασικών εμπορευμάτων.

Οι αναπτυσσόμενες οικονομίες το 2017 εμφάνισαν βελτίωση στους ρυθμούς ανάπτυξης του 2017 (4,6% έναντι 4,3% το προηγούμενο έτος). Οι αναδυόμενες οικονομίες χαμηλότερου εισοδήματος εμφάνισαν ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 4,6% το 2017, υψηλότερο από τα επίπεδα του προηγούμενου έτους (3,6%). Στην Κίνα ο ρυθμός ανάπτυξης σταθεροποιήθηκε στα επίπεδα του 2016, γύρω στο 6,8% ενώ μειώθηκε ο ρυθμός ανάπτυξης στην Ινδία (στο 6,7% έναντι 7,1% το 2016). Θετικοί παράγοντες υπήρξαν η ενίσχυση κρατικών επενδύσεων στην Κίνα και γενικότερα οι ευνοϊκότερες συνθήκες για τους παραγωγούς πρώτων υλών. Σημαντική ανάκαμψη εμφάνισε ο ρυθμός μεγέθυνσης της Ρωσίας και Βραζιλίας αλλά και πλήθους άλλων χωρών εξαγωγέων πρώτων υλών. Συγκεκριμένα στη Ρωσία διαμορφώθηκε στο 1,9% (έναντι συρρίκνωσης κατά 0,2% το 2016) σε ένα κλίμα υψηλότερων τιμών πετρελαιοειδών, αύξησης μισθών και χαμηλότερων επιτοκίων και στην Βραζιλία, στο 0,7% το 2017 κυρίως ως αποτέλεσμα της διευκολυντικής νομισματικής πολιτικής, έναντι συρρίκνωσης 3,6% το προηγούμενο έτος.

Στην Ευρώπη συνεχίστηκε η τάση οικονομικής ανάκαμψης με βασικούς ευνοϊκούς παράγοντες την ιδιωτική κατανάλωση και τις θετικές οικονομικές προσδοκίες, τη μεγέθυνση παγκοσμίως, τη βελτίωση στην απασχόληση, τη συνέχιση της υποστηρικτικής νομισματικής πολιτικής και το μετριασμό του πολιτικού κινδύνου. Οι εκτιμήσεις των ρυθμών ανάπτυξης αναθεωρήθηκαν προς τα άνω αγγίζοντας για το 2017 το 2,4% για την ευρωζώνη αλλά και τις χώρες της ΕΕ27, 2,6% (έναντι 1,8% και 2%, αντίστοιχα).

Με βάση τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όλα τα κράτη- μέλη της ΕΕ παρουσίασαν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, με υψηλότερους εκείνους της Ιρλανδίας και Ρουμανίας (εκτιμώμενους στο 7,3% και 6,7% αντίστοιχα) και χαμηλότερους εκείνους της Ιταλίας και της Ελλάδας (εκτιμώμενους στο 1,5% και 1,3% αντίστοιχα).

Αναφορικά με τις δημοσιονομικές εξελίξεις, για την πλειονότητα των κρατών μελών της ΕΕ καταγράφηκε βελτίωση των δημοσίων οικονομικών. Σε γενικότερο επίπεδο, η περιοριστική δημοσιονομική πολιτική του 2015 έχει πλέον αντικατασταθεί από μία πιο ουδέτερη στάση όπου οι αποφάσεις πρωτογενών δαπανών από τη μία πλευρά και τα νέα φορολογικά μέτρα από την άλλη, δεν επιδρούν κατά ουσιαστικό τρόπο στα μεγέθη της ιδιωτικής οικονομίας. Ωστόσο, σε επί μέρους χώρες σημειώθηκαν πρώτες ενδείξεις υιοθέτησης στοιχείων επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής.

Ο λόγος του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης προς ΑΕΠ για το γ' τρίμηνο του 2017 ήταν 82,5% για την ΕΕ28 (83,2% στο τέλος του 2016) και 88,1% (88,9% στο τέλος του 2016) για την ευρωζώνη. Το εποχικά διορθωμένο αποτέλεσμα γενικής κυβέρνησης ως προς ΑΕΠ για την ευρωζώνη ανήλθε στο -0,3% το τρίτο τρίμηνο του 2017 σημαντικά μειωμένο σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (όπου ήταν -1%) και στο τέλος του 2016 όπου ήταν -1,1%. Τα αντίστοιχα μεγέθη για τις 28 χώρες της ΕΕ είχαν επίσης μείωση στο -0,6% το τρίτο τρίμηνο του 2017 (-1,2% τέλος 2016).

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος που δημοσιεύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Economic Sentiment Indicator) για τη ζώνη του ευρώ και για τις χώρες της ΕΕ κατά το 2017 συνέχισε την έντονα ανοδική του πορεία η οποία έχει καταγραφεί από το φθινόπωρο του 2016. Στο τέλος του 2017 ο δείκτης αυξήθηκε σημαντικά κατά 1,4 μονάδες στην ζώνη του ευρώ (στις 116) και κατά 1,6 μονάδες στις χώρες της ΕΕ (στα 115,9) αγγίζοντας υψηλότερες τιμές από εκείνες του 2000.

Το ποσοστό ανεργίας στην ευρωζώνη και την ΕΕ στο τέλος του 2017, μειώθηκε στο 8,6% και 7,3% αντίστοιχα, έναντι 9,6% και 8,2% αντίστοιχα το Δεκέμβριο του 2016, ποσοστά που είναι τα χαμηλότερα από το 2009 και με βελτιώσεις σε όλα τα κράτη μέλη. Τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας σημειώνονται για την Ελλάδα, την Ισπανία και την Ιταλία ενώ τα χαμηλότερα για την Τσεχία, Μάλτα και Γερμανία.

Το 2017, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή στην ευρωζώνη εκτιμάται ότι αυξήθηκε σε ετήσια βάση με ρυθμό 1,5% (1,4% το Δεκέμβριο του 2017 έναντι 1,5% αντίστοιχα το 2016), ποσοστό το οποίο είναι το υψηλότερο της τελευταίας πενταετίας. Ωστόσο η αύξηση αυτή αποδίδεται περισσότερο στις ανοδικές τιμές ενέργειας που σημειώθηκε τους πρώτους μήνες του έτους χωρίς να υπερισχύει σαφή ενίσχυση στα γενικότερα στοιχεία του πυρήνα του.

Η διαμόρφωση των ρυθμών πληθωρισμού στην ΕΕ ήταν αποτέλεσμα ιδίως της εξαιρετικά διευκολυντικής νομισματικής πολιτικής στο Ευρωσύστημα, η οποία επιδιώκει ενίσχυση του πληθωρισμού. Έτσι από το Μάρτιο του προηγούμενου έτους διατηρήθηκαν στο 0%, 0,25% και 0,40% τα επιτόκια κύριας αναχρηματοδότησης, πάγιας διευκόλυνσης οριακής αναχρηματοδότησης και αποδοχής καταθέσεων, αντίστοιχα. Συνεχίστηκε, επίσης, η εφαρμογή από την ΕΚΤ του διευρυμένου προγράμματος αγοράς εταιρικών ομολόγων και των στοχευμένων πράξεων μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης.

Η FED των Ηνωμένων Πολιτειών έδωσε ενδείξεις λιγότερο διευκολυντικής νομισματικής πολιτικής αυξάνοντας τρείς φορές μέσα στο 2017 τα βασικά επιτόκια και μειώνοντας το χαρτοφυλάκιο τίτλων της. Τέλος, η Κεντρική Τράπεζα της Ιαπωνίας διατήρησε το 2017 στο ίδιο επίπεδο τα βασικά επιτόκια επιδιώκοντας αγορές ομολόγων με σκοπό τη μηδένιση των μακροπρόθεσμων αποδόσεων.

Αναφορικά με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, η αξία του ευρώ σε ετήσιους μέσους όρους το 2017 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, αυξήθηκε κατά 2% έναντι του δολαρίου ΗΠΑ (μέση ετήσια ισοτιμία 1,13) και του φράγκου Ελβετίας (μέση ετήσια ισοτιμία 1,11), κατά 5,4% έναντι του Ιαπωνικού γιέν (μέση ετήσια ισοτιμία 126,7). Αύξηση είχε και σε σχέση με τη Λίρα Αγγλίας κατά 7% (μέση ετήσια ισοτιμία 0,87).

Επί μέρους βασικά μακροοικονομικά μεγέθη όσον αφορά στις χώρες της ΕΕ για την τελευταία τριετία παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ΕΕ, 2015-2017

Χώρα	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ετήσια μεταβολή,%)			Ανεργία (μέση ετήσια μεταβολή, %)			Πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταν. - HICP, μέση ετήσια μεταβολή)			Έλλειμμα (-)/ Πλεόνασμα (+) Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Αυστρία	3,1	1,5	1,1	5,5	6	6	2,2	1	0,8	-1	-1,4	-1,6
Βέλγιο	1,7	1,5	1,4	6,6	8	8,3	2,2	1,8	0,6	-1,5	-2,9	-2,9
Γαλλία	1,8	1,2	1,1	9	10	10,5	1,2	0,3	0,1	-2,9	-3,3	-3,7
Γερμανία	2,2	1,9	1,7	3,6	4,1	4,8	1,7	0,4	0,1	0,9	0,6	0,5
Ελλάδα	1,4	-0,3	-0,3	20,8	23,5	25	1,1	0	-1,1	-0,6	-2,1	-7,5
Εσθονία	4,3	2,1	1,7	5,5	6,9	6,3	3,7	0,8	0,1	-0,2	0,1	0,3
Ιρλανδία	7,3	5,1	6,9	6,2	8	9,4	0,3	-0,2	0,0	-0,4	-0,9	-1,8
Ισπανία	3,1	3,3	3,4	16,4	19,6	22,3	2	-0,3	-0,6	-3,1	-4,7	-4,8
Ιταλία	1,5	0,9	1	10,9	11,7	11,9	1,3	-0,1	0,1	-2,1	-2,3	-2,6
Κύπρος	3,8	3	2	10,3	13,3	15,5	0,7	-1,2	-1,6	1,1	0,0	-1
Λετονία	4,5	2,1	2,8	8,3	9,7	9,9	2,9	0,1	0,2	-0,9	0,0	-1,3
Λουξεμβούργο	3,4	3,1	2,9	5,4	6,3	6,1	2,1	0	0,1	0,5	1,6	0,2
Μάλτα	6,9	5,5	7,2	3,6	4,8	5,4	1,3	0,9	1,2	0,9	-0,7	-1,6
Ολλανδία	3,2	2,2	2,3	4,4	6	6,9	1,3	0,1	0,2	0,7	-0,1	-2,2
Πορτογαλία	2,7	1,5	1,8	8	11,2	12,6	1,6	0,6	0,5	-1,4	-2,3	-4,2
Σλοβακία	3,4	3,3	3,9	7,5	9,7	11,5	1,4	-0,5	-0,3	-1,6	-2,2	-2,7
Σλοβενία	4,9	3,1	2,3	6,2	7,9	9,1	1,6	-0,2	-0,8	-0,8	-2	-2,9
Φινλανδία	3,3	1,9	0,0	8,6	8,8	9,5	0,8	0,4	-0,2	-1,4	-2,2	-3,2
Η.Β.	1,8	1,9	2,3	4,3	4,9	5,2	2,7	0,7	0,0	-2,1	-3,4	-4,4
Βουλγαρία	3,8	3,9	3,6	6,1	7,7	10,1	1,2	-1,3	-1,1	4,2	-0,4	-2,5
Τσεχία	4,5	2,6	5,3	2,3	4	5,1	2,4	0,6	0,3	1,6	0,3	-1,6
Κροατία	3,2	3,2	2,3	10	12,8	16,2	1,3	-0,6	-0,3	-0,9	-1,8	-4,2
Λιθουανία	3,8	2,3	2	6,8	8	9	3,7	0,7	-0,7	0,1	-0,5	-0,9
Ουγγαρία	3,8	2,2	3,4	3,8	5,2	6,7	2,4	0,4	0,1	-2,1	-1,8	-2,1
Πολωνία	4,6	2,9	3,8	4,5	6,3	7,5	1,6	-0,2	-0,7	-1,7	-2,3	-3
Ρουμανία	6,7	4,8	4	4,6	6	6,7	1,1	-1,1	-0,4	-3	-2,8	-1,1
Σουηδία	2,7	3,2	4,5	6,5	6,9	7,4	1,9	1,1	0,7	0,9	0,5	-1
Δανία	2,1	2	1,6	5,3	6,2	6	1,1	0	0,2	-0,4	-1,6	-2

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ.

Σημειώσεις: Τα στοιχεία 2017 για το ΑΕΠ και τον Εν ΔΤΚ αφορούν τα εκτιμώμενα μεγέθη της ΕΕ (European Economy, Winter 2018, Ελλάδα, πιο πρόσφατες εκτιμήσεις ΕΛΣΤΑΤ).
Το ποσοστό ανεργίας για το 2017 αφορά στοιχεία Δεκεμβρίου (Η.Β. στοιχεία Νοεμβρίου 2017).
Αναφορικά με το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης 2017 για την Ελλάδα αναφέρονται οι εκτιμήσεις με βάση τα στοιχεία του ΓΛΚ και της εισηγητικής Έκθεσης Προϋπολογισμού 2018. Για το 2015 αναφέρεται το αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης μη διορθωμένο ως προς την καθαρή κρατική υποστήριξη προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Για το ΑΕΠ της Ελλάδας αναφέρονται οι προσωρινές εκτιμήσεις ΕΛΣΤΑΤ έως και το δ' τρίμηνο του 2017. Τα δημοσιονομικά στοιχεία των χωρών ΕΕ αφορούν τις εκτιμήσεις ΕΕ Φθινοπώρου 2017 (European Economy, Autumn 2017).

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Διεθνείς κεφαλαιαγορές

Το 2017, η παγκόσμια αγορά κεφαλαίων επηρεάστηκε, όπως και το 2016, κυρίως από τους υποτονικούς ρυθμούς ανάπτυξης στις ανεπτυγμένες οικονομίες και τους μειωμένους ρυθμούς στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, τη διατήρηση σε χαμηλά επίπεδα των επιτοκίων και των τιμών των εμπορευμάτων, την αυξημένη αβεβαιότητα ως προς τις πολιτικές και τις συνδεόμενες με αυτές οικονομικές εξελίξεις και τη συνέχιση της υψηλής γεωπολιτικής αστάθειας. Ωστόσο, σύμφωνα με τη Eurostat η συνολική παραγωγή (GDP) της Ευρωζώνης αυξήθηκε κατά 0,6% μεταξύ του τρίτου και του τέταρτου τριμήνου του 2017. Το ετήσιο ποσοστό ανάπτυξης το 2017 ανήλθε στο 2,5% που είναι και το υψηλότερο από το 2007, ήτοι το υψηλότερο της δεκαετίας και υψηλότερο κατά 1,8% σε σχέση με το 2016.

Στο περιβάλλον αυτό, η πορεία των αγορών κεφαλαίου χαρακτηρίστηκε από τον περιορισμό της συναλλακτικής και της εκδοτικής δραστηριότητας στις αγορές μετοχών, τη μείωση της εκδοτικής δραστηριότητας στις αγορές ομολόγων, τη μείωση του όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων, την με διαφοροποιήσεις αποτίμηση ανά γεωγραφική περιοχή και ανά αγορά των μετοχών σε παγκόσμιο επίπεδο, την ενίσχυση της μεταβλητότητας των τιμών τόσο στις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσο και στις αγορές συναλλάγματος, ιδιαίτερα σε συγκεκριμένες περιόδους που συνδέονται με πολιτικές εξελίξεις (αποτέλεσμα δημοψηφίσματος για την αποχώρηση της μεγάλης Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, διαφαινόμενη αλλαγή της εμπορικής και εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ) και, τέλος, την αντιστροφή της αυξητικής τάσης που παρουσίασαν τα τελευταία χρόνια οι εισροές σε (ρυθμιζόμενα) επενδυτικά κεφάλαια, αν και με διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια του έτους και διαφοροποιήσεις μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών επενδυτικών κεφαλαίων.

Ειδικότερα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στις σημαντικότερες εξελίξεις για το 2017 περιλαμβάνονται αφενός η ενίσχυση της πολιτικής αβεβαιότητας σε σχέση με τους όρους αποχώρησης της Μεγάλης Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση (hard, soft Brexit) και με τις επιπτώσεις αυτής, και αφετέρου η αύξηση των ανησυχιών για τις προοπτικές του τραπεζικού κλάδου, κυρίως λόγω της διατηρούμενης χαμηλής κερδοφορίας που παρουσιάζει, της διατήρησης υψηλών ποσοστών μη εξυπηρετούμενων δανείων και των δυσκολιών στη διατήρηση της κερδοφορίας του σε ένα περιβάλλον αυξημένης διαμεσολάβησης στην παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από μη πιστωτικά ιδρύματα και αυξημένης χρήσης της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (Fin-tech). Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει και στη σημαντική επίδραση που φαίνεται να έχει

στο λειτουργικό κίνδυνο και στο κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεων που διαμεσολαβούν για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών η αυξανόμενη χρήση νέων τεχνολογιών, ιδιαίτερα σε ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα με υψηλή διασυνδεσιμότητα.

Αναφορικά με τις αγορές ομολόγων και με βάση τα στοιχεία της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων (World Federation of Exchanges-WFE), στο τέλος του 2017, 174.206 ομόλογα ήταν εισηγμένα διεθνώς, αριθμός μειωμένος κατά 5,1% σε σχέση με το τέλος του 2016[1]. Η εν λόγω μείωση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην κατά 13,4% μείωση του αριθμού των διαπραγματεύσιμων ομολόγων στις αγορές της Ευρώπης – Αφρικής – Μέση Ανατολής. Ας σημειωθεί ότι από το σύνολο των εισηγμένων ομολόγων στα χρηματιστήρια παγκοσμίως τον Δεκέμβριο του 2017, το 69,69% αφορά ομόλογα εισηγμένα στις αγορές της Ευρώπης – Αφρικής – Μέσης Ανατολής (έναντι 69,5% τον Δεκέμβριο του 2016) και το 25,48% στις αγορές της Ασίας-Ειρηνικού (έναντι 26,6% τον Δεκέμβριο του 2016). Το 2017 καταγράφηκαν συνολικά 38.647 νέες εισαγωγές ομολογιακών εκδόσεων, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 13,91%, με το μεγαλύτερο μέρος αυτών να πραγματοποιούνται στα χρηματιστήρια Ευρώπης – Αφρικής – Μέσης Ανατολής (71,71%) και στα χρηματιστήρια της Ασίας-Ειρηνικού (24,54%). Τα συνολικά κεφάλαια που αντλήθηκαν το 2017 μέσω των εκδόσεων ομολόγων που εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στα χρηματιστήρια της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας ανήλθαν σε 4,28 τρισ. δολάρια έναντι 3,59 τρισ. δολαρίων το 2016, με το 59,9% της συνολικής αξίας να αφορά τα χρηματιστήρια της Ευρώπης – Αφρικής – Μέση Ανατολής, το 36,8% εκείνα της Ασίας-Ειρηνικού και το υπόλοιπο 3,1% τα χρηματιστήρια της Αμερικής. Η συνολική αξία συναλλαγών σε ομόλογα στα εν λόγω χρηματιστήρια διαμορφώθηκε στα 18,4 τρισ. δολάρια, σημειώνοντας αύξηση κατά 2,9% σε ετήσια βάση. Το 84,3% των συναλλαγών διενεργήθηκε στα χρηματιστήρια της Ευρώπης – Αφρικής – Μέσης Ανατολής, το 12,66% στα χρηματιστήρια της Ασίας-Ειρηνικού και το 2,9% σε εκείνα της Αμερικής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), οι εκδόσεις μετοχικών τίτλων στην ΕΕ το δεύτερο εξάμηνο του 2017 ανήλθαν στα 73 δις. ευρώ, έναντι 50 δις. ευρώ περίπου το ίδιο χρονικό διάστημα του 2016. Συνολικά το 2017 ανήλθαν στα 166 δις ευρώ. Σημαντικό ήταν το μερίδιο των εκδόσεων από το χρηματοοικονομικό τομέα, το οποίο το 2017 έφτασε στα 70 δις ευρώ έναντι 31 δις ευρώ το 2016. Ο δανεισμός τίτλων ήταν επίσης αυξημένος το 2017 όπου το β' εξάμηνο του έτους εμφάνιζε αξία μετοχών υπό δανεισμό στα 179 δις. ευρώ (αυξημένη κατά 3% σε σχέση με το α' εξάμηνο) και αξία συνόλου τίτλων (μετοχές, εταιρικά και κρατικά ομόλογα) υπό δανεισμό στα επίπεδα των 500 δις. ευρώ.

Οι εκδόσεις στις αγορές κρατικών ομολόγων της Ευρώπης χαρακτηρίστηκαν από μείωση στις υφιστάμενες αξίες, τάση η οποία παρατηρείται από τι πρώτο εξάμηνο του 2016. Οι εκδόσεις κρατικών ομολόγων το β΄εξάμηνο του 2017 ανήλθαν στα 270 δις. ευρώ, μειωμένες κατά 16% σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2016. Αξίζει να σημειωθεί ότι η καθαρές εκδόσεις κρατικών τίτλων (εκδόσεις νέων τίτλων περιόδου μείον λήξεις τίτλων περιόδου) κατά το 2017 ήταν αρνητικές συνολικά για τις χώρες της ΕΕ.

Οι εκδόσεις εταιρικών ομολόγων στην Ευρώπη σημείωσαν σημαντική μείωση κατά το δεύτερο μισό του 2017 όπου διαμορφώθηκαν στα 391 δις. ευρώ, κατά 122 δις ευρώ χαμηλότερα από το αντίστοιχο εξάμηνο του 2016. Σημαντικό μέρος της πτώσης αυτής οφείλεται στη μείωση των εκδόσεων υψηλής πιστοληπτικής βαθμολόγησης λόγω κυρίως της προτίμησης των τραπεζών προς τις αυξήσεις κεφαλαίου αντί του δανεισμού

[1] Τα στοιχεία για τα προηγούμενα έτη και οι σχετικές μεταβολές είναι προσαρμοσμένα με βάση τα δεδομένα που καταγράφονται στη σχετική βάση του WFE τον Δεκέμβριο του 2017.

μέσω ομολογιακών εκδόσεων. Αντίθετα το β' εξάμηνο του 2016 αυξήθηκαν οι εκδόσεις ομολόγων υψηλών αποδόσεων (High- yield bonds) οι οποίες στο τέλος του 2017 ανήλθαν σε 112 δις. ευρώ. Οι εκδόσεις υβριδικών τίτλων (οι οποίοι συνδυάζουν ταυτόχρονα χαρακτηριστικά ομολόγου και μετοχής) κατά το 2017 εμφάνισαν σταθερή μείωση τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους , με αύξηση ωστόσο στο τέταρτο τρίμηνο του 2017 αγγίζοντας κατά το τέλος του έτος συνολική υφιστάμενη αξία περίπου 900 δις. ευρώ αυξημένη κατά 100 δις ευρώ από το έλος 2016.

Το 2017 εμφανίστηκε αυξημένη η αξία υποχρεώσεων σκιώδους τραπεζικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο (όπως κεφάλαια χρηματαγοράς, δανεισμός και επαναγορά τίτλων, καλυμμένοι τίτλοι) η οποία ξεπέρασε τα 9 τρις. ευρώ στο τέλος του 2017 αυξημένη κατά περίπου 1 τρις ευρώ σε σχέση με το τέλος του 2016. Αντίθετα, κατά το 2017 συνεχίστηκε η καθοδική πορεία της υφιστάμενης συνολικής αξίας των δομημένων προϊόντων λιανικής πελατείας (structured retail products) ενώ όμως το πλήθος των προϊόντων αυτών αυξάνεται σταθερά κατά την τελευταία πενταετία. Συγκεκριμένα, στο τέλος του 2017 η συνολική τους αξία διαμορφώθηκε στα 500 δις ευρώ μειωμένη κατά περίπου 100 δις από τα επίπεδα του 2016 ενώ το 2012 είχε σχεδόν αγγίξει τα 800 δις ευρώ. Αντίθετα, ο αριθμός των προϊόντων ξεπέρασε τα 5 εκ., ενώ ήταν σε επίπεδο κάτω από 2 εκ το 2012.

Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι το 2017 εμφανίστηκε αυξημένη κατά 18% περίπου σε σχέση με το προηγούμενο έτος η χρηματοδότηση από μη χρηματοπιστωτικούς φορείς της ΕΕ μέσω των κεφαλαιαγορών (εκδόσεις μετοχικών και χρεωστικών τίτλων και μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων). Ο δείκτης αυτός έχει αυξητική τάση από το β' εξάμηνο του 2016.

Κατά το 2017, σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων, η αξία συναλλαγών επί μετοχών σε δολάρια που αφορούν συναλλαγές του βιβλίου εντολών (order book) στα χρηματιστήρια διεθνώς μειώθηκε κατά 6% και έφθασε τα 81,4 τρισ. Η μεγαλύτερη μείωση στην αξία συναλλαγών καταγράφηκε στα χρηματιστήρια της Αμερικής (-10,6%) και ακολούθησαν τα χρηματιστήρια της Ευρώπης-Μέσης Ανατολής-Αφρικής (-6,0%) και της Ασίας-Ειρηνικού (-1,9%). Ως συνέπεια, το μερίδιο αγοράς επί των συναλλαγών για τα χρηματιστήρια της Αμερικής διαμορφώθηκε στο 48% (έναντι 56,6% το 2016), ενώ για τα χρηματιστήρια της Ασίας-Ειρηνικού αυξήθηκε στο 37,2% (από 26,9% περίπου το 2016).

Ειδικότερα, οι συναλλαγές (αποτιμώμενες σε δολάρια) κινήθηκαν πτωτικά αλλά και ανοδικά σε ετήσια βάση στα μεγάλα χρηματιστήρια διεθνώς. Πιο συγκεκριμένα, αξιοσημείωτη είναι η μείωση, στην αξία συναλλαγών, του χρηματιστηρίου του Shenzhen κατά -20,5%, BATS Global Markets κατά -17,3%, κατά -16,1% του χρηματιστηρίου NYSE, κατά -7,9% του χρηματιστηρίου του Λονδίνου London Stock Exchange - LSE Group και του Australian Securities Exchange κατά -2,1%,. Το χρηματιστήριο BME Spanish Exchanges παρέμεινε αμετάβλητο. Αυξήσεις σημειώθηκαν στα χρηματιστήρια Euronext 6,6%, Deutsche Börse 9,8%, Korea Exchange 11,3%, Nasdaq Nordic Exchanges 9,4%, NASDAQ US 2,4%. Αύξηση επίσης παρουσίασε η αξία συναλλαγών στα χρηματιστήρια BM&FBOVESPA 16,6%, Japan Exchange Group 6,4%, και National Stock Exchange of India 41,8 %. Ως αποτέλεσμα, τα πρώτα σε κατάταξη χρηματιστήρια για το 2017 από πλευράς αξίας συναλλαγών ήταν το χρηματιστήριο NYSE 14,535 τρισ., το χρηματιστήριο NASDAQ US 11,336 τρισ., το χρηματιστήριο BATS Global Markets 11,313 τρισ., το χρηματιστήριο Shenzhen 9,11 τρισ., το χρηματιστήριο Sanghai 7.563 τρις., το χρηματιστήριο Japan Exchange Group 5,812 τρις., το χρηματιστήριο BATS Chi-x Europe 2,245 τρισ., και τέλος το χρηματιστηρίου του Λονδίνου London Stock Exchange - LSE Group 2,157 τρισ.

Η συνολική κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων μετοχών εταιριών σε παγκόσμιο επίπεδο αποτιμώμενη σε δολάρια (στοιχεία WFE), παρουσίασε αύξηση σε ετήσια βάση (15,2%) και διαμορφώθηκε στα 80,69 τρισ. δολάρια στο τέλος του 2017 έναντι 70,08 τρισ. δολαρίων το 2016. Η υψηλότερη τιμή της για το 2017 σημειώθηκε τον Νοέμβριο (83,457 τρισ. δολάρια) και η χαμηλότερη τον μήνα Ιανουάριο (71,671 τρισ. δολάρια). Ειδικότερα, η κεφαλαιοποίηση ακολούθησε ανοδική πορεία στα χρηματιστήρια της Αμερικής (7,5%) και της Ασίας-Ειρηνικού (25,7%), ενώ μικρή μείωση καταγράφηκε στα χρηματιστήρια της Ευρώπης – Αφρικής – Μέση Ανατολής (-4,1%).

Στο τέλος του 2017, ο συνολικός αριθμός εταιριών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο ανήλθε στις 47.292, μειωμένος σε σχέση με το προηγούμενο έτος (-8,4%). Ποσοστό 54,16% του συνόλου των εταιριών αντιστοιχούσε σε εταιρίες με μετοχές εισηγμένες στα χρηματιστήρια της Ασίας-Ειρηνικού, με αντίστοιχα ποσοστά 25,44% και 20,40% για την Ευρώπη – Αφρική – Μέση Ανατολή και την Αμερική. Το 2017, 1.875 εταιρίες εισήγαγαν για πρώτη φορά μετοχές προς διαπραγμάτευση μέσω δημόσιας προσφοράς (IPOs) στα χρηματιστήρια της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων (WFE), έναντι 1.295 εταιριών το 2016. Επίσης, 1.233 εισηγμένες εταιρίες προχώρησαν στη διάθεση μέσω δημόσιας προσφοράς νέων ή υφιστάμενων μετοχών, έναντι 689 εταιριών το 2016. Για τις νέες εισαγωγές μετοχών εταιριών, σημαντικότερη ήταν η δραστηριότητα στις αγορές Ασίας- Ειρηνικού, όπου εισήχθησαν συνολικά 1.233 εταιρίες, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό 65,76% του συνόλου των νέων εισαγωγών, με τα ποσοστά αυτά να ανέρχονται αντίστοιχα σε 21,23% για την Ευρώπη – Αφρική – Μέση Ανατολή και 13,1% για την Αμερική. Στην αγορά των διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων Κεφαλαίων (ETFs) σε παγκόσμιο επίπεδο (στοιχεία WFE), η συναλλακτική δραστηριότητα μειώθηκε σε σχέση με το 2016 (-9,29%), με τη συνολική αξία συναλλαγών να ανέρχεται στα 14,37 τρισ. δολάρια. Ο συνολικός αριθμός των ETFs που διαπραγματεύονται στα χρηματιστήρια ανήλθε το Δεκέμβριο του 2017 στα 9.346, έναντι 9.922 ETFs το 2016, με το μεγαλύτερο μέρος αυτών να διαπραγματεύονται, όπως και το 2016, στα χρηματιστήρια της Ευρώπης – Αφρικής – Μέση Ανατολής (54%).

Όσον αφορά στις κατηγορίες παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων με βάση την υποκείμενη αξία σημειώνονται τα ακόλουθα: ο όγκος συναλλαγών σε παράγωγα επί δεικτών έφθασε τα 5,76 δισ. συμβόλαια, εκ των οποίων τα 3,35 δισ. σε δικαιώματα προαίρεσης (Options) (έναντι 2,73 δισ. το 2016) και τα 2,40 δισ. σε συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ-Futures) (έναντι 2,55 δισ. το 2014). Στην κατηγορία αυτή παραγώγων το μεγαλύτερο μερίδιο κατείχαν οι αγορές της Ασίας–Ειρηνικού (50,56%), με τα χρηματιστήρια της Αμερικής και της Ευρώπης – Αφρικής – Μέσης Ανατολής να ακολουθούν με 28,45% και 20,90%, αντίστοιχα.

Στα παράγωγα επί μετοχών, ο όγκος συναλλαγών στα χρηματιστήρια διεθνώς το 2017 ανήλθε στα 4,37 δισ. συμβόλαια, εκ των οποίων 3,44 δισ. συμβόλαια σε δικαιώματα προαίρεσης και 927 εκατ. σε ΣΜΕ, ενώ τα αντίστοιχα μεγέθη για το 2016 ήταν 4,02 δισ. και 806 δισ. συμβόλαια. Στην κατηγορία αυτή παραγώγων το μεγαλύτερο μερίδιο κατείχαν τα χρηματιστήρια της Αμερικής (62%).

Τα δικαιώματα προαίρεσης και τα ΣΜΕ επί Διαπραγματεύσιμων Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ETFs) που συναλλάχθηκαν σε όλα τα χρηματιστήρια διεθνώς κατά το 2017 ανήλθαν στα 1,59 δισ. συμβόλαια (έναντι 1,44 δισ. το 2016), η πλειονότητα των οποίων αφορά συμβόλαια σε δικαιώματα προαίρεσης (99,8%) τα οποία συναλλάχθηκαν στη συντριπτική τους πλειοψηφία στα χρηματιστήρια της Αμερικής (99,68%).

Οι συναλλαγές σε παράγωγα επί επιτοκίων παρουσίασαν μείωση σε ετήσια βάση το 2016 και ανήλθαν στα 3,2 δισ. συμβόλαια έναντι 2,85 δισ. το 2016, εκ των οποίων η πλειονότητα αφορά σε ΣΜΕ (2,57 δισ. συμβόλαια).

Το 72,49% των συναλλαγών στα ΣΜΕ διενεργήθηκε στα χρηματιστήρια της Αμερικής, ενώ στην Ευρώπη – Αφρική – Μέση Ανατολή οι εν λόγω συναλλαγές αντιστοιχούσαν στο 18,73 % και στην Ασία-Ειρηνικό μόλις το 8,4%. Από το συνολικό όγκο συναλλαγών σε δικαιώματα προαίρεσης, ο οποίος ανήλθε στα 616 εκατ. συμβόλαια το 2017 (έναντι 511,4 εκατ. το 2016), το 87,19% συγκεντρώθηκε στα χρηματιστήρια της Αμερικής και το 12,51% σε εκείνα της Ευρώπης – Αφρικής – Μέσης Ανατολής.

Αναφορικά με τον όγκο συναλλαγών σε παράγωγα επί συναλλάγματος στα χρηματιστήρια, το 2017 διαμορφώθηκε στα 2,76 δισ. συμβόλαια, εκ των οποίων τα 1,95 δισ. σε ΣΜΕ και τα 814,3 εκατ. σε δικαιώματα προαίρεσης, έναντι 2,84 δισ. συμβολαίων το 2016 (2,19 δισ. σε ΣΜΕ και 647,2 εκατ. σε δικαιώματα). Το μεγαλύτερο μερίδιο στις συναλλαγές σε παράγωγα επί συναλλάγματος το 2017 κατέχουν τα χρηματιστήρια της Ασίας- Ειρηνικού (50,78%), και ακολουθούν τα χρηματιστήρια Ευρώπης – Αφρικής – Μέσης Ανατολής με 31,8% και τα χρηματιστήρια της Αμερικής με 17,37%.

Το 2017, ο κλάδος των συλλογικών επενδύσεων είχε θετική πορεία, ιδιαίτερα αν λάβει κανείς υπόψη του τις ευμετάβλητες συνθήκες στις αγορές. Επιπρόσθετα παρέμειναν οι ανησυχίες όσον αφορά τη ρευστότητα του κλάδου των θεσμικών επενδύσεων, και ειδικότερα την ευχέρεια ανταπόκρισης σε έντονες ρευστοποιήσεις μεριδίων, ιδιαίτερα σε συγκεκριμένες περιόδους αναταράξεων.

Ειδικότερα για την Ευρώπη, με βάση τα ετήσια στοιχεία του European Fund and Asset Management Association (EFAMA), το συνολικό καθαρό ενεργητικό των ευρωπαϊκών επενδυτικών κεφαλαίων (ΟΣΕΚΑ και ΟΕΕ) αυξήθηκε σε ετήσια βάση κατά 2,1% και ανήλθε στο τέλος Οκτωβρίου του 2017 στα 15,65 τρισ. διατηρώντας τη δυναμική του, γεγονός που γίνεται άμεσα αντιληπτό αν ληφθεί υπόψη ότι στο τέλος του 2016 το εν λόγω μέγεθος ανήλθε στα 14,14 τρισ. ευρώ, σημειώνοντας τότε νέο ρεκόρ δεκαετίας.

Ελληνική κεφαλαιαγορά

Η πορεία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς το 2017 χαρακτηρίστηκε από α) τη σημαντική αύξηση της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας των μετοχών με τις αποδόσεις όλων των βασικών και των περισσότερων κλαδικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών να κινούνται έντονα ανοδικά, β) την ανάκαμψη της εκδοτικής και συναλλακτικής δραστηριότητας στους ομολογιακούς τίτλους, τόσο στους εταιρικούς όσο και σε αυτούς του ελληνικού δημοσίου, γ) τη μικρή μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας στους μετοχικούς τίτλους, δ) την περαιτέρω μείωση των αποδόσεων των ομολόγων του Ελληνικού δημοσίου, και ε) τη συνέχιση των εκροών σε ετήσια βάση για το σύνολο των αμοιβαίων κεφαλαίων, παρά τις θετικές αποδόσεις που καταγράφηκαν στις περισσότερες επιμέρους κατηγορίες.

Αναφορικά με την αγορά ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, οι αποδόσεις σε όλες τις διάρκειες διαμορφώθηκαν στο τέλος του 2017 σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το τέλος του 2016, με τη (μέση μηνιαία) απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς, να διαμορφώνεται τον Δεκέμβριο του 2017 στο 4,44% έναντι 6,94% τον Δεκέμβριο του 2016. Με βάση τα στατιστικά στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της ΤτΕ, η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου παρουσίασε σημαντική αύξηση σε ετήσια βάση (63,84%) και διαμορφώθηκε στα 1.532,78 δισ. ευρώ, φθάνοντας μάλιστα τα επίπεδα του 2014. Η μέση μηνιαία ονομαστική

αξία συναλλαγών ανήλθε σε 127,73 δισ. ευρώ, με τη μεγαλύτερη αξία συναλλαγών να καταγράφεται τον Μάιο (180,82 δισ. ευρώ) και τη μικρότερη τον Οκτώβριο (75,37 δισ. ευρώ). Ειδικότερα, η αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, αν και παρουσίασε μικρή αύξηση σε ετήσια βάση φθάνοντας τα 555 εκατ. ευρώ έναντι 519 δισ. ευρώ το 2016, παρέμεινε σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Η δραστηριότητα στην πρωτογενή αγορά ανέκαμψε με την έκδοση μακροπρόθεσμων τίτλων, ύστερα από δύο έτη κατά τα οποία είχε περιοριστεί στην έκδοση εντόκων γραμματίων. Πιο συγκεκριμένα, το Ελληνικό Δημόσιο προχώρησε, τον Ιούλιο του 2017, στην έκδοση νέου τίτλου πενταετούς διάρκειας συνολικής αξίας 3 δισ. ευρώ, μέρος της οποίας (1,57 δισ. ευρώ) χρησιμοποιήθηκε για την ανταλλαγή ομολόγου λήξης τον Απρίλιο του 2019. Επίσης, τον Δεκέμβριο του 2017, εκδόθηκαν πέντε νέοι τίτλοι του ελληνικού δημοσίου λήξης από το 2023 ως το 2042, συνολικής αξίας 25,82 δισ. ευρώ, οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν για την ανταλλαγή είκοσι ομολόγων που είχαν εκδοθεί στο πλαίσιο της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα (Private Sector Involvement-PSI) στην αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους το 2012. Όσον αφορά στην έκδοση εντόκων γραμματίων 13 και 26 εβδομάδων, το 2017 αντλήθηκαν συνολικά 41,14 δισ. ευρώ έναντι 41 δισ. το 2016, με το μέσο κόστος δανεισμού σε ετήσια βάση να μειώνεται στο 2,5% έναντι 2,9% το 2016.

Με βάση στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι αποδόσεις των ελληνικών εταιρικών ομολόγων του μη χρηματοπιστωτικού τομέα που διαπραγματεύονται σε διεθνείς κεφαλαιαγορές συνέχισαν την πτωτική τους πορεία το 2017, φθάνοντας σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, όπως άλλωστε συμβαίνει και για τις αποδόσεις των εταιρικών ομολόγων άλλων κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, οι οποίες όμως δε μεταβλήθηκαν σημαντικά κατά τη διάρκεια του έτους.

Το 2017, η συνολική χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών μετοχών παρουσίασε σημαντική αύξηση κατά 19,85% σε ετήσια βάση, φθάνοντας τον Δεκέμβριο τα 54.055,32 εκατ. ευρώ έναντι 45.101,80 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2016. Η υψηλότερη τιμή της (μηνιαία στοιχεία) καταγράφηκε στο τέλος Αυγούστου (55.132,84 εκατ. ευρώ) και η χαμηλότερη στο τέλος Ιανουαρίου (42.330,19 εκατ. ευρώ). Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο τέλος του 2017 σε 30,3% έναντι 25,6% το 2016 και 26,6% το 2015. Ο Γενικός Δείκτης Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών έφθασε στο τέλος του 2017 τις 802,37 μονάδες, σημειώνοντας αύξηση κατά 24,7% σε ετήσια βάση. Κατά τη διάρκεια του έτους κινήθηκε ανοδικά σε μηνιαία βάση με εξαίρεση τους μήνες Ιανουάριο, Ιούλιο, Σεπτέμβριο και Νοέμβριο, με τις πιο έντονες μεταβολές να σημειώνονται κατά τους μήνες Μάιο (+8,86%), Δεκέμβριο (+8,40%) και Σεπτέμβριο (-8,46%). Ανοδικά σε ετήσια βάση κινήθηκαν όλοι οι βασικοί χρηματιστηριακοί δείκτες. Τη μεγαλύτερη ετήσια απόδοση κατέγραψε ο Δείκτης Τιμών Μεσαίας & Μικρής Κεφαλαιοποίησης Χ.Α. (+106,59%), ακολουθούμενος από τον δείκτη FTSE/XA Mid Cap (+58,98%) και τον δείκτη FTSE/XA Διεθνούς δραστηριοποίησης plus (+54,58%) ενώ τη χαμηλότερη ο FTSE/XA Large Cap (+19,67%). Κατά τη διάρκεια του έτους οι χαμηλότερες τιμές τους στο τέλος του μήνα καταγράφηκαν τον Ιανουάριο και οι υψηλότερες τους μήνες Αύγουστο και Δεκέμβριο. Για τους περισσότερους βασικούς δείκτες οι μεγαλύτερες ανοδικές κινήσεις σημειώθηκαν τους μήνες Μάιο και Δεκέμβριο ενώ οι μεγαλύτερες καθοδικές τον Σεπτέμβριο. Από τους κλαδικούς δείκτες, τη μεγαλύτερη αύξηση σημείωσε ο δείκτης FTSE/XA Υγεία (75,86%), ακολουθούμενος από τον FTSE/XA Βιομηχανικά Προϊόντα & Υπηρεσίες (+54,38%) και τον FTSE/XA Πετρέλαιο & Αέριο (+51,06%) ενώ πτώση παρουσίασε μόνο ο δείκτης FTSE/XA Εμπόριο (-0,99%).

Η μηνιαία μεταβλητότητα των τιμών για το σύνολο των μετοχών παρέμεινε στα ίδια επίπεδα και διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο το 2017 στο 14,29% έναντι 14,37 % το 2016 και 17,32% το 2015. Οι υψηλότερες

τιμές της για το έτος καταγράφηκαν τον Ιούλιο (17,03%) και τον Μάρτιο (15,01%) ενώ οι χαμηλότερες τον Απρίλιο (12,38%) και τον Δεκέμβριο (12,50%).

Μικρή μείωση παρουσίασε το 2017 η συναλλακτική δραστηριότητα στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Πιο συγκεκριμένα, η αξία συναλλαγών σε όλους τους τίτλους διαμορφώθηκε στα 14,76 δισ. ευρώ καταγράφοντας ετήσια μείωση 1,95%. Ειδικότερα, η αξία συναλλαγών σε όλους τους μετοχικούς τίτλους για το έτος ανήλθε σε 14,62 δισ. ευρώ, έναντι 15,05 δισ. ευρώ το 2016, σημειώνοντας ετήσια υποχώρηση κατά -2,82% ενώ η αξία συναλλαγών στους ομολογιακούς τίτλους κατέγραψε εντυπωσιακή άνοδο, διαμορφούμενη στα 135,22 εκατ. ευρώ έναντι 4,36 εκατ. ευρώ το 2016. Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών στους μετοχικούς τίτλους διαμορφώθηκε στα 1,22 δισ. ευρώ έναντι 1,25 δισ. ευρώ το 2016, με την υψηλότερη τιμή της να καταγράφεται το Μάιο (2,22 δισ. ευρώ) και τη χαμηλότερη τον Απρίλιο (798,28 εκατ. ευρώ). Ειδικότερα, η αξία συναλλαγών επί μετοχών σε όλες τις κατηγορίες διαπραγμάτευσης ήταν 14,61 δισ. ευρώ, χαμηλότερη κατά 2,85% σε σχέση με το 2016. Σημαντική αύξηση (+169,39%) κατέγραψε η αξία συναλλαγών επί διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων διαμορφούμενη στα 9,24 εκατ. ευρώ ενώ σημαντική πτώση (-62,70%) σημείωσε η αξία συναλλαγών επί τίτλων παραστατικών (warrants), ανερχόμενη στις 940 χιλ. ευρώ. Τέλος, η αξία συναλλαγών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 1,42 εκατ. ευρώ το 2017, μειωμένη σε ετήσια βάση κατά 25,65%.

Αναφορικά με το επίπεδο ρευστότητας και σύμφωνα με τους σχετικούς δείκτες του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η εικόνα για το 2017 ήταν μεικτή. Πιο συγκεκριμένα, η (σταθμισμένη με την αξία) μέση μηνιαία απόκλιση (spread) τιμών των συναλλαγών διατηρήθηκε στα περσινά επίπεδα παρά τις χαμηλές τιμές που κατέγραψε το πεντάμηνο Μαΐου-Σεπτεμβρίου και διαμορφώθηκε το 2017 στο 4,56% έναντι 4,57% το 2016 και 4,10% το 2015. Αντίθετα, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα για το σύνολο των μετοχών παρουσίασε περαιτέρω μείωση και διαμορφώθηκε κατά μέσο μηνιαίο όρο στο 0,100% το 2017 έναντι 0,127% το 2016 και 0,171% το 2015. Οι τιμές της κατά τη διάρκεια του έτους παρουσίασαν διακυμάνσεις με την υψηλότερη να καταγράφεται τον Μάιο (0,178%) και την χαμηλότερη τον Αύγουστο (0,066%).

Με βάση τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών στη συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρουσίασε μικρή αύξηση το 2017 και διαμορφώθηκε στο 63,55% έναντι 61,40% το 2016, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να καταγράφονται στη συμμετοχή των μη-χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και των εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και ακίνητης περιουσίας. Το 2017, οι αλλοδαποί επενδυτές ήταν αγοραστές με εισροές που έφθασαν τα 286,03 εκατ. ευρώ έναντι εισροών 913 εκατ. ευρώ το 2016. Η συμμετοχή των ημεδαπών επενδυτών (περιλαμβανομένου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-ΤΧΣ) διαμορφώθηκε στο 36,40% έναντι 38,56% το 2016, με το ποσοστό συμμετοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) στη συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών να υποχωρεί οριακά στο 4,32% έναντι 4,46% το 2016. Ειδικότερα, η μεγαλύτερη μείωση στη συμμετοχή τους καταγράφηκε για τις ημεδαπές εταιρείες επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Ακίνητης Περιουσίας ενώ οι ημεδαποί ιδιώτες επενδυτές αύξησαν τη συμμετοχή τους στη συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Οι ημεδαποί επενδυτές εμφανίστηκαν πωλητές το 2017 με εκροές ύψους 286,26 εκατ. ευρώ έναντι εκροών 913,29 εκατ. ευρώ το 2016. Αξιοσημείωτη είναι η σημαντική αύξηση του μέσου μηνιαίου αριθμού ενεργών μερίδων, ο οποίος ανήλθε το 2017 στις 18.331 μερίδες έναντι 16.039 μερίδων το 2016.

Κατά το 2017, η εκδοτική δραστηριότητα μετοχικών τίτλων στην Ελλάδα παρέμεινε για άλλο ένα έτος υποτονική, ιδιαίτερα αν συγκριθεί με αυτή προηγούμενων ετών όπου κυριάρχησαν οι ανακεφαλαιοποιήσεις των τραπεζών. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν επτά αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών από εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες έναντι οκτώ το 2016 και επτά το 2015, μία αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης έναντι δύο το 2016 ενώ δεν έλαβε χώρα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισαγωγή προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά. Το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων από τις προαναφερθείσες αυξήσεις ανήλθε σε 135,58 εκατ. ευρώ έναντι 216,05 εκατ. ευρώ το 2016, ποσά σημαντικά χαμηλότερα από τα 10,19 δισ. ευρώ που συγκεντρώθηκαν από τις προσφορές μετοχικών τίτλων, με ή χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση το 2015. Επιπρόσθετα, το 2017 πραγματοποιήθηκε μια δημόσια προσφορά χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών με αντληθέντα κεφάλαια 3,06 εκατ. ευρώ ενώ δεν πραγματοποιήθηκε αρχική δημόσια προσφορά. Τέλος, το 2017, όπως και το προηγούμενο έτος, έλαβαν χώρα τέσσερις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων. Όλες οι εκδόσεις, έναντι δύο το 2016, αφορούσαν κοινά ομολογιακά δάνεια, τα οποία εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Το συνολικό ποσό άντλησης κεφαλαίων από τις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων έφθασε τα 610 εκατ. ευρώ, σημαντικά αυξημένο σε σχέση με το 2016, όπου είχε ανέλθει στα 115,46 εκατ. ευρώ.

Το 2017, η συναλλακτική δραστηριότητα στην αγορά παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών ενισχύθηκε σημαντικά. Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα δικαιώματα επί μετοχών και δεικτών διαμορφώθηκε στα 77.479 συμβόλαια το 2017 έναντι 62.131 συμβολαίων το 2016 και 65.709 συμβολαίων το 2015, παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση κατά 24,70% έναντι μείωσης 5,45% το 2016. Κατά τη διάρκεια του έτους, ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών παρουσίασε διακυμάνσεις σε μηνιαία βάση, σημειώνοντας την υψηλότερη τιμή του τον Μάιο (117.678 συμβόλαια) και τη χαμηλότερη τον Αύγουστο (34.202 συμβόλαια). Ειδικότερα, αύξηση της συναλλακτικής δραστηριότητας σε ετήσια βάση παρατηρήθηκε στα ΣΜΕ επί μετοχών με το μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών να ενισχύεται κατά 27,96%, οδηγώντας το μερίδιο αγοράς τους στο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών όλων των παράγωγων προϊόντων στο 96,15% από 93,70% το 2016. Αντίθετα περαιτέρω μείωση σημείωσε ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα ΣΜΕ επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap που έφθασε το -30,26%. Ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές το 2017 αυξήθηκε στους 1.861 κωδικούς έναντι 1.794 κωδικών το 2016, με το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή να αυξάνεται στο 4,9% έναντι 4,7% το 2016. Η αναλογία της αξίας συναλλαγών μελών προς την αξία συναλλαγών πελατείας για το σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων ενισχύθηκε για τρίτο συνεχόμενο έτος και διαμορφώθηκε περίπου στο 54:46 το 2017 έναντι 52:48 το 2016 και 47:53 το 2015. Ο λόγος της αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά κινητών αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ενισχύθηκε σημαντικά σε μέση ετήσια βάση, καταγράφοντας όμως έντονες διακυμάνσεις σε μηνιαία βάση κατά τη διάρκεια του έτους. Η μέση τιμή του λόγου συνολικής αξίας παραγώγων προϊόντων προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών διαμορφώθηκε στο 33% το 2017 έναντι 20% το 2016. Τέλος, ο λόγος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς προς τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης (call:put ratio) επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap διαμορφώθηκε υπέρ των δικαιωμάτων αγοράς για όγδοο διαδοχικό έτος, με την τιμή του όμως να διαμορφώνεται σημαντικά χαμηλότερα σε σχέση με το προηγούμενο έτος (1,81 το 2017 έναντι 3,60 το 2016).

Το 2017, στην ελληνική κεφαλαιαγορά δραστηριοποιήθηκαν πενήντα επτά (57) εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ) έναντι εξήντα μίας (61) το 2016. Το μερίδιο των πέντε μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνολική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 59,48% το 2017 έναντι 56,68% το προηγούμενο έτος.

Η ελληνική αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων, για άλλη μια χρονιά, δεν ακολούθησε πορεία ανάλογη των υψηλών αποδόσεων που καταγράφηκαν σε ετήσια βάση στις περισσότερες επιμέρους κατηγορίες και των εξελίξεων στις συλλογικές επενδύσεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Η συνολική αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων ενισχύθηκε κατά 3,67% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε το 2017 στα 6,66 δισ. ευρώ, έναντι 6,42 δισ. ευρώ το 2016 και 7,24 δισ. ευρώ το 2015. Όσον αφορά στις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, μείωση κατέγραψε το ενεργητικό των Σύνθετων (-47,42%) και των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς (-24,43%) ενώ αύξηση το ενεργητικό όλων των άλλων κατηγοριών: Ομολογιακά (26,68%), μικτά (22,91%), μετοχικά (10,88%) και Funds of Funds (7,55%). Ως αποτέλεσμα, στο τέλος του έτους, ενισχύθηκε το μερίδιο αγοράς των ομολογιακών (27,89% έναντι 22,82% το 2016), των μικτών (20,44% έναντι 17,24% το 2016) και των μετοχικών αμοιβαίων κεφαλαίων (16,33% έναντι 15,26% το 2016). Σημαντική μείωση κατέγραψε το μερίδιο αγοράς των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς (17,67% έναντι 24,24% το 2016) και των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων (3,37% έναντι 6,64% το 2016). Τέλος το μερίδιο αγοράς των funds of funds ανήλθε στο 14,31% έναντι 13,79% το 2016.

Καθαρές εκροές καταγράφηκαν σε ετήσια βάση για το σύνολο των αμοιβαίων κεφαλαίων, οι οποίες έφθασαν τα 474,81 εκατ. ευρώ έναντι εκροών 1,05 δισ. ευρώ το 2016. Το μεγαλύτερο μέρος των εκροών συγκέντρωσαν τα αμοιβαία κεφάλαια Χρηματαγοράς (-380,24 εκατ. ευρώ) και τα σύνθετα αμοιβαία κεφάλαια (-216,14 εκατ. ευρώ) ενώ εισροές κατέγραψαν τα ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια (165,94 εκατ. ευρώ) και τα Funds of funds (39,21 εκατ. ευρώ).

Με εξαίρεση τα ομολογιακά Funds of Funds και τα αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας, όλες οι κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων παρουσίασαν θετικές αποδόσεις σε ετήσια βάση. Ειδικότερα οι αποδόσεις ανά κατηγορία είχαν ως ακολούθως: τα μικτά 16,85%, τα μετοχικά 12,14%, τα ομολογιακά 9,53%, τα σύνθετα 6,10%, τα funds of funds μετοχικά 4,94%, τα Funds of funds μικτά 1,59%, τα διαχείρισης διαθεσίμων 0,14%, τα διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας -0,08% και τέλος τα ομολογιακά Funds of funds -1,85%.

Το 2017, ο συνολικός αριθμός των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) αυξήθηκε σε 15 εταιρίες με 286 υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια, έναντι 14 εταιριών με 268 αμοιβαία κεφάλαια το 2016 και 15 εταιριών με 270 αμοιβαία κεφάλαια το 2015. Τέλος, η συγκέντρωση στην ελληνική αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, με τις πέντε μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ να έχουν υπό την διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 5,86 δισ. ευρώ, τα οποία αποτελούσαν το 87,96% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 89,11% το 2016.

Ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο

- ***Τα βασικά στοιχεία μεταρρύθμισης που επιφέρουν η Οδηγία 2014/65/ΕΕ (MiFID II) και ο Κανονισμός (ΕΕ) 600/2014 (MiFIR)***

Το 2017 ήταν έτος προετοιμασίας των εθνικών εποπτικών αρχών και της ESMA για την εφαρμογή του νέου κανονιστικού πλαισίου που διέπεται από τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ ***(MiFID II)*** *και του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014* ***(MiFIR)*** *και συμπληρώνεται από 38 Κατ'Εξουσιοδότηση Κανονισμούς, 1 Κατ' Εξουσιοδότηση Οδηγία και 12 Εκτελεστικούς Κανονισμούς.*

Η Οδηγία MiFID II και ο Κανονισμός MiFIR είναι Ευρωπαϊκά Νομοθετήματα που ρυθμίζουν θέματα για τις εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, για το πώς αυτές αντιμετωπίζουν τους πελάτες τους και την λειτουργία των τόπων διαπραγμάτευσης (αγορών, πολυμερών μηχανισμών διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), μηχανισμών οργανωμένης διαπραγμάτευσης για μη-μετοχικούς τίτλους (ΜΟΔ).

Τα νομοθετήματα αυτά επηρεάζουν κάθε εταιρεία που ενέχεται σε επενδυτικές δραστηριότητες: οι οργανωμένοι τόποι διαπραγμάτευσης, μεταξύ των οποίων τα χρηματιστήρια, οι επενδυτικές τράπεζες, οι χρηματιστές, οι διαχειριστές επενδύσεων, οι χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι, οι ερευνητικοί οίκοι και οι εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες αναφοράς δεδομένων εμπίπτουν στο εύρος ρύθμισης αυτών των νέων νομοθετημάτων. Σημειωτέον ότι σε όλη την Ευρώπη έχουν τεθεί σε εφαρμογή προγράμματα εφαρμογής της MiFID II/MiFIR.

Η πρώτη Οδηγία MiFID I είναι σε ισχύ από το 2007 και πάντοτε υπήρχε η πρόθεση να μελετηθεί προσεκτικά και πιθανά να αναθεωρηθεί. Μετά την χρηματοπιστωτική κρίση και, ιδιαιτέρως, μετά από κάποιες σοβαρές δεσμεύσεις για αλλαγές στην παγκόσμια ρύθμιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους ηγέτες του G20, το εύρος της αναθεώρησης της MiFID I υπήρξε τελικά ακόμη μεγαλύτερο.

Οι αδυναμίες που στοχεύουν να θεραπεύσουν τα νέα νομοθετήματα είναι:

1. *Εξασφάλιση ότι οι συναλλαγές λαμβάνουν χώρα σε ρυθμισμένες πλατφόρμες διαπραγμάτευσης,*
2. *Εισαγωγή κανόνων για αλγοριθμικές συναλλαγές ή αλγοριθμικές συναλλαγές υψηλής συχνότητας,*
3. *Βελτίωση της διαφάνειας και της εποπτείας των χρηματοπιστωτικών αγορών- περιλαμβανομένων των αγορών παραγώγων – και αντιμετώπιση της μεταβλητότητας τιμών στις αγορές παραγώγων επί εμπορευμάτων,*
4. *Βελτίωση των όρων ανταγωνισμού κατά τις συναλλαγές και την εκκαθάριση χρηματοπιστωτικών μέσων,*
5. *Ενδυνάμωση της προστασίας των επενδυτών με την εισαγωγή οργανωτικών προϋποθέσεων και προϋποθέσεων συμπεριφοράς.*

Απώτερος στόχος είναι οι αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων να γίνουν αποτελεσματικές, ανθεκτικές και διαφανείς και η δημιουργία περισσότερο σταθερού περιβάλλοντος για τις αγορές κεφαλαίου, τους διαμεσολαβητές και τους τόπους διαπραγμάτευσης στην ΕΕ.

Η τροποποιημένη Οδηγία και ο νέος Κανονισμός συμφωνήθηκαν στις αρχές του 2014. Τα νέα νομοθετήματα θα επηρεάσουν τις αγορές μετοχών, παραγώγων και ομολόγων, καθώς επίσης, τη διαχείριση επενδύσεων και την παροχή χρηματοοικονομικών συμβουλών. Οι νέοι αυτοί κανόνες θα σταθούν, επίσης, δίπλα σε ένα νέο

αναθεωρημένο πλαίσιο για την κατάχρηση αγοράς, όπως περιγράφεται από τον Κανονισμό για την Κατάχρηση Αγοράς (MAR).

Τα νεά αυτά νομοθετήματα είναι εξίσου σημαντικά για τις εποπτικές αρχές και τις εταιρείες ως κεντρικό βιβλίο κανόνων για τις αγορές κεφαλαίου στην Ευρώπη.

Η αναθεωρημένη Οδηγία MiFID II επρόκειτο να τεθεί σε ισχύ από τον Ιανουάριο του 2017 αλλά λόγω έκτακτων δυσκολιών στην τεχνική εφαρμογή των διατάξεων της από τις εποπτικές αρχές και την αγορά, δόθηκε ένας επιπλεον χρόνος για κανονιστική συμμόρφωση, οπότε η νέα καταληκτική ημερομηνία ορίσθηκεί για τις 3 Ιανουαρίου 2018.

Οι αδειοδοτήσεις εταιρειών είναι ένας τομέας που θα επηρεασθεί, καθώς η νέα Οδηγία δημιουργεί μία νέα κατηγορία τόπων διαπραγμάτευσης τους μηχανισμούς οργανωμένης διαπραγμάτευσης , οι οποίοι θα πρέπει να αδειοδοτούνται, καθώς, επίσης, εισαγάγει την έννοια των παρόχων υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων. Για πρώτη φορά, οι εταιρείες που καταρτίζουν αλγοριθμικές συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό ή αλγοριθμικές συναλλαγές υψηλής συχνότητας , ή παρέχουν άμεση ηλεκτρονική πρόσβαση στην αγορά και ενεργούν ως εκκαθαριστικά μέλη θα πρέπει να αδειοδοτηθούν .

Επιπλέον, εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε παράγωγα επί εμπορευμάτων και που συναλλάσσονται εντός χρηματοοικονομικών αγορών δύνανται να περάσουν μέσω νέας διαδικασίας αδειοδότησης. Για παράδειγμα τέτοιες εταιρείες μπορεί να είναι εταιρείες που εξορύχουν ή πωλούν πετρέλαιο ή εταιρείες που το αγοράζουν και τομετα πωλούν.

Υφίστανται, επίσης, αυξημένες ανάγκες υποστήριξης σε θέματα πληροφορικής προκειμένου να αναβαθμισθούν τα συστήματα παρακολούθησης της αγοράς, ώστε να συμπεριλάβουν τα νέα χρηματοπιστωτικά μέσα που εισαγάγουν τα νέα νομοθετήματα.

Οι στόχοι των νέων νομοθετημάτων συνάδουν με όλους τους καταστατικούς στόχους της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς:

Οι καταναλωτές που αγοράζουν επενδυτικές υπηρεσίες και προϊόντα θα μπορούν να έχουν καλύτερη προστασία στην Ευρώπη χάρη στους κανόνες για τη διαχείριση και αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων, τη διαφάνεια, τις αντιπαροχές και τις απαιτήσεις για βέλτιστη εκτέλεση,

Αναμένεται να επέλθει μεγαλύτερη ακεραιότητα στην αγορά χάρη στους κανόνες για τα συστήματα και τους ελέγχους, τις νέες προϋποθέσεις διαφάνειας και διακυβέρνησης και τις αλλαγές στις μικροδομές της αγοράς,

Τέλος, προάγεται ο ανταγωνισμός μέσω κανόνων που κινούνται προς το διαχωρισμό των προμηθειών για υπηρεσίες επενδυτικής έρευνας από υπηρεσίες εκτέλεσης και επίσης μέσω της θέπισης κανόνων εξασφάλισης ανοικτής πρόσβασης μεταξύ τόπων διαπραγμάτευσης και κεντρικών αντισυμβαλομένων που εκτελούν υπηρεσίες εκκαθάρισης στις αγορές.

Ο χρόνος που απομένει εντός του οποίου πρέπει να εφαρμοσθεί το νέο κανονιστικό πλαίσιο αποτελεί ύψιστη δυσκολία τόσο για τις εποπτικές αρχές όσο και για τους εποπτευόμενους (εταιρείες και αγορές) . Όπως προαναφέρθηκε τα νομοθετήματα επιπέδου 1 (Η Οδηγία MiFID II και ο Κανονισμός MiFIR) συμφωνήθηκαν το 2014. Πράλληλα στις 31 Μαρτίου 2017 δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής ένωσης 29 νέα εφαρμοστικά νομοθετήματα, γνωστά ως επίπέδου 2 νομοθετήματα, (28 Κανονισμοί κατ'εξουσιοδότηση και 1 Οδηγία κατ'εξουσιοδότηση) που συμπληρώνουν το θεσμικό πλαίσιο βάσει της MiFID II/MiFIR.

Σημειώνεται ότι οι κατ'εξουσιοδότηση πράξεις προετοιμάζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει τεχνικών εισηγήσεων της ESMA, και τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα ή εφαρμοστικά τεχνικά πρότυπα προετοιμάζονται από την ESMA και εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η ESMA εκ παραλλήλου εργάζεται για να συλλέξει στοιχεία από περίπου 300 τόπους διαπραγμάτευσης για περίπου 15 εκατομύρια χρηματοπιστωτικά μέσα μέσω στενής συνεργασίας με τις εθνικές εποπτικές αρχές και τους τόπους διαπραγμάτευσης.

- **Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τροποποίηση των Κανονισμών των ESAs, των Κανονισμών για τα EuVECA, EuSEF, MiFIR, ELTIFs, Benchmarks και Prospectuses (COM 2017/536 final)**

Σημαντική θεσμική εξέλιξη κατά το 2017 αποτελεί η προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δημιουργήσει μία ισχυρότερη και περισσότερο ολοκληρωμένη και συντονισμένη προσέγγιση εποπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα στην ΕΕ υιοθέτησε νομοθετική πρόταση στις 20 Σεπτεμβρίου 2017 με την οποία τροποποιούνται οι Κανονισμοί των των τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών ***ESAs*** *(ESMA, EBA, EIOPA) καθώς και οι Κανονισμοί για τα EuVECA, EuSEF, MiFIR, ELTIFs, Benchmarks και Prospectuses.*

Βάσει των διατάξεων αυτής της πρότασης επεκτείνεται η απευθείας άσκηση εποπτείας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο σε μία σειρά θεμάτων και τροποποιούνται οι διατάξεις διακυβέρνησης και χρηματοδότησης των ESAs (ESMA, EBA, EIOPA).

Η πρόταση αυτή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ακολούθησε τα έξι χρόνια λειτουργίας των ESAs και βασίστηκε σε περίπου 300 απαντήσεις που έλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης την άνοιξη του 2017. Τον Μάρτιο του 2014 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε υποβάλει τις προτάσεις του για το ίδιο θέμα, οι οποίες και λήφθησαν υπόψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Για θέματα εποπτικής σύγκλισης η ESMA θα συγκεντρώνει και θα διαχέει στοιχεία για συναλλαγές επί χρηματοπιστωτικών μέσων απευθείας από τους συμμετέχοντες στην αγορά,καθώς επίσης θα μπορεί να ζητά πληροφορίες από τους συμμετέχοντες στην αγορά (ως last resort) και να επιβάλει κυρώσεις σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσής τους. Θα επιτρέψει έτσι στην ESMA να χτίσει εξειδίκευση σε θέματα εποπτείαςαγορών και να χρησιμοποιήσει καλύτερα τις εποπτικές της δικαιοδοσίες και να εξασφαλίσει ίσους όρους ανταγωνισμού στην ΕΕ. Η ESMA θα κληθεί να διαδραματίσει ένα περισσότερο ισχυρό συντονιστικό ρόλο σε έρευνες για κατάχρηση αγοράς με διασυνοριακή διάσταση και θα μπορεί να συστήνει σε εθνικές αρχές να προβαίνουν σε έρευνες για κατάχρηση αγοράς σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Βάσει της πρότασης αποδίδονται επιπρόσθετες εποπτικές αρμοδιότητες στην ESMA για δραστηριότητες με διασυνοριακό χαρακτήρα, ή υψηλή συγκέντρωση, όπως:

- ***Τα κρίσιμα Benchmarks:*** *Η ESMA θα εποπτεύει του δείκτες αυτούς που θεωρούνται κρίσιμοι (βλ. EURIBOR, EIONIA) και θα δίνει έγκριση (endorsement) σε όλα τα benchmarks που χρησιμοποιούνται στην ΕΕ.*
- ***Οι πάροχοι υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων****: κεντρικοποιείται η αδειοδότηση και η εποτεία αυτών των παρόχων, η λειτουργία των οποίων προβλέπεται από τη MiFID II/MiFIR, και με τον τρόπο αυτό μειώνεται ο κατακερματισμός και τα κόστη και εξασφαλίζεται ίδια ποιότητα και αξιοπιστία των υφιστάμενων δεδομένων στην ΕΕ.*

- ***Κατάχρηση Αγοράς:*** *Η ESMA θα έχει μεγαλύτερο συντονιστικό ρόλο σε περιπτώσεις κατάχρησης αγοράς. Θα μπορεί να δρα σε συγκεκριμένες περιπρώσεις, όπου εντολές, συναλλαγές ή συμπεριφορές δίνουν βάσιμες υποψίες και έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις για την ακεραιότητα των αγορών ή την χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην ΕΕ. Θα μπορεί, επίσης, να υποδεικνύει σε εθνικές εποπτικές αρχές να ξεκινούν μία έρευνα και να ανταλλάσσουν πληροφορίες με άλλες εθνικές αρχές και την ESMA.*

- ***Ενημερωτικά Δελτία:*** *Η εποπτεία κάποιων από τα ενημερωτικά δελτία θα μεταφερθεί από τις εθνικές αρχές στην ESMA, εφόσον αυτά έχουν διασυνορικαή διάσταση και υψηλό κίνδυνο για εποπτικό arbitrage, όπως ενημερωτικά δελτία για non-equities και asset backed securities στο πλαίσιο τιτλοποιήσεων ή ενημερωτικά δελτία εκδοθέντα από εξειδικευμένους εκδότες, όπως εταιρείες ακίνητης περιουσίας, μεταλλευμάτων, ναυτιλιακές εταιρείες, ή ενημερωτικά δελτία από μη Ευρωπαίους εκδότες. Επιπρόσθετα, η ESMA θα ελέγχει τις διαφημίσεις για προσφορές κινητών αξιών ή αιτήματα για εισαγωγή προς διαπραγμάτευση για τα ενημερωτικά δελτία που εκείνη έχει εγκρίνει.*

- ***EuVECA, EuSEF, ELTIFs:*** *Η ESMA θα έχει την απευθείας εποπτεία αυτών των κεφαλαίων που θα εξασφαλίζει μία ενιαία εφαρμογή των κανόνων που θα επιτρέπει στους διαχειριστές να μειώσουν το λειτουργικό τους κόστος προς όφελος των επενδυτών, ενώ ταυτόχρονα θα επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας.*

- ***Product Intervention:*** *Οι ισχύουσες ρυθμίσεις του MiFIR επεκτείνονται για να καλύψουν και τους διαχειριστές κεφαλαίων (UCITS, AIFs), έτσι ώστε να υφίστανται, να εφαρμόζονται και να ερμηνεύονται με συνέπεια οι παρεμβατικές εξουσίες από τις εθνικές αρχές και την ESMA.*

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εισαγάγει, επίσης, ένα νέο σύστημα χρηματοδότησης για τις ESAs, με λεπτομερή υπολογισμό του τί απαιτείται για να υπάρξει ισχυρότερη και αποτελεσματικότερη εποπτεία. Εισάγονται εισφορές προερχόμενες από τις απευθείας εποπτευόμενες Ευρωπαϊκές εταιρείες και μη Ευρωπαϊκές εταιρείες. Εισάγονται, επίσης, ετήσιες συνδρομές από λοιπούς συμμετέχοντες της αγοράς που θα συλλέγονται από τις εθνικές εποπτικές αρχές για τις ESAs, ενώ οι συνδρομές των εθνικών εποπτικών αρχών, οι οποίες, επίσης, χρηματοδοτούνται από το χρηματοπιστωτικό τομέα θα μειωθούν. Ο Ευρωπαϊκός Προϋπολογισμός θα χρηματοδοτεί επίσης τις ESAs.

Επιπροσθέτως, οι ESAs θα έχουν ένα αναθεωρημένο σύστημα διακυβέρνησης που θα επιτρέπει την λήψη αποφάσεων λαμβανομένου υπόψη του Ευρωπαϊκού συμφέροντος. Οι εθνικές αρχές θα εξακολουθούν να θέτουν τις γενικές κατευθύνσεις και να αποφασίζουν για ρυθμιστικά θέματα μέσω του Συμβουλίου Εποπτών (Board of Supervisors –BoS), εν τούτοις, συγκροτούνται Εκτελεστικά Συμβούλια (Executive Boards), που καταργούν τα υφιστάμενα Management Boards, παρόμοια με αυτά της ECB, του SRB για την λήψη αποφάσεων για συγκεκριμένες περιπτώσεις και εποπτικά θέματα. Το Εκτελεστικό Σύμβουλιο της κάθε Αρχής (ESMA, EBA, EIOPA) θα προετοιμάζει το πρόγραμμα εργασιών και τον προϋπολογισμό της και τα μέλη του θα συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του BoS ως μέλη χωρίς ψήφο. Θα λαμβάνει, επίσης, αποφάσεις για ιδιώτες και εθνικές αρχές επί θεμάτων διακανονισμού, παραβάσεων του Ενωσιακού Δικαίου, επισκοπήσεις (reviews) των εθνικών εποπτικών αρχών (με δυνατότητα ομάδων απαρτιζόμενων μόνο από προσωπικό των ESAs) και δράσεις εποπτικής σύγκλισης. Θα προετοιμάζει αποφάσεις που θα υιοθετούνται από το BoS. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο της ESMA θα απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και 5 πλήρους απασχόλησης μέλη (3 για την EBA και την EIOPA).

Σύμφωνα με τη νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι εθνικές εποπτικές αρχές εξακολουθούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε θέματα εποπτείας, καθώς επίσης διατηρούν το know how και την εμπειρία τους στην διακυβέρνηση των ESAs. Επιπροσθέτως, οι ESAs θα βοηθήσουν τις εποπτικές αρχές να προάγουν ιδέες για αειφόρο χρηματοδότηση και να παρακολουθήσουν τις εξελίξεις σε θέματα FinTech.

Τέλος, αναβαθμίζεται ο ρόλος του Συμβουλευτικού Οργάνου -Stakeholder Group- για κάθε ESA, καθώς εάν τα 2/3 των μελών συμφωνήσουν ότι η κάθε Αρχή (ESMA, EBA, EIOPA) έχει υπερβεί τις αρμοδιότητές της με την έκδοση κατευθυντηρίων οδηγιών (guidelines) ή συστάσεων (recommendations) θα μπορούν να αποστείλουν αιτιολογημένη γνωμοδότηση (opinion) προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφού ακούσει τις απόψεις της Αρχής, δύναται να υιοθετήσει απόφαση που θα ζητά από την Αρχή να αποσύρει τις επίμαχες κατευθυντήριες οδηγίες (guidelines) ή συστάσεις (recommendations) της.

Η συζήτηση για αυτή τη νομοθετική πρόταση άρχισε το τελευταίο 3μηνο του 2017. Οι διευρυμένες αρμοδιότητες της ESMA θα ασκηθούν εντός 3 ετών από την θέση σε ισχύ του νέου Κανονισμού.

- ***Λοιπές ευρωπαϊκές νομοθετικές εξελίξεις***

*Κατά το 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέχισε την υλοποίηση της θεσμικής της πρωτοβουλίας για την Ένωση Κεφαλαιαγορών (**Capital Markets Union**). Στις 8 Ιουνίου του 2017 δημοσίευσε την Ενδιάμεση Έκθεση (CMU Mid Term Review) ως αποτέλεσμα προηγούμενης διαβούλευσης που διενεργήθηκε από τις αρχές Ιανουαρίου του 2017. Η Έκθεση περιλαμβάνει τον απολογισμό των δράσεων της διετίας αφότου ξεκίνησε η πρωτοβουλία, και την επικαιροποίηση των προτεραιοτήτων, όπως η βιώσιμη πράσινη ανάπτυξη, το πανευρωπαϊκό πρόγραμμα προσωπικής ασφάλισης, η ενίσχυση των ευρωπαϊκών δομών εποπτείας στο χρηματοοικονομικό χώρο, η διεύρυνση επιλογών χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων καθώς και θέματα τεχνολογικών εξελίξεων στη χρηματοοικονομική. Για τα τελευταία, το Μάρτιο του 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε κείμενο διαβούλευσης με σκοπό τη διαμόρφωση ενιαίας ανταγωνιστικής και καινοτομικής προσέγγισης στα θέματα των τεχνολογικών εξελίξεων στις κεφαλαιαγορές (**Fintech**).*

*Πρωταρχική νομοθετική δράση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, είναι η προσαρμογή του πλαισίου για τα **Ενημερωτικά Δελτία** η οποία ξεκίνησε το 2015 και προχώρησε ταχύτατα με την έκδοση του Κανονισμού ΕΕ 2017/1129 της 14ης Ιουνίου 2017 ("**PD3**") με τελική ημερομηνία εφαρμογής την 21η Ιουλίου του 2019.*

*Στον τομέα της δέσμης μέτρων για τις **Τιτλοποιήσεις** (σχέδιο Κανονισμού ("**Sec Reg**") και τροποποίηση του υφιστάμενου πλαισίου για την κεφαλαιακή επάρκεια - CRR), επήλθε πρώτη πολιτική συμφωνία μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το Μάιο του 2017 και δεύτερη συμφωνία στις 26 Σεπτεμβρίου του 2017 με προσαρμογές στην προτεινόμενη νομοθεσία βάσει των σημείων που συμφωνήθηκαν από τους τρείς θεσμούς. Στη συνέχεια, ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2017 ο Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2402/2017 ("**Sec Reg**") καθώς και ο Κανονισμός 2401/2017 που τροποποιεί σχετικά τον Κανονισμό CRR (575/2013).*

*Το 2017 ολοκληρώθηκε το επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο για τη βελτίωση στη λειτουργία των Ευρωπαϊκών Ταμείων Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (**EUVECA**) και των Ευρωπαϊκών Ταμείων Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας (**EUSEF**) με την εντατική διαδικασία που ξεκίνησε στα μέσα του προηγούμενου έτους. Ο νέος Κανονισμός 2017/1991/ΕΕ ο οποίος θα εφαρμόζεται από την 1η Μαρτίου 2018, αποβλέπει στη διεύρυνση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης μέσω των επενδυτικών κεφαλαίων ιδίως για τις μικρές και αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις. Εντός του ίδιου πνεύματος διεύρυνσης της θεσμοθέτησης αποτελεσματικού πλαισίου για τους χρηματοδοτικούς πόρους, το 2017 εκδόθηκε και ο Κανονισμός 2017/1131/ΕΕ για τα **αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς** (ΑΚΧΑ) με καταληκτική ημερομηνία εφαρμογής στα κράτη- μέλη την 21η Ιουλίου του 2018. Όσον αφορά στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα*

επενδυτικά κεφάλαια (ΕΜΕΚ, 2015/760 ***ELTIFS****), στις 4 Δεκεμβρίου 2017 εκδόθηκε σχετική κατ΄εξουσιοδότηση Οδηγία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.*

*Αναφορικά με τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς (****Benchmarks****) σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Κανονισμός 2016/1011/ΕΕ), το 2017 εκδόθηκαν τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα ολοκληρώνοντας τη διαδικασία ενόψει της έναρξης εφαρμογής του συνόλου των διατάξεών του την 1η Ιανουαρίου του 2018.*

Προς την επιδίωξη στοχευμένης τροποποίησης του Κανονισμού 648/2012 ***EMIR*** *(για την υποχρέωση εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς, τις τεχνικές μείωσης κινδύνου για συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών), στις 4 Μαΐου του 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε Πρόταση Κανονισμού για την τροποποίηση του Κανονισμού EMIR με σκοπό την απλοποίηση των εφαρμοστέων κανόνων και την εξάλειψη δυσανάλογων επιβαρύνσεων. Εξέδωσε επίσης Ανακοίνωση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων για κρίσιμες υποδομές των χρηματοπιστωτικών αγορών και την περαιτέρω ανάπτυξη της Ένωσης Κεφαλαιαγορών επισημαίνοντας την ανάγκη για περαιτέρω αλλαγές στον κανονισμό EMIR για τη βελτίωση του ισχύοντος πλαισίου, την εξασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την εμβάθυνση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Ακολούθως στις 13 Ιουνίου 2017 δημοσίευσε δεύτερη Πρόταση Κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και την τροποποίηση του EMIR όσον αφορά στις διαδικασίες για την αδειοδότηση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και την αναγνώριση κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών. Η εν λόγω νέα πρόταση προβλέπει συγκεκριμένες τροποποιήσεις στους κανονισμούς EMIR και ΕΑΚΑΑ, ιδίως ως προς την καθιέρωση σαφών και συνοχικών εποπτικών ρυθμίσεων για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους τόσο της ΕΕ όσο και τρίτων χωρών ενισχύοντας την ικανότητα της ΕΑΚΑΑ να προωθεί τη σύγκλιση στην εποπτεία των κεντρικών αντισυμβαλλομένων. Είναι γενικότερα συνεπής με τις πρωτοβουλίες της ΕΕ για: i) την αντιμετώπιση της συστημικής σημασίας των κεντρικών αντισυμβαλλομένων ii) την προώθηση της χρήσης της κεντρικής εκκαθάρισης και iii) την ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της εποπτείας σε επίπεδο ΕΕ, τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ. Προς ενίσχυση των ανωτέρω επιδιώξεων και εκ παραλλήλου, κατά το 2017 συνεχίστηκαν οι διαβουλεύσεις στο Συμβούλιο της ΕΕ για την Πρόταση Κανονισμού σχετικά με την* ***ανάκαμψη και εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων*** *(CCP Recovery and Resolution) ο οποίος είχε προταθεί το Νοέμβριο του προηγούμενου έτους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο στόχος της πρότασης είναι να διασφαλιστεί ότι οι αρχές είναι δεόντως προετοιμασμένες να αντιμετωπίσουν έναν προβληματικό κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, διαφυλάσσοντας τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και μειώνοντας το κόστος για τους φορολογουμένους.*

*Κατά το 2017, εκδόθηκαν τα κατ' εξουσιοδότηση ευρωπαϊκά νομοθετήματα για την εφαρμογή του Κανονισμού 1286/2014/ΕΕ "σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση" (****PRIIPs****). Το εν λόγω πλαίσιο έχει έναρξη εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου του 2018.*

*Αναφορικά με τον Κανονισμό 909/2014/ΕΕ για το διακανονισμό συναλλαγών τίτλων και για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (****CSDR****), κατά το 2017 εκδόθηκαν δύο εφαρμοστικές Οδηγίες 2017/389 και 2017/394 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενώ η ESMA συνέχισε την επικαιροποίηση του σχετικού ενημερωτικού καταλόγου ερωτήσεων - απαντήσεων.*

*Τον Οκτώβριο του 2017 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφώνησαν για την ολοκλήρωση της δέσμης μεταρρυθμίσεων για την περαιτέρω ενίσχυση της ανθεκτικότητας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αλλά και για τη στήριξη των στόχων της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Οι προτάσεις επιφέρουν τροποποιήσεις στον Κανονισμό και την Οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (Κανονισμός ΕΕ/575/2013 - **CRR** και Οδηγία 2013/36/ΕΕ – **CRDIV,** αντίστοιχα) και την Οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών (2014/59/ΕΕ - **BRRD**).*

*Κατά το 2017 εκδόθηκε επίσης η Οδηγία 2017/828/ΕΚ για την τροποποίηση της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ σχετικά με την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης δέσμευσης των μετόχων και της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ σχετικά με ορισμένα θέματα εταιρικής διακυβέρνησης (**Shareholders Rights Directive- SRD**). Οι προτάσεις αυτές στοχεύουν μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση των ρυθμίσεων εταιρικής διακυβέρνησης στις μεγάλες εισηγμένες εταιρίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη μακροπρόθεσμη δέσμευση των μετόχων περιλαμβανομένων των διεθνικών περιπτώσεων διακυβέρνησης. Οι νέες απαιτήσεις αφορούν τις αποδοχές των διευθυντικών στελεχών, την εξακρίβωση των στοιχείων των μετόχων, τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων των μετόχων, τη διαβίβαση πληροφοριών, τη διαφάνεια για τους θεσμικούς επενδυτές.*

*Τον Δεκέμβριο του 2017 επετεύχθη συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου επί των τροποποιήσεων της 4ης οδηγίας Οδηγίας (Anti- Money Laundering Directive, **AMLD**) περί πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (Η τροποποιημένη 4^{η} οδηγία θεωρείται ως 5^{η}).*

*Τέλος, το 2017 συνεχίστηκε η σταδιακή εφαρμογή του Κανονισμού ΕΕ/2015/2365 περί διαφάνειας των Συναλλαγών Χρηματοδότησης Τίτλων και επαναχρησιμοποίησης (**Σ.Χ.Τ. ή SFTR**) που είχε ξεκινήσει το 2016 και εκδόθηκαν τα σχετικά κανονιστικά τεχνικά πρότυπα εφαρμογής (RTS). Με τον Κανονισμό αυτό θεσπίστηκαν κανόνες για την αποτελεσματική αναφορά Σ.Χ.Τ. στα αρχεία καταγραφής συναλλαγών, υποχρεώσεις ενημέρωσης των επενδυτών σχετικά με Σ.Χ.Τ. και συμφωνίες ανταλλαγής συνολικής απόδοσης από τους Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων καθώς και κανόνες για την επαναχρησιμοποίηση χρηματοπιστωτικών μέσων που έχουν ληφθεί δυνάμει συμφωνίας παροχής ασφάλειας.*

Εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Κατά τη διάρκεια του έτους, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς ενισχύθηκε με νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν την ειδική εκκαθάριση ΑΕΠΕΥ και τους διαχειριστές δεικτών αναφοράς.

Πιο συγκεκριμένα, τέθηκαν σε ισχύ οι εξής νόμοι και υπουργική απόφαση:

- ***Ν. 4474/2017** «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2376 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 80/ 7.6.2017)*

Με το άρθρο 20 τροποποιείται το άρθρο 22 του ν.3606/2007 που αφορά τη διαδικασία που ακολουθείται όταν τίθεται σε ειδική εκκαθάριση κάποια ΑΕΠΕΥ της οποίας η άδεια λειτουργία έχει ανακληθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

- ***Ν. 4484/2017** «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/881 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 110/1.8.2017).*

Με τα άρθρα 20-24 του συγκεκριμένου νόμου η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζεται ως η αρμόδια αρχή υπεύθυνη για την παρακολούθηση της εκπλήρωσης των καθηκόντων των διαχειριστών των δεικτών

αναφοράς, δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, και των εποπτευόμενων οντοτήτων. Επιπλέον, προσδιορίζονται οι εξουσίες εποπτείας και έρευνας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, δυνάμει του ως άνω Κανονισμού καθώς και οι διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα που η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξουσιοδοτείται να επιβάλλει σε περίπτωση παράβασης.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει με στελέχη της στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές που συστήνονται για την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο Ευρωπαϊκών Οδηγιών και Κανονισμών που σχετίζονται με τη νομοθεσία της κεφαλαιαγοράς. Για το 2017, αναφέρουμε ενδεικτικά τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 600/2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων καθώς και τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 για τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων (ΚΑΤ) και για την τροποποίηση των Οδηγιών 1998/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) 236/2012, οι οποίες ολοκλήρωσαν το έργο τους εντός του έτους, τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2016/97/ΕΕ για τη διανομή των ασφαλιστικών προϊόντων και την κωδικοποίηση του ν. 1569/1985 (Α΄183) και του π.δ. 190/2006 (Α΄196).

ΠΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αγορές μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων

Χρηματιστηριακή αξία, αποδόσεις και άλλα χαρακτηριστικά των αγορών του Χρηματιστηρίου Αθηνών

Στο τέλος του 2017, η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών διαμορφώθηκε σε 54.055,32 εκατ. ευρώ, υψηλότερη κατά 19,85% έναντι του 2016 οπότε ανήλθε σε 45.101,80 εκατ. ευρώ. Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών της κύριας αγοράς κατά την 29.12.2017 ήταν 53.786,95 εκατ. ευρώ έναντι 42.061,11 εκατ. ευρώ το 2016, αντιστοιχώντας στο 99,50% της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας μετοχών του ΧΑ. Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εταιριών χαμηλής διασποράς και υπό επιτήρηση διαμορφώθηκε στο τέλος του 2016 σε 268,37 έναντι 3.034,25 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2016, και αντιστοιχούσε στο 0,50% της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας έναντι 6,73% το 2016. Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ αυξήθηκε σε 30,27% έναντι 25,6% το 2016.

Οι δέκα μετοχές με τη μεγαλύτερη χρηματιστηριακή αξία στο τέλος του 2017, ήταν οι εξής (σε παρένθεση το ποσοστό συμμετοχής στη συνολική κεφαλαιοποίηση): Coca Cola HBC AG (18,50%), ΟΤΕ (10,40%), ΟΠΑΠ (6,18%), Εθνική Τράπεζα (5,39%), ALPHA Τράπεζα (5,09%), ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (4,29%), ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Διυλιστήρια Κορίνθου ΑΕ (3,84%), Jumbo ΑΕΕ (3,74%), TITAN Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων (3,48%), και Τράπεζα EUROBANK (3,43%). Οι εν λόγω δέκα μετοχές είχαν στο τέλος του 2017 χρηματιστηριακή αξία 34,86 δισ. ευρώ και συμμετείχαν με ποσοστό 64,34% στην συνολική κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχών. Αντίστοιχα, στο τέλος του 2015 οι δέκα μεγαλύτερες με βάση τη χρηματιστηριακή τους αξία μετοχές στο τέλος του 2016 χρηματιστηριακή αξία 28,36 δισ. ευρώ και συμμετείχαν με ποσοστό 62,69% στην συνολική κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχών.

Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 100,67 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2017, αυξημένη κατά 5,83% σε σχέση με το 2016.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Χρηματιστηριακή αξία μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2017

	Αγορά Αξιών					Εναλλακτική Αγορά
Μήνας	Κύρια Αγορά	Χαμηλή Διασπορά	Επιτήρηση	Προς Διαγραφή	Σύνολο	
Ιαν.	39.085,72	3.117,85	120,72	5,90	42.330,19	97,81
Φεβ.	41.248,16	3.002,64	114,74	6,41	44.371,95	100,77
Μάρ.	42.595,70	3.140,54	111,91	6,36	45.854,51	101,59
Απρ.	44.948,77	2.700,25	146,69	6,53	47.802,24	100,83
Μαϊ.	48.769,38	2.848,36	160,80	12,63	51.791,17	102,15
Ιούν.	51.478,03	2.679,82	169,72	11,17	54.338,74	102,62
Ιούλ.	50.662,27	2.868,48	172,02	11,32	53.714,09	105,15
Αύγ.	51.943,55	3.007,52	170,72	11,05	55.132,84	102,89
Σεπτ.	48.191,38	2.957,26	236,06	10,36	51.395,06	105,12
Οκτ.	48.780,71	2.847,76	204,82	9,37	51.842,66	100,78
Νοέ.	47.372,52	2.810,02	216,57	10,56	50.409,67	99,90
Δεκ.	53.786,95	0,00	268,37	0,00	54.055,32	100,67

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.
Σημ: Σημείο αναφοράς είναι η Χρηματιστηριακή αξία την τελευταία ημέρα διαπραγμάτευσης του μήνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Συγκεντρωτικά στοιχεία Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2008-2017

Τέλος Έτους	Χρηματιστηριακή Αξία (εκατ. ευρώ)	Γενικός Δείκτης ΧΑ	Αριθμός Εισηγμένων Εταιριών	Κεφαλαιοποίηση (% ΑΕΠ)
2017	54.055,32	802,37	191	30,27%
2016	45.101,80	643,64	207	25, 6%
2015	46.717,67	631,35	229	26,6%

Τέλος Έτους	Χρηματιστηριακή Αξία (εκατ. ευρώ)	Γενικός Δείκτης ΧΑ	Αριθμός Εισηγμένων Εταιριών	Κεφαλαιοποίηση (% ΑΕΠ)
2014	52.916,45	826,18	233	29,7%
2013	66.514,89	1162,68	251	36,8%
2012	33.766,01	907,9	265	17,7%
2011	26.783,43	680,42	242	12,9%
2010	53.958,39	1413,94	258	23,9%
2009	83.447,43	2196,16	270	35,1%
2008	68.121,25	1786,51	280	28,2%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
Σημ.: Το ΑΕΠ υπολογίζεται σε τρέχουσες αγοραίες τιμές

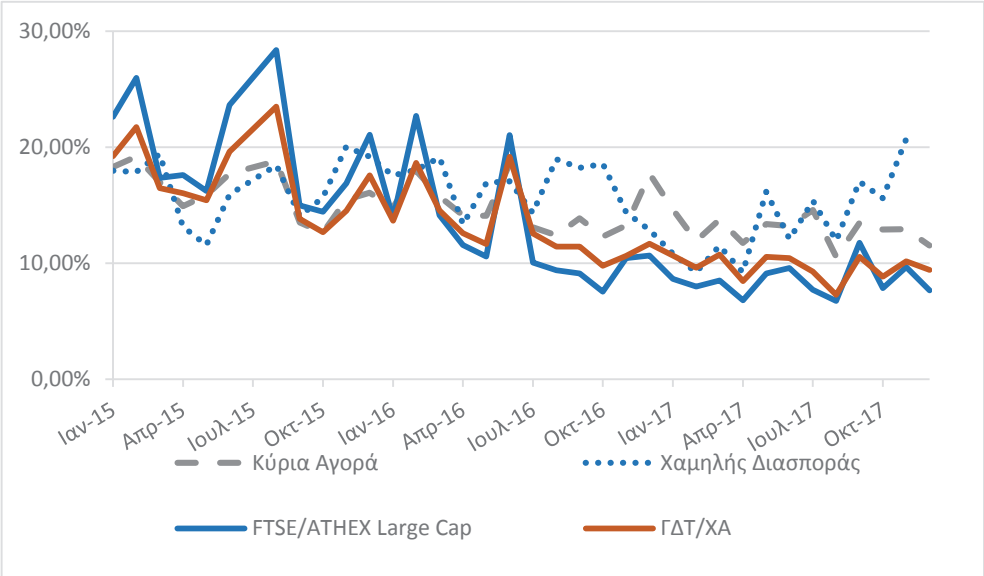
Στο τέλος του 2017, ο Γενικός Δείκτης Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΓΔΤ/ΧΑ) έκλεισε στις 802,37 μονάδες, σημειώνοντας αύξηση κατά 24,66% σε σχέση με την τιμή κλεισίματος στο τέλος του 2016 (643,64). Κατά τη διάρκεια του 2017, ο ΓΔΤ/ΧΑ παρουσίασε άνοδο κατά 28% κατά το α' εξάμηνο 2017, σταθεροποίηση κατά το γ' τρίμηνο 2017 και κάμψη -10,49% κατά το διάστημα Σεπτ.-Νοεμ.2017, η οποία καλύφθηκε σε μεγάλο βαθμό (+8,40%) το Δεκέμβριο. Η κατώτερη τιμή κατά τη διάρκεια του έτους σημειώθηκε το μήνα Ιανουάριο (611,75) και ήταν υψηλότερη από την αντίστοιχη κατώτερη τιμή για το έτος 2016 (420,82). Η ανώτερη τιμή για το έτος σημειώθηκε το μήνα Αύγουστο (825,48), υψηλότερη από την αντίστοιχη ανώτερη τιμή για το έτος 2016 (658,99).

Η σωρευτική απόδοση του ΓΔΤ για την περίοδο 2007-2017 παρουσιάζεται στον Πίνακα 5. Η μεταβλητότητα (volatility) του Γενικού Δείκτη, του δείκτη FTSE/ASE Large Cap, της Κύριας Αγοράς και του συνόλου των μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών για κάθε μήνα της περιόδου 2015 – 2017 δίνεται στο Διάγραμμα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Σωρευτική Απόδοση (%) του ΓΔΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2007-2017

Έτος βάσης	Έτος απόδοσης	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
	2016	24,66%									
	2015	27,09%	1,95%								
	2014	-2,88%	-22,09%	-23,58%							
	2013	-30,99%	-44,64%	-45,70%	-28,94%						
	2012	-11,62%	-29,11%	-30,46%	-9,00%	28,06%					
	2011	17,92%	-5,41%	-7,21%	21,42%	70,88%	33,43%				
	2010	-43,25%	-54,48%	-55,35%	-41,57%	-17,77%	-35,79%	-51,88%			
	2009	-63,46%	-70,69%	-71,25%	-62,38%	-47,06%	-58,66%	-69,02%	-35,62%		
	2008	-55,09%	-63,97%	-64,66%	-53,75%	-34,92%	-49,18%	-61,91%	-20,85%	22,93%	
	2007	-84,51%	-87,57%	-87,81%	-84,05%	-77,55%	-82,47%	-86,86%	-72,70%	-57,59%	-65,50%

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Μηνιαία μεταβλητότητα (volatility), Χρηματιστήριο Αθηνών, 2015-2017

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η μηνιαία μεταβλητότητα προκύπτει από τη μεταβολή των τιμών κλεισίματος για κάθε μέρα διαπραγμάτευσης του μήνα

Κατά το 2017, οι βασικοί χρηματιστηριακοί δείκτες κινήθηκαν ανοδικά. Ο Δείκτης Τιμών Μεσαίας & Μικρής Κεφαλαιοποίησης ΧΑ παρουσίασε τη μεγαλύτερη αύξηση (106,59%) ακολουθούμενος από το δείκτη FTSE/ΧΑ Mid Cap (+58,98%), το δείκτη FTSE/ΧΑ Διεθνούς δραστηριοποίησης plus (+54,58%), το δείκτη FTSE/ΧΑ MID & SMALL CAP θεμελιωδών μεγεθών (+45,72%), το δείκτη FTSE/ΧΑ Διεθνούς δραστηριοποίησης (+32,53%) και τον Ελληνικό Δείκτη Mid & Small Cap (+31,18%).

Ανοδική ήταν η πορεία και των κλαδικών δεικτών το 2017, με εξαίρεση το δείκτη FTSE/ΧΑ Εμπόριο ο οποίος παρουσίασε μείωση (-0,99%). Ειδικότερα, ο δείκτης FTSE/ΧΑ Υγεία σημείωσε τη μεγαλύτερη αύξηση (+75,86%), ακολουθούμενος από τους δείκτες FTSE/ΧΑ Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες (+54,38%), FTSE/ΧΑ Πετρέλαιο & Αέριο (+51,06%), FTSE/ΧΑ Πρώτες Ύλες (+49,05%) και FTSE/ΧΑ Τεχνολογία (+42,51%). Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται η τιμή κλεισίματος και το ποσοστό ετήσιας μεταβολής βασικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών την 29.12.2017. Στον Πίνακα 7 παρουσιάζονται στοιχεία κλαδικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανά μήνα για όλο το έτος 2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Βασικοί δείκτες μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2016-2017

Δείκτες Χρηματιστηρίου Αθηνών	Τιμή κλεισίματος 29.12.2017	Τιμή κλεισίματος 30.12.2016	Ετήσια μεταβ. (%)
Γενικός Δείκτης Τιμών	*802,37*	*643,64*	*24,66%*
FTSE/ΧΑ Large Cap	*2083,22*	*1740,86*	*19,67%*
FTSE/ΧΑ MID cap	*1198,22*	*753,69*	*58,98%*

Δείκτες Χρηματιστηρίου Αθηνών	Τιμή κλεισίματος 29.12.2017	Τιμή κλεισίματος 30.12.2016	Ετήσια μεταβ. (%)
FTSE/ΧΑ Διεθνούς δραστηρ. Plus	*2339,63*	*1513,50*	*54,58%*
FTSE/ΧΑ MID&SMALL CAP θεμελιωδών μεγεθών	*1953,64*	*1340,71*	*45,72%*
FTSE/ΧΑ Δείκτης Αγοράς	*514,92*	*427,09*	*20,56%*
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID&SMALL CAP	*1032,05*	*786,74*	*31,18%*

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κλαδικοί δείκτες τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, FTSE/ΧΑ, 2017

Μήνας	*Τράπεζες*	*Χρ/κές Υπηρ/ες*	*Βιομηχ. Προϊόντ.*	*Εμπόριο*	*Κατασκ. - Υλικά*	*Υπηρ. Κοινής Ωφελείας*	*Ακίνητης Περιουσίας*
Ιαν.	*728,67*	*978,25*	*1473,68*	*2589,14*	*2136,98*	*1421,26*	*2588,86*
Φεβ.	*775,95*	*1023,04*	*1637,83*	*2703,11*	*2278,03*	*1486,58*	*2643,55*
Μαρ.	*748,17*	*1022,34*	*1664,12*	*2622,75*	*2447,66*	*1570,69*	*2730,62*
Απρ.	*888,53*	*1084,82*	*1656,15*	*2855,07*	*2542,43*	*1765,17*	*2796,73*
Μαϊ.	*970,84*	*1153,51*	*1826,19*	*2907,67*	*2785,72*	*2249,47*	*2868,39*
Ιουν.	*1040,23*	*1193,66*	*2144,68*	*3127,63*	*2843,91*	*2283,56*	*3345,95*
Ιουλ.	*1021,54*	*1152,80*	*2051,88*	*2960,84*	*2769,90*	*2208,45*	*3343,73*
Αυγ.	*1036,09*	*1103,02*	*2279,91*	*3057,61*	*2809,07*	*2225,11*	*3299,25*
Σεπτ.	*804,26*	*1011,58*	*2117,67*	*2694,72*	*2594,14*	*1977,89*	*3290,13*
Οκτ.	*781,05*	*995,85*	*2112,07*	*2637,12*	*2612,34*	*1923,88*	*3265,43*
Νοε.	*739,52*	*966,41*	*2127,38*	*2280,72*	*2602,30*	*2007,54*	*3051,47*
Δεκ.	*876,19*	*1125,44*	*2246,15*	*2782,06*	*2818,18*	*1992,30*	*3408,70*
Ετήσια %Δ	***4,56%***	***6,51%***	***54,38%***	***-0,99%***	***24,98%***	***31,35%***	***28,97%***
Μεγ	*1146,11*	*1294,25*	*2385,78*	*3212,65*	*3016,71*	*2554,99*	*3545,33*
Ελαχ	*604,79*	*888,97*	*1432,54*	*2110,99*	*2130,43*	*1380,52*	*2518,43*

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η τιμή κλεισίματος αναφέρεται στην τελευταία μέρα διαπραγμάτευσης κάθε μήνα.

Αξία συναλλαγών

Το 2017, η αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 14,62 δισ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά 1,92%. Η μέση μηνιαία τιμή της διαμορφώθηκε στα 1,21 δισ. ευρώ ενώ η υψηλότερη για το έτος τιμή (2,21 δισ. ευρώ) καταγράφηκε το μήνα Μάιο. Η αξία συναλλαγών επί μετοχών σε όλες τις κατηγορίες διαπραγμάτευσης ανήλθε σε 14,61 δισ. ευρώ, μικρότερη κατά 2,86% σε σχέση με το 2016. Η αξία συναλλαγών επί διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων ανήλθε σε 9,24 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 2,22% σε σχέση με το 2016 και η αξία συναλλαγών επί τίτλων

παραστατικών (warrants) ήταν 0,92 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 63,78%% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η αξία συναλλαγών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 1,42 εκατ. ευρώ, μειωμένη σε ετήσια βάση κατά 25,65%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Αξία συναλλαγών σε μετοχικούς τίτλους στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2017

Μήνας	Αγορά Αξιών						Εναλλακτική Αγορά
	Μετοχές			Διαπρ/μα Αμοιβαία Κεφάλαια	Τίτλοι Warrants	Σύνολο	
	Κύρια Αγορά	Χαμηλή Διασπορά	Επιτήρηση				
Ιαν.	807,19	29,62	0,39	0,10	0,05	837,35	0,11
Φεβ.	821,13	3,10	0,27	0,36	0,12	824,98	0,04
Μάρ.	937,36	1,74	0,29	0,05	0,14	939,58	0,14
Απρ.	794,57	2,32	0,22	1,14	0,03	798,28	0,16
Μαϊ.	2.212,99	2,37	0,42	3,75	0,19	2.219,72	0,07
Ιούν.	1.629,78	0,43	0,22	1,82	0,05	1.632,30	0,11
Ιούλ.	1.627,63	0,72	0,34	0,25	0,26	1.629,20	0,06
Αύγ.	892,39	0,48	0,15	0,42	0,03	893,47	0,11
Σεπτ.	1.511,22	0,34	0,16	0,14	0,01	1.511,87	0,15
Οκτ.	888,61	0,29	0,28	0,80	0,03	890,01	0,12
Νοέ.	1.101,03	0,28	1,27	0,41	0,00	1.102,99	0,15
Δεκ.	1.339,84	-	1,43	0,21	0,01	1.341,49	0,20
Σύνολο 2017	14.563,74	41,69	5,44	9,24	0,94	14.621,05	1,42

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα για το σύνολο των μετοχών μειώθηκε κατά μέσο όρο το 2017 (μέσος όρος έτους: 0,100%) σε σχέση με το 20165 (μέσος όρος έτους: 0,127%) με την υψηλότερη τιμή της να καταγράφεται το μήνα Μάιο (0,178%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα, 2017

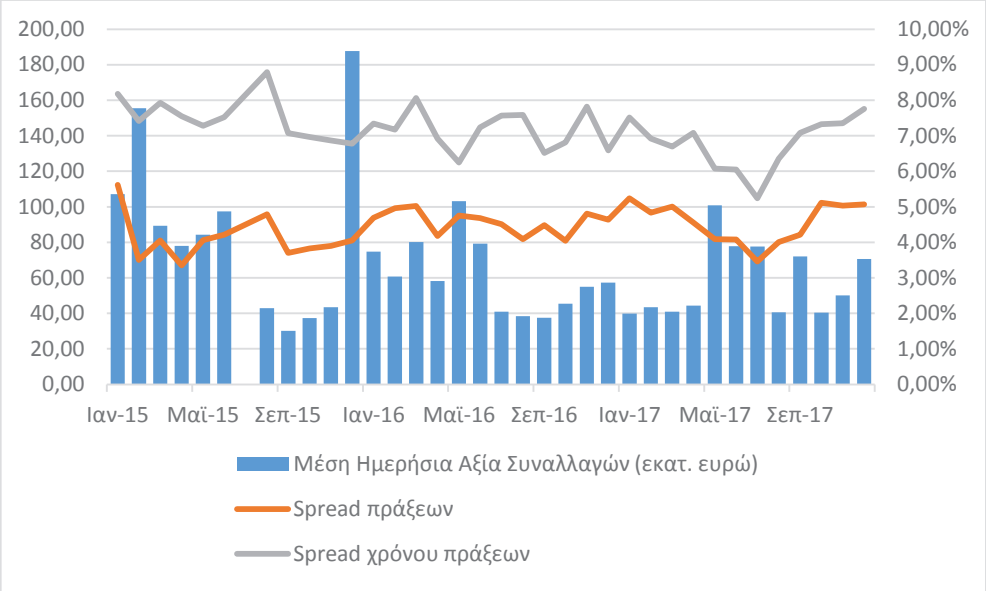
Μήνας	Κύρια Αγορά	Χαμηλή Διασπορά	Επιτήρηση	Σύνολο Αγορών
Ιαν.	0,083%	0,048%	0,015%	0,080%
Φεβ.	0,099%	0,005%	0,012%	0,092%
Μάρ.	0,089%	0,013%	0,011%	0,084%
Απρ.	0,093%	0,004%	0,011%	0,086%
Μαϊ.	0,192%	0,002%	0,013%	0,178%
Ιούν.	0,135%	0,001%	0,006%	0,126%

Μήνας	Κύρια Αγορά	Χαμηλή Διασπορά	Επιτήρηση	Σύνολο Αγορών
Ιούλ.	0,114%	0,001%	0,009%	0,107%
Αυγ.	0,071%	0,001%	0,004%	0,066%
Σεπτ.	0,133%	0,001%	0,004%	0,124%
Οκτ.	0,074%	0,000%	0,006%	0,069%
Νοέ.	0,093%	0,000%	0,028%	0,087%
Δεκ.	0,101%		0,031%	0,100%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Η απόκλιση (spread) τιμών σε σχέση με την αξία συναλλαγών για την περίοδο 2015-2017 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 3.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. Μέση μηνιαία απόκλιση τιμών και μέση ημερήσια αξία συναλλαγών, 2015-2017

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ1.: <u>Spread:</u> Το πηλίκο της διαφοράς της καλύτερης τιμής αγοράς (bid) από την καλύτερη τιμή πώλησης (ask) προς το ημιάθροισμα αυτών των τιμών.

<u>Spread πράξεων:</u> Σταθμισμένος με την ποσοστιαία αξία συναλλαγών των πράξεων μέσος όρος των spread που αντιστοιχούν σε αυτές τις πράξεις. Το spread που αντιστοιχεί στην αξία συναλλαγών κάποιας πράξης είναι αυτό που παρατηρείται ακριβώς πριν τη διενέργεια της πράξης.

<u>Spread συνεδρίασης:</u> Σταθμισμένος με την ποσοστιαία χρονική διάρκεια μέσος όρος των spread που παρατηρούνται κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

Νέες μερίδες ΣΑΤ και συμμετοχή επενδυτών στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Το 2017 ανοίχθηκαν συνολικά 10.885 νέες μερίδες στο Σύστημα Άυλων Τίτλων έναντι 7.341 το 2016 και 18.508 το 2015, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 48,28% ενώ απενεργοποιήθηκαν 4.000 έναντι 316.966[2] μερίδων το 2016 και 6.345 μερίδων το 2015. Ο αριθμός των ενεργών μερίδων το Δεκέμβριο 2017 ανήλθε στις 16.965 έναντι 16.464 το Δεκέμβριο 2016 και 26.322 το Δεκέμβριο 2015 με τον μέσο μηνιαίο αριθμό ενεργών μερίδων για το 2017 να διαμορφώνεται σε 18.331 έναντι 16.039 μερίδων το 2016 και 26.248 το 2015 .

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Αριθμός νέων και ενεργών μερίδων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων ανά μήνα, 2015-2017

Μήνας / Έτος	2017		2016		2015	
	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες
Ιανουάριος	16.869	584	17.556	708	28.532	1.659
Φεβρουάριος	15.858	543	21.159	978	38.527	2.313
Μάρτιος	23.159	2.543	17.253	759	32.776	1.399
Απρίλιος	13.967	522	15.739	502	24.127	1.130
Μάιος	22.181	735	19.777	636	24.581	1.137
Ιούνιος	28.186	2.200	20.360	648	33.912	1.485
Ιούλιος	21.612	840	13.398	626		289
Αύγουστος	13.742	579	10.078	431	21.016	979
Σεπτέμβριος	17.524	590	12.844	487	17.074	804
Οκτώβριος	14.351	566	12.217	489	16.715	677
Νοέμβριος	15.556	595	15.623	529	25.151	3.112
Δεκέμβριος	16.965	588	16.464	548	26.322	3.524
Μ.Ο. ενεργών μερίδων	**18.331**		**16.039**		**26.248**	

[2] *Ο αυξημένος αριθμός απενεργοποιήσεων οφείλεται στην εφαρμογή του πλαισίου Λειτουργίας του Σ.Α.Τ. σύμφωνα με το οποίο μία Μερίδα Επενδυτή απενεργοποιείται από την ΕΛΚΑΤ στην περίπτωση που ο Λογαριασμός Αξιών και ο Ειδικός Λογαριασμός παραμείνουν ανενεργοί για χρονικό διάστημα πέντε ετών.*

Μήνας / Έτος	2017		2016		2015	
	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες
Σύνολο νέων μερίδων		**10.885**		**7.341**		**18.508**
Απενεργοποιήσεις μερίδων	**4.000**		**316.966**		**6.345**	

Πηγή: Ελληνικά Χρηματιστήρια

Κατά το 2017, η συμμετοχή των ημεδαπών επενδυτών (περιλαμβανομένου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-ΤΧΣ) στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρουσίασε μικρή μείωση σε σχέση με το 2016 (36,40% έναντι 38,56%), καθώς, σύμφωνα με τα στοιχεία συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, εμφανίστηκαν ως πωλητές, δηλαδή η αξία συναλλαγών πωλήσεων υπερκέρασε την αντίστοιχη των αγορών κατά 286,26 εκατ. ευρώ. Η συμμετοχή των ιδιωτών ημεδαπών επενδυτών ανέρχεται στο 15,59% (6.788,22 εκατ. ευρώ) της συνολικής κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έναντι 14,84% (5.831,38 εκατ. ευρώ) το 2016 και του ΤΧΣ στο 4,32% (1.879,39 εκατ. ευρώ) έναντι 4,46% (1.753,58 εκατ. ευρώ) το 2016. Η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών αυξήθηκε οριακά και αντιπροσωπεύει το 63,55% της συνολικής κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έναντι 61,40% το 2016. Το 2017 οι αλλοδαποί επενδυτές εμφανίζονται ως αγοραστές (η αξία συναλλαγών αγορών ήταν μεγαλύτερη από αυτή των πωλήσεων κατά 286,03 εκατ. ευρώ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Συμμετοχή επενδυτών στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 29.12.2017

	Μερίδες με υπόλοιπο		Κεφαλαιοποίηση	
	Αριθμός	Ποσοστό (%)	Αξία (εκατ. ευρώ)	Ποσοστό (%)
I. Ημεδαποί επενδυτές	**672.071**	**98,25%**	**15.850,17**	**36,40%**
·Ιδιώτες	666.161	97,39%	6.788,22	15,59%
·Ιδιωτ. χρηματοοικονομικές εταιρείες	368	0,05%	2.581,59	5,93%
.Ιδιωτ. μη κερδοσκοπικά ιδρύματα	627	0,09%	289,06	0,66%
·Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	2.222	0,32%	3.365,13	7,73%
·Δημόσιος Τομέας	152	0,02%	941,71	2,16%
·Λοιποί επενδυτές	2.540	0,37%	5,07	0,01%
.Ταμείο Χρημ/κής Σταθερότητας	1	0,00%	1.879,39	4,32%
II. Αλλοδαποί επενδυτές	**11.667**	**1,71%**	**27.670,54**	**63,55%**
·Ιδιώτες	8.229	1,20%	817,41	1,88%
·Ιδιωτ. χρηματοοικονομικές εταιρείες	2.649	0,39%	18.872,61	43,34%

	Μερίδες με υπόλοιπο		Κεφαλαιοποίηση	
	Αριθμός	Ποσοστό (%)	Αξία (εκατ. ευρώ)	Ποσοστό (%)
.Ιδιωτ. μη κερδοσκοπικά ιδρύματα	26	0,00%	48,57	0,11%
·Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	664	0,10%	6.884,17	15,81%
·Δημόσιος Τομέας & Οργανισμοί	78	0,01%	1.047,34	2,41%
·Λοιποί επενδυτές	21	0,00%	0,44	0,00%
III. Λοιποί επενδυτές	**272**	**0,04%**	**21,75**	**0,05%**
Σύνολο I + II + III	**684.010**	**100**	**43.542,46**	**100**

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Στις ιδιωτικές χρηματοοικονομικές εταιρείες περιλαμβάνονται οι ασφαλιστικές εταιρείες και τα επαγγελματικά ταμεία ιδιωτικής ασφάλισης, τα αμοιβαία κεφάλαια, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και σε ακίνητη περιουσία, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες και λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Στις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται ιδιωτικές και δημόσιες εταιρείες με κύρια δραστηριότητα την παραγωγή αγαθών και μη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Στο δημόσιο τομέα περιλαμβάνονται η κεντρική κυβέρνηση, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και κοινωνικής ασφάλισης. Στους οργανισμούς (αλλοδαποί επενδυτές) περιλαμβάνονται οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και διεθνείς οργανισμοί εκτός ΕΕ.

Κέρδη και μερίσματα εισηγμένων εταιριών

Το Δεκέμβριο 2017, ο σταθμισμένος με την κεφαλαιοποίηση του κλάδου λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) μετά την αφαίρεση των φόρων διαμορφώθηκε για το σύνολο της αγοράς σε 16,7. Τα στοιχεία P/E αφορούν τους εξής τρεις κλάδους: εξειδικευμένο λιανικό εμπόριο, παιχνίδια και υλικό υπολογιστών. Η σταθμισμένη με την κεφαλαιοποίηση του κλάδου μερισματική απόδοση του συνόλου των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών διαμορφώθηκε στο 2,6 το Δεκέμβριο 2017 υψηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη τιμή το Δεκέμβριο 2016 (0,9%) και 2015 (1%). Την υψηλότερη μερισματική απόδοση εμφάνισε ο κλάδος των Υποστηρικτικών Υπηρεσιών προς Επιχειρήσεις (9,2%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) και μερισματική απόδοση εισηγμένων εταιριών, 2009-2017

Τέλος Έτους	Σταθμισμένο P/E (μετά από φόρους)	Σταθμισμένη μερισματική απόδοση %
2017	16,7	2,6
2016	6,7	0,9
2015	6,9	1,0
2014	9,3	3,2
2013	23,3	2,4
2012	17,5	6,3
2011	14,7	9,2
2010	21,4	5,4
2009	21,7	5,4

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σημ.: Για τη στάθμιση του P/E και της μερισματικής απόδοσης λαμβάνεται υπόψη η κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων εταιριών με βάση την τιμή κλεισίματος στο τέλος του έτους σε σχέση με το άθροισμα της κεφαλαιοποίησης του κλάδου. Στον υπολογισμό του σταθμισμένου P/E δεν λαμβάνονται υπόψη εταιρίες που παρουσίασαν ζημίες ή P/E μεγαλύτερο ή ίσο του 100. Στον υπολογισμό της σταθμισμένης μερισματικής απόδοσης δεν λαμβάνονται υπόψη εταιρίες που δεν απέδωσαν μέρισμα για την προηγούμενη χρήση.

Αγορές τίτλων σταθερού εισοδήματος

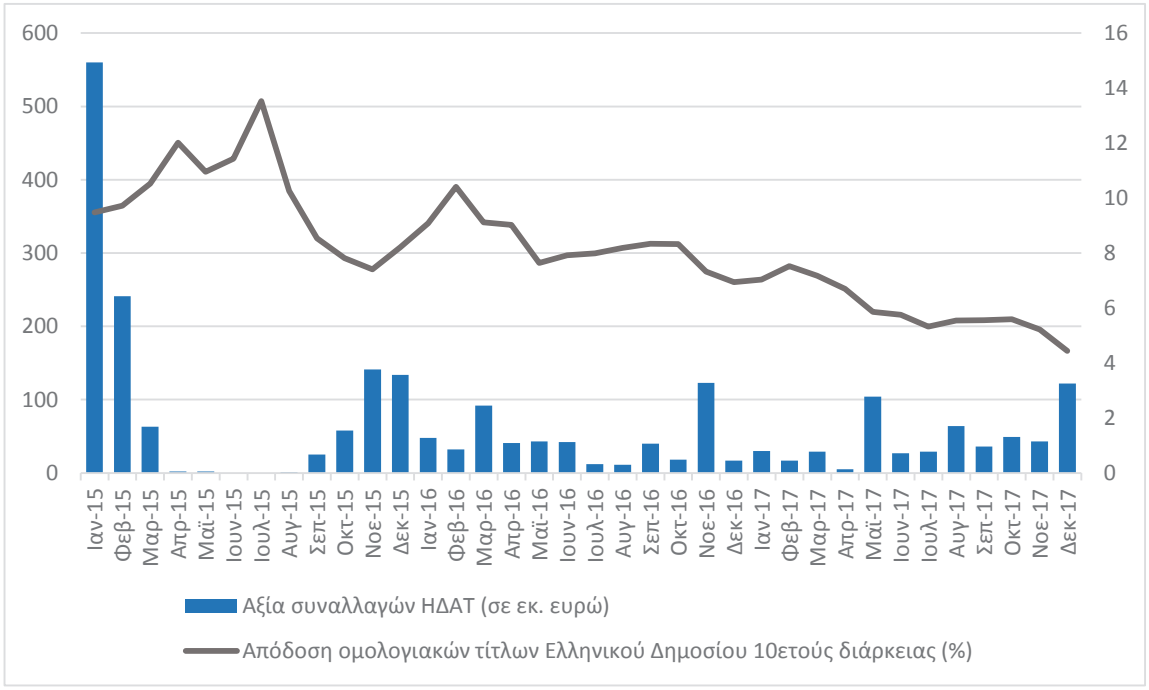
Το 2017, η συναλλακτική δραστηριότητα στην αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου αυξήθηκε διακόπτοντας μία τριετή πτωτική πορεία. Με βάση τα στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ήταν 1.532,78 δισ. ευρώ έναντι 935,53 δισ. ευρώ για το 2016, παρουσιάζοντας αύξηση 63,84% σε ετήσια βάση. Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 127,73 δισ. ευρώ. Η μεγαλύτερη αξία συναλλαγών καταγράφεται τον Μάιο (180,82 δισ. ευρώ) με αμέσως επόμενη το Μάρτιο (178,37 δισ. ευρώ) ενώ η μικρότερη καταγράφεται τον Οκτώβριο (75,37 δισ. ευρώ) με δεύτερη μικρότερη το Σεπτέμβριο (78,95 δισ. ευρώ). Ανοδικά κινήθηκε και ο αριθμός των συναλλαγών διαμορφούμενος σε ετήσια βάση στις 90.200 συναλλαγές έναντι 63.285 συναλλαγών το 2016 και 83.893 συναλλαγών το 2015.

Η αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ έφτασε τα 555 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση έναντι 519 εκατ. ευρώ το 2016 και 1,23 δισ. ευρώ το 2015. Η τιμή είναι η δεύτερη χαμηλότερη την τελευταία δεκαπενταετία με την αμέσως υψηλότερη τιμή (680 εκατ. ευρώ) να καταγράφεται το 2012. Ο Δεκέμβριος ήταν ο μήνας με την υψηλότερη αξία συναλλαγών (122 εκατ. ευρώ) για το έτος.

Αντανακλώντας τις εξελίξεις στη σύνθεση του χρέους Κεντρικής Διοίκησης, στο τέλος του 2017 το ποσοστό του διαπραγματεύσιμου χρέους (ομόλογα και βραχυπρόθεσμοι τίτλοι) επί του συνολικού χρέους ήταν 19,9% έναντι 21,9% στο τέλος του 2016 και 23,25% στο τέλος του 2015.

Το Δεκέμβριο 2017, η μέση απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς διαμορφώθηκε στο 4,44%, σημαντικά μειωμένη σε σχέση με το Δεκέμβριο 2016 (6,94%), και αποτέλεσε τη χαμηλότερη απόδοση για το έτος ενώ η υψηλότερη απόδοση καταγράφηκε το Φεβρουάριο 2017 (7,52%). Όσον αφορά στα ομόλογα τριετούς διάρκειας, η μέση απόδοσή τους το Δεκέμβριο 2017 υποχώρησε στο 2,69% (έναντι 7,82% το Δεκέμβριο 2016) και των ομολόγων εικοσαετούς διάρκειας ήταν 5,02% (έναντι 7,53% το Δεκέμβριο 2016).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. Απόδοση ομολογιακών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, 2015-2017

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

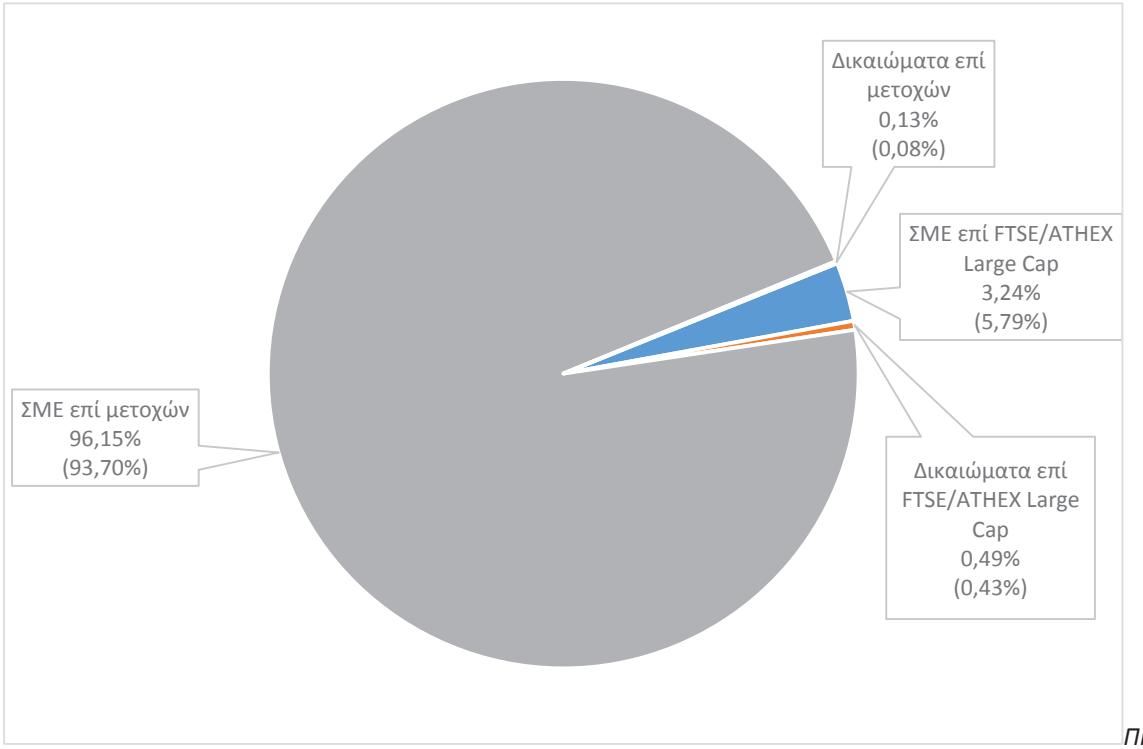
Τέλος, το 2017 η συναλλακτική δραστηριότητα επί εταιρικών ομολόγων στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρουσίασε εντυπωσιακή αύξηση. Η αξία συναλλαγών διαμορφώθηκε στα 135,24 εκατ. ευρώ έναντι 4,40 εκατ. ευρώ το 2016 και 0,06 εκατ. ευρώ το 2015. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στον αυξημένο αριθμό και το μεγάλο όγκο εκδόσεων εταιρικών ομολόγων εντός του 2017 και ειδικά στη συναλλακτική δραστηριότητα των ομολογιών των εταιριών Μυτιληναίος Α.Ε. και ΟΠΑΠ Α.Ε.

Αγορά παραγώγων προϊόντων

Το 2017, η αγορά παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών χαρακτηρίστηκε από την αύξηση της συναλλακτικής δραστηριότητας, την αύξηση του αριθμού των κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές, την περαιτέρω ενίσχυση του μεριδίου αγοράς των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης επί μετοχών έναντι του συνόλου των παράγωγων προϊόντων καθώς και την περαιτέρω ενίσχυση της αξίας συναλλαγών μελών σε σχέση με την αξία συναλλαγών πελατείας για όλα τα προϊόντα της αγοράς παραγώγων.

Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα δικαιώματα επί μετοχών και δεικτών διαμορφώθηκε στα 77.479 συμβόλαια το 2017 έναντι 62.131 συμβολαίων το 2016 και 65.709 το 2015, παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση κατά 24,70%. Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών παρουσίασε διακυμάνσεις σε μηνιαία βάση κατά τη διάρκεια του έτους, σημειώνοντας την υψηλότερη τιμή του το Μάιο (117.678 συμβόλαια) και τη χαμηλότερη τον Αύγουστο (34.202 συμβόλαια). Το μερίδιο αγοράς των ΣΜΕ επί μετοχών στο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών όλων των παράγωγων προϊόντων ενισχύθηκε φθάνοντας στο 96,15% από 93,70% το 2016, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο για τα ΣΜΕ επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap μειώθηκε στο3,24% από 5,79% το 2016 (Διάγραμμα 5).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. Κατανομή όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων ανά προϊόν, 2017 (σε παρένθεση τα ποσοστά για το έτος 2016)

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Το μεγαλύτερο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών σημείωσαν, από την αρχή του έτους, τα ΣΜΕ επί της μετοχής της Εθνικής Τράπεζας (29.009 συμβόλαια), ακολουθούμενα από τα ΣΜΕ επί των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς (18.572 συμβόλαια) και της Τράπεζας Eurobank Ergasias (9.622 συμβόλαια). Το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης του μέσου ημερήσιου όγκου συναλλαγών (στοιχεία Δεκεμβρίου 2017 σε σχέση με στοιχεία τριμήνου Σεπτεμβρίου-Νοεμβρίου 2017) παρουσίασαν τα ΣΜΕ επί της μετοχής της ATTICA BANK A.T.E. (809,81%) ακολουθούμενα από τα ΣΜΕ επί της μετοχής της εταιρίας ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (342,63%). Τέλος, τον Ιούνιο 2017 το Χρηματιστήριο Αθηνών αποφάσισε τη διαγραφή των ΣΜΕ επί των μετοχών της εταιρίας ΜΕΤΚΑ Α.Ε.

Ο αριθμός κωδικών τελικού επενδυτή μειώθηκε σε 37.189 στο τέλος Δεκεμβρίου 2017 έναντι 38.321 κωδικών στο τέλος Δεκεμβρίου 2016 και 38.257 το Δεκέμβριο του 2015 (Πίνακας 13). Παράλληλα, ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές αυξήθηκε στους 1.861 το 2017 έναντι 1.794 κωδικών το 2016 και 2.171 κωδικών το 2015. Το ποσοστό των ενεργών κωδικών επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή αυξήθηκε στο 5,90% το Δεκέμβριο 2017 έναντι 5,2% το Δεκέμβριο 2016 και 5% το 2015.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Στοιχεία της αγοράς παραγώγων, 2015-2017

	Δεκ. 2017	Δεκ. 2016	Δεκ. 2015
Μέλη διαπραγμάτευσης	*32*	*33*	*35*
Μέλη εκκαθάρισης	*19*	*20*	*21*
-- Άμεσα εκκαθαριστικά μέλη	*12*	*12*	*13*
-- Γενικά εκκαθαριστικά μέλη	*7*	*8*	*8*

	Δεκ. 2017	Δεκ. 2016	Δεκ. 2015
Κωδικοί πελατών	37.189	38.321	38.257
Προϊόντα (Δείκτες & Μετοχικά)	37	33	35

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η αναλογία της αξίας συναλλαγών μελών προς την αξία συναλλαγών πελατείας για το σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων παρουσίασε μικρή αύξηση και διαμορφώθηκε περίπου στο 54:46 το 2017 έναντι 52:48 το 2016 και 47:53 το 2015. Αξιοσημείωτη μεταβολή στην εν λόγω αναλογία σημειώθηκε σε ετήσια βάση στα Δικαιώματα επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap, με τη σχετική τιμή να διαμορφώνεται περίπου στο 70:30 έναντι 64:36 το 2016 και (Πίνακας 14).

ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Κατανομή συμβολαίων στην αγορά παραγώγων, 2015-2017

Παράγωγα προϊόντα	Κατανομή Συναλλαγών					
	Μέσο ποσοστό 2017		Μέσο ποσοστό 2016		Μέσο ποσοστό 2015	
	Μέλη	Πελατεία	Μέλη	Πελατεία	Μέλη	Πελατεία
ΣΜΕ στο δείκτη FTSE/ATHEX LARGE CAP	58,80%	41,20%	56,80%	43,20%	46,06%	53,94%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ στον FTSE/ATHEX LARGE CAP	69,71%	30,29%	63,87%	36,13%	63,52%	36,48%
ΣΜΕ σε μετοχές	43,43%	56,57%	42,66%	57,34%	38,80%	61,20%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ σε μετοχές	44,57%	55,43%	45,61%	54,39%	40,17%	59,83%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	54,13%	45,87%	52,24%	47,76%	47,14%	52,86%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Ο λόγος της αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά κινητών αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών αυξήθηκε σε ετήσια βάση, καταγράφοντας πολλές και έντονες διακυμάνσεις σε μηνιαία βάση. Πιο συγκεκριμένα, η μέση τιμή του λόγου συνολικής αξίας παραγώγων προϊόντων προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών διαμορφώθηκε στο 33% έναντι 20% το 2016 και 22% το 2015. Η μικρότερη τιμή του λόγου αυτού ήταν 23% και καταγράφηκε τον Ιούλιο 2017 ενώ η μεγαλύτερη τιμή ήταν 47% και καταγράφηκε το Μάρτιο 2017. Ειδικότερα, η μέση τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων επί του FTSE/ATHEX Large Cap προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών διαμορφώθηκε στο 22% το 2017 έναντι 13% το 2016 και 14% το 2015 ενώ η μέση τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων επί μετοχών προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών αυξήθηκε στο 11% το 2017 έναντι 8% το 2016 και 7% το 2015 (Πίνακας 15).

ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Αξία συναλλαγών στην αγορά παραγώγων και την υποκείμενη αγορά κινητών αξιών, 2017

Μήνας / Έτος	Αξία συναλλαγών μετοχών σε δείκτες με ΣΜΕ προς αξία συναλλαγών συνόλου μετοχών (%)	Αξία συναλλαγών παραγώγων προϊόντων προς αξία συναλλαγών συνόλου μετοχών (%)	FTSE/ATHEX LARGE CAP: λόγος αξίας συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων προς αξία συναλλαγών μετοχών (%)	Αξία συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων επί μετοχών προς συνολική αξία συναλλαγών μετοχών (%)
Ιαν. 2017	87	29	23	8
Φεβ. 2017	95	40	29	10
Μαρ. 2017	92	47	33	15
Απρ. 2017	94	33	24	8
Μάιος 2017	95	26	17	8
Ιουν. 2017	92	30	18	13
Ιουλ. 2017	94	23	17	7
Αυγ. 2017	94	29	21	9
Σεπτ. 2017	96	34	16	18
Οκτ. 2017	95	34	24	11
Νοε. 2017	95	35	24	12
Δεκ. 2017	95	33	15	18
Μ.Ο. 2017	94	33	22	11
Μ.Ο. 2016	92	20	13	8
Μ.Ο. 2015	95	22	14	7

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Ο λόγος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς προς τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης (call:put ratio) επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap διαμορφώθηκε σε ετήσια βάση (δηλαδή συνολικός όγκος δικαιωμάτων αγοράς προς συνολικό όγκο δικαιωμάτων πώλησης για το 2017) υπέρ των δικαιωμάτων αγοράς, με την τιμή του να φθάνει στο 1,81 έναντι 3,60 το 2016 και 3,85 το 2015. Σε μηνιαία βάση, ο λόγος παρουσίασε διακυμάνσεις (μέγιστη τιμή: 3,76 τον Μάιο, ελάχιστη τιμή: 0,84 το Δεκέμβριο) με τη μέση τιμή του να διαμορφώνεται στο 2,24 έναντι 4,11 το 2016 και 5,93 το 2015 .

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΤΛΩΝ

Εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά το 2017, υλοποιήθηκαν εκδόσεις εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου (13 και 26 εβδομάδων) συνολικής αξίας 41,14 δισ. ευρώ έναντι 41 δισ. ευρώ το 2016. Το μεσοσταθμικό επιτόκιο των εντόκων γραμματίων για τις εκδόσεις του 2017 διαμορφώθηκε σε 2,52% έναντι 2,9% το 2016. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν ειδικές εκδόσεις μακροπρόθεσμων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου τους μήνες Αύγουστο και Δεκέμβριο αντλώντας 3 δισεκατ. ευρώ και 25,82 δισεκατ. ευρώ, αντίστοιχα, για την ανταλλαγή ομολόγων λήξης 2019 και 2023-2042.

Το 2017, ο νέος δανεισμός του Ελληνικού Δημοσίου προήλθε κατά 55% από εκδόσεις εντόκων γραμματίων, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό κατανέμεται ως εξής: 31,3% από δάνεια του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ/ ESM), 2,6% από δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕ/ EIB) και 11,1% από εκδόσεις ομολόγων σταθερού επιτοκίου. Επιπλέον, το 2017 αυξήθηκε η μέση σταθμική υπολειπόμενη διάρκεια του Χρέους Κεντρικής Διοίκησης: 18,32 έτη έναντι 16,6 ετών στο τέλος 2016.

Εκδόσεις εταιρικών τίτλων

Κατά το 2017, πραγματοποιήθηκαν οκτώ αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών και μία αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης. Επίσης, έλαβαν χώρα τέσσερις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων. Το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων από τις προσφορές μετοχικών τίτλων ανήλθε σε 135,58 εκατ. ευρώ και από την έκδοση ομολογιακών τίτλων ανήλθε σε 610 εκατ. ευρώ.

Εκδόσεις μετοχικών τίτλων

Κατά τη διάρκεια του έτους, πραγματοποιήθηκαν επτά αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) με έκδοση νέων μετοχών από εισηγμένες εταιρίες έναντι οκτώ το 2016 και επτά το 2015. Τα αντληθέντα κεφάλαια ανήλθαν σε 132,53 εκατ. ευρώ έναντι 201,56 εκατ. ευρώ το 2016 και 10,19 δισ. ευρώ το 2015. Από τις προαναφερθείσες ΑΜΚ, η μία πραγματοποιήθηκε χωρίς εισαγωγή των μετοχών προς διαπραγμάτευση όπως και το 2016 ενώ το 2015 δεν είχε πραγματοποιηθεί αντίστοιχη έκδοση τίτλων. Επίσης, μία ΑΜΚ υλοποιήθηκε με την μετατροπή μετατρέψιμων ομολογιών. Επιπλέον, δεν πραγματοποιήθηκε ΑΜΚ με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά ενώ είχε πραγματοποιηθεί μία το 2016 και καμία το 2015. Στον Πίνακα 16 εμφανίζονται τα αντληθέντα κεφάλαια ανά εταιρία από τις εκδόσεις μετοχικών τίτλων που υλοποιήθηκαν το 2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις μετοχικών τίτλων, 2017

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
(Α) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση		
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΝΙΚΑΣ Α.Ε.Β.Ε.	*Επιτήρηση*	*23.272.106,40*
ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	*Χαμηλή Διασπορά*	*30.000.000,00*
FRIGOGLASS ABEE	*Επιτήρηση*	*63.459.341,82*
ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Τ.Ε. & ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ (ΙΝΤΡΑΚΑΤ)	*Κύρια Αγορά*	*10.159.052,00*
Ο ΚΕΚΡΟΨ Α.Ε.	*Κύρια Αγορά*	*4.885.019,72*
ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε.	*Κύρια Αγορά*	*750.565,50*
FRIGOGLASS ABEE	*Επιτήρηση*	*-*
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων με εισαγωγή μετοχών		***132.526.085,44***
(Β) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου χωρίς εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση		

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
Α. Ε. ΕΜΦΙΑΛΩΣΗΣ & ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ «ΣΟΥΡΩΤΗ»	*Μη διαπραγματεύσιμες*	*3.057.032,76*
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων χωρίς εισαγωγή μετοχών		***3.057.032,76***
Γενικό Σύνολο Αντληθέντων Κεφαλαίων (Α) + (Β)		***135.583.118,20***

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στον Πίνακα 17 παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με το πλήθος των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου από εισηγμένες εταιρίες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2011-2017 καθώς και το αντίστοιχο ύψος των αντληθέντων κεφαλαίων.

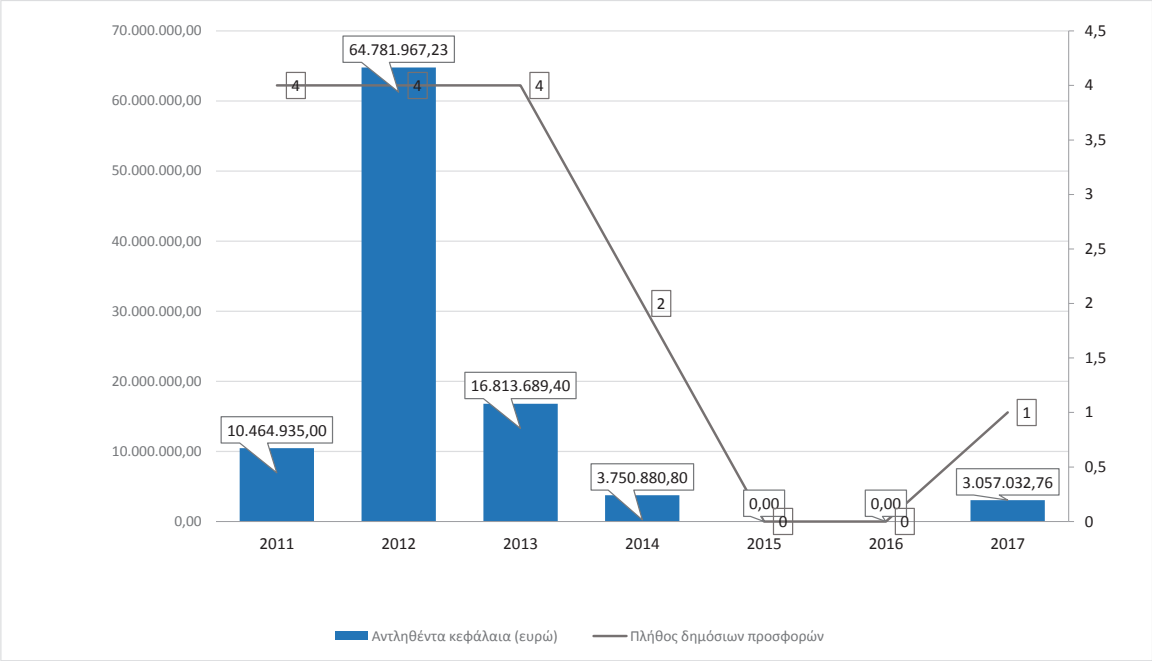
ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών, 2011-2017

Έτος	*Αριθμός αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου*	*Αντληθέντα κεφάλαια (εκατ. ευρώ)*
2017	*7*	*132,53*
2016	*8*	*201,56*
2015	*7*	*10.185,95*
2014	*11*	*8.720,85*
2013	*21*	*29.999,39*
2012	*5*	*38,2*
2011	*14*	*2.984,00*

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στο Διάγραμμα 6 παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν τις δημόσιες προσφορές μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση για την περίοδο 2011 – 2017. Συγκεκριμένα, εμφανίζονται το πλήθος των δημόσιων προσφορών που πραγματοποιήθηκαν ανά έτος καθώς και τα αντληθέντα κεφάλαια.

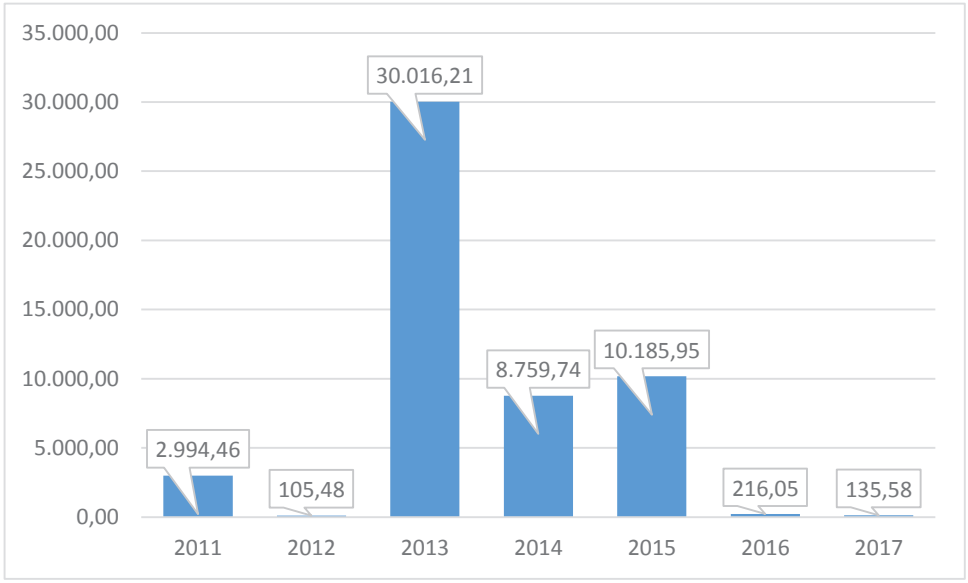
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6. Δημόσια προσφορά μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, 2011-2017

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στο Διάγραμμα 7 εμφανίζεται ανά έτος το συνολικό ύψος των αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων για την περίοδο 2011 – 2017.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2011-2017

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η κατανομή αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών ανά τρίμηνο για την περίοδο 2015-2017 με βάση την ημερομηνία έγκρισης του σχετικού ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρατίθεται στον Πίνακα 18. Στις περιπτώσεις εταιριών όπου η έγκριση έλαβε χώρα σε ημερομηνίες δύο διαφορετικών τριμήνων, ως περίοδος αναφοράς αναφέρεται εκείνη της πρώτης έγκρισης.

Επίσης, όπου δεν απαιτείται η έγκριση ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία εισαγωγής προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιρειών με έκδοση μετοχικών τίτλων ανά τρίμηνο, 2015 – 2017

Τρίμηνο	Αριθμός εκδόσεων			Αντληθέντα κεφάλαια (εκατ. ευρώ)		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Α'	-	3	-	-	56,08	-
Β'	1	1	1	23,27	5,06	50,4
Γ'	2	1	-	33,6	0,73	-
Δ'	5	3	6	79,25	139,68	10.135,55
Σύνολο	**8**	**8**	**7**	**132,53**	**210,56**	**10.185,95**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εκδόσεις ομολόγων

Το 2017 έλαβαν χώρα τέσσερις εκδόσεις εταιρικών ομολογιακών τίτλων όπως και το 2016 έναντι δύο το 2015. Οι ως άνω εκδόσεις αφορούσαν έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου πενταετούς διάρκειας. Οι δύο εκδόσεις πραγματοποιήθηκαν από εταιρίες με εισηγμένους μετοχικούς τίτλους στην κατηγορία διαπραγμάτευσης Κύρια Αγορά της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και τα κεφάλαια που αντλήθηκαν ανέρχονται σε 500 εκατ. ευρώ (έναντι 71,46 εκατ. ευρώ το 2016 και 4.069 εκατ. ευρώ το 2015). Οι ομολογίες που εκδόθηκαν στις δύο άλλες εκδόσεις εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά στην κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και τα αντληθέντα κεφάλαια ανήλθαν σε 110 εκατ. ευρώ έναντι 44 εκατ. ευρώ το 2016.

ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων, 2017

Εταιρία	Αγορά ή Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε.	*Κύρια Αγορά/ Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος*	*200.000.000,00*
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT Α.Β.Ε.Ε.	*Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος*	*50.000.000,00*
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.	*Κύρια Αγορά/Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος*	*300.000.000,00*
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	*Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος*	*60.000.000,00*
Σύνολο		**610.000.000,00**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εταιρικοί μετασχηματισμοί στην κεφαλαιαγορά

Το 2017, οι εταιρικοί μετασχηματισμοί εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών μέσω συγχωνεύσεων παρέμειναν στα ίδια επίπεδα σε σχέση με το 2016. Ειδικότερα, 9 εισηγμένες εταιρίες απορρόφησαν μέσω συγχώνευσης 11 μη εισηγμένες και 1 εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες κατά το 2017 (Πίνακας 20 & Διάγραμμα 8), ενώ 9 εισηγμένες εταιρίες απορρόφησαν μέσω συγχώνευσης 10 μη εισηγμένες και 3 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες κατά το 2016. Από τις εισηγμένες απορροφώσες εταιρίες 2 ανήκουν στον κλάδο "Κατασκευές & Υλικά Κατασκευών", 2 ανήκουν στον κλάδο "Πρώτες Υλες" , 2 ανήκουν στον κλάδο "Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες", 2 ανήκουν στον κλάδο "Προσωπικά και οικιακά αγαθά" και 1 στον κλάδο "Ακίνητη Περιουσία". Επίσης, η 1 εισηγμένη απορροφώμενη εταιρία, της οποίας οι μετοχές διαγράφηκαν από το Χρηματιστήριο Αθηνών ως επακόλουθο της συγχώνευσης με απορρόφηση, ανήκε στον κλάδο "Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες".

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι εταιρικοί μετασχηματισμοί μέσω αποσχίσεων και απορροφήσεων κλάδων κατά το 2017 παρουσίασαν μείωση. Ειδικότερα, το 2017 έλαβαν χώρα αποσχίσεις 2 κλάδων από 2 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες με απορρόφησή τους από 2 μη εισηγμένες (Πίνακας 21), έναντι αποσχίσεων 3 κλάδων από 3 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες το 2016. Οι αποσχίσεις κλάδων που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του 2017 αφορούσαν εταιρίες που ανήκαν στους κλάδους "Χημικά" και "Προσωπικά και οικιακά αγαθά".

Τέλος, την 31.12.2017 σε σύνολο 169 εταιριών με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών που τελούσαν υπό καθεστώς διαπραγμάτευσης, 133 εταιρίες (78,7%) συγκροτούν ομίλους και συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, έναντι 141 ομίλων (78,3%) σε σύνολο 180 εταιριών την 31.12.2015 (Διάγραμμα 9).

ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εισηγμένων και μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2017

Α/Α	Απορροφώσα Εταιρεία	Κλάδος Δραστηριότητας	Απορροφώμενη Εταιρία
1	Ε. ΠΑΪΡΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ	Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες	ΠΟΛΥΠΑΚ POLYPACK ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ & ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
2	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	Πρώτες Υλες	- ΜΕΤΚΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εισηγμένη) - ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΕΑΕ - PROTERGIA Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - PROTERGIA ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
3	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες	NOETRON ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΠΡΟΗΓΜΕΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
4	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΑΕ	Προσωπικά & Οικιακά Αγαθά	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΗΝΕΙΑΣ 1 ΑΕ
5	ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	Πρώτες Υλες	- ΕΛΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ ΑΕ

Α/Α	Απορροφώσα Εταιρεία	Κλάδος Δραστηριότητας	Απορροφώμενη Εταιρία
6	J & P- ΑΒΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών	- E-CONSTRUCTION ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΥΛΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ - ΠΡΟΕΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
7	ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών	EUROKAT ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
8	TRASTOR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	Ακίνητη Περιουσία	REMBO ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ
9	ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ, ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ	Προσωπικά & Οικιακά Αγαθά	ΑΡΠΙΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

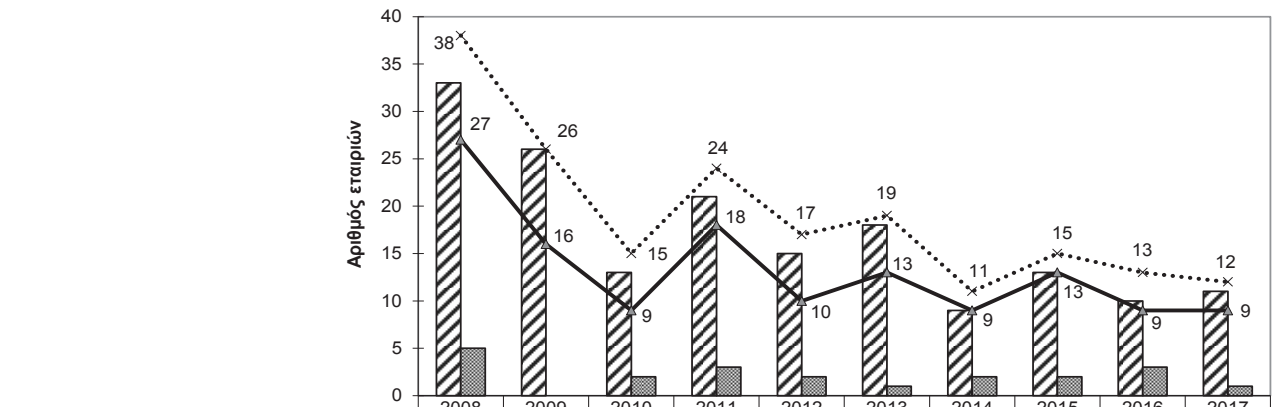
Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Αποσχίσεις κλάδων εισηγμένων και εισφορά τους σε μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, 2017

Α/Α	Εισηγμένη Εταιρεία	Κλάδος Δραστηριότητας	Εταιρεία που εισφέρεται ο κλάδος
1	Γ.Ε.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Προσωπικά & Οικιακά Αγαθά	DELTA DOMESTIC APPLIANCES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ (κλάδος εμπορίας και τεχνικής υποστήριξης)
2	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Χημικά	THRACE POLYFILMS ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (κλάδος παραγωγής & εμπορίας προϊόντων βιομηχανικής συσκευασίας)

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

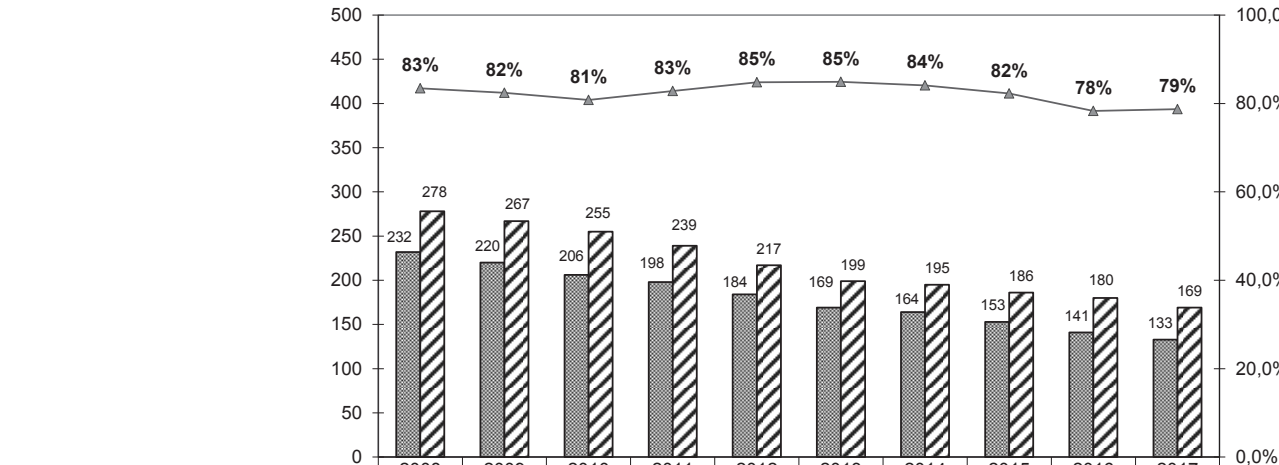
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Συγχωνεύσεις εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 2008–2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Μη Εισηγμένες Απορροφώμενες Εταιρίες	33	26	13	21	15	18	9	13	10	11
Εισηγμένες Απορροφώμενες Εταιρίες	5	0	2	3	2	1	2	2	3	1
Απορροφώμενες Εταιρίες (σύνολο)	38	26	15	24	17	19	11	15	13	12
Εισηγμένες Εταιρίες - Απορροφώσες	27	16	9	18	10	13	9	13	9	9

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9. Εισηγμένες εταιρίες και όμιλοι εισηγμένων εταιριών με μετοχές σε διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 2008–2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Όμιλοι Εισηγμένων Εταιριών	232	220	206	198	184	169	164	153	141	133
Σύνολο Εταιριών σε διαπραγμάτευση	278	267	255	239	217	199	195	186	180	169
Ποσοστό %	83,5%	82,4%	80,8%	82,8%	84,8%	84,9%	84,1%	82,3%	78,3%	78,7%

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΕΠΕΥ) ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΑΕΕΔ)

Συναλλακτική δραστηριότητα

Το 2017 δραστηριοποιήθηκαν στην ελληνική κεφαλαιαγορά εξήντα μία (61) εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ) όπως και το 2016, έναντι εξήντα τριών (63) το 2015. Επίσης, κατά το 2017 δραστηριοποιήθηκαν τριάντα τέσσερις (34) εταιρίες επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ).

Η συναλλακτική δραστηριότητα σε μετοχικούς τίτλους των ΑΕΠΕΥ στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2017 διαμορφώθηκε στα 21,03 δις ευρώ έναντι 21,40 δις ευρώ το 2016, μειωμένη κατά 1,73%. Το μερίδιο αγοράς τους στη συνολική αξία συναλλαγών των μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΑΕΠΕΥ, πιστωτικά ιδρύματα, εξ' αποστάσεως μέλη) ήταν 72,00% έναντι 71,15% το 2016. Το μερίδιο των πέντε μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνολική αξία συναλλαγών (εκ των οποίων τα τέσσερα πρώτα είναι ΑΕΠΕΥ) αυξήθηκε σε 59,48% έναντι 56,68% το 2016 και 54,90% το 2015, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των δέκα μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρέμεινε κοντά στα επίπεδα του 2016, 80,66% έναντι 79,02% κατά το 2016 και 79,27% κατά το 2015.

ΠΙΝΑΚΑΣ 22. Συναλλαγές μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2013-2017

Συναλλαγές Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ)	2017	2016	2015	2014	2013
Αξία Συναλλαγών Μετοχικών Τίτλων	29.212,62	30.072,16	38.169,40	63.020,06	42.618,14
Αξία Συναλλαγών Ομολόγων	276,82	13,37	0,08	0,56	1,04
Συνολική Αξία Συναλλαγών	29.489,44	30.085,53	38.169,48	63.020,63	42.619,19
Ποσοστό (%) των 5 πρώτων μελών του Χ.Α.	59,48	56,68	54,90	52,84	54,66
Ποσοστό (%) των 10 πρώτων μελών του Χ.Α.	80,66	79,02	79,27	75,85	74,82

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ

Η εξέλιξη της παροχής πίστωσης από τις ΑΕΠΕΥ κατά το 2017, σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβάλλονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από τις εταιρείες την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, παρουσιάζεται στον

Πίνακα 23. Μέσα στο έτος δραστηριοποιήθηκαν, κατά μέσο όρο (σε μηνιαία βάση), 30 εταιρείες ενώ είχαν γνωστοποιήσει πρόθεση για παροχή πίστωσης 36 εταιρείες. Ο αριθμός των ενεργών συμβάσεων αορίστου χρόνου, κατά μέσο όρο έτους, αυξήθηκε σε 11.545 έναντι 6.225 το 2016 και 6.943 το 2015 (8.666 το 2014 και 10.853 το 2013). Η μέση αξία χρεωστικών υπολοίπων των λογαριασμών πίστωσης αυξήθηκε σε 42,12 εκατ. ευρώ, έναντι 19,67 εκατ. ευρώ το 2016 και 36,32 εκατ. ευρώ το 2015 (57,1 εκατ. ευρώ το 2014 και 50,4 εκατ. ευρώ το 2013), ενώ η μέση αξία των χαρτοφυλακίων ασφαλείας ανήλθε σε 599,85 εκατ. ευρώ έναντι 453,66 εκατ. ευρώ το 2016 και 668,25 εκατ. ευρώ το 2015 (559,9 εκατ. ευρώ το 2014 και 410,9 εκατ. ευρώ το 2013).

ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ σε πελάτες τους, 2017

Μήνας 2017	Αριθμός γνωστοποιήσεων από ΑΕΠΕΥ για παροχή πίστωσης	Αριθμός ΑΕΠΕΥ που παρέχουν πίστωση	Αριθμός ενεργών συμβάσεων πίστωσης αορίστου χρόνου	Αριθμός ενεργών συμβάσεων βραχυπρόθεσμης πίστωσης	Χρεωστικά Υπόλοιπα (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Αποτίμηση Χαρτοφυλακίου Ασφαλείας (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)
Δεκ.	33	27	11.542	54.995	52.775,80	643.345,51
Νοε.	34	29	11.575	55.647	49.361,07	586.078,37
Οκτ.	36	31	11.560	55.622	47.031,60	583.525,09
Σεπ.	36	30	11.561	55.603	47.543,58	598.978,72
Αυγ.	36	30	11.568	55.453	43.075,14	655.223,51
Ιουλ.	36	31	11.551	55.415	39.597,91	638.698,30
Ιουν.	36	31	11.544	55.191	38.097,84	654.582,58
Μαϊ.	36	31	11.540	55.132	34.321,70	596.844,18
Απρ.	36	31	11.520	55.040	42.007,55	611.103,23
Μαρ.	36	29	11.537	57.178	42.546,99	574.710,14
Φεβ.	36	29	11.525	54.384	37.593,22	542.019,11
Ιαν.	36	28	11.516	54.707	31.586,54	513.083,63
Μέση τιμή	36	30	11.545	55.364	42.128,25	599.849,36

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)

Το 2017, ο συνολικός αριθμός των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) αυξήθηκε σε 15. Ο συνολικός αριθμός των υπό διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων στο τέλος του έτους ήταν 286, εκ των οποίων τα 132 έχουν λάβει άδεια σύστασης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, έναντι 268 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2016 και 270 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2015.

Στο τέλος του έτους, η συνολική αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων αυξήθηκε κατά 3,67% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στα 6,66 δισ. ευρώ, έναντι 6,42 δισ. ευρώ το 2016 και 7,24 δισ. ευρώ το 2015. Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των αμοιβαίων κεφαλαίων, οι ΑΕΔΑΚ διαχειρίστηκαν 74 μετοχικά αμοιβαία

κεφάλαια, 58 ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια, 33 μικτά αμοιβαία κεφάλαια, 7 αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας, 25 αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων, 33 funds of funds μετοχικά, 38 funds of funds μικτά, 4 funds of funds ομολογιακά και 14 σύνθετα αμοιβαία κεφάλαια.

Οι τρεις μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό τη διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 4,41 δισ. ευρώ, τα οποία αντιστοιχούσαν στο 66,33% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 4,50 δισ. ευρώ και 70,07% το 2016, και 5,31 δισ. ευρώ και 73,31% το 2015. Αντίστοιχα, οι πέντε μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό την διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 5,85 δισ. ευρώ, τα οποία αποτελούσαν το 87,96% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 89,11 % το 2016 και 90,30% το 2015.

ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων, 2015-2017

Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	31.12.2017		31.12.2016		31.12.2015	
	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ. Α/Κ	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ Α/Κ	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ. Α/Κ
Χρηματαγοράς	1.176,35	32	1.556,62	26	2.103,81	26
Ομολογιακά	1.856,39	58	1.465,47	49	1.419,10	48
Μετοχικά	1.086,74	74	980,10	74	1.040,00	72
Μικτά	1.360,72	33	1.107,07	33	1.104,70	32
Funds of Funds	952,48	75	885,59	64	1.020,94	63
Σύνθετα	224,21	14	426,44	22	550,07	29
Σύνολο	6.656,89	286	6.421,29	268	7.238,62	270

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Αξία ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων και μακροοικονομικά μεγέθη, 2008-2017

Ημερομηνία	Καταθέσεις και συμφωνίες επαναγοράς των μη Ν.Χ.Ι. στα λοιπά Ν.Χ.Ι. στην Ελλάδα (εκατ. ευρώ)[1]	Κεφαλαιοποίηση ΧΑ (Σύνολομετοχών) (εκατ. ευρώ)	Ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων (εκατ. ευρώ)
Δεκ. 2017	-	54.055,35	6.656,9
Νοε. 2017	146.261	50.409,68	6.523,8
Δεκ. 2016	140.213	45.101,80	6.421,3
Δεκ. 2015	140.212	46.717,67	7.238,6
Δεκ. 2014	186.631	52.916,45	6.047,3
Δεκ. 2013	190.457	66.514,89	6.252,5
Δεκ. 2012	191.198	33.739,32	5.947,7
Δεκ. 2011	202.193	26.783,43	5.229,1
Δεκ. 2010	247.188	53.958,38	8.015,6
Δεκ. 2009	279.543	83.447,47	10.680,5
Δεκ. 2008	280.388	68.121,25	10.420,3

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών
Σημ. 1. Δεν περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις από τιτλοποιήσεις

Όσον αφορά στις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, η αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς της κατηγορίας διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας διαμορφώθηκε σε 464,39 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά 51,01% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν αρνητική σε ποσοστό

0,08%, έναντι μείωσης της αξίας του ενεργητικού κατά 38,27% και οριακά θετικής ετήσιας απόδοσης ποσοστού 0,02% αντίστοιχα το 2016. Οι μεταβολές στην αξία ενεργητικού της εν λόγω κατηγορίας αμοιβαίων κεφαλαίων, τόσο για το 2016 όσο και για το 2017, επηρεάστηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό από τις εισροές και τις εκροές που καταγράφηκαν αντίστοιχα στο μεγαλύτερο σε μερίδιο αμοιβαίο κεφάλαιο της κατηγορίας. Ετήσια αύξηση της αξίας του ενεργητικού τους κατά 16,97% φθάνοντας σε 711,96 εκατ. ευρώ και θετική ετήσια απόδοσή σε ποσοστό 0,14% παρουσίασαν τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς της κατηγορίας διαχείρισης διαθεσίμων, έναντι αύξησης της αξίας του ενεργητικού τους κατά 7,15% και θετικής ετήσιας απόδοσης κατά 3,00% αντίστοιχα το 2016. Το συνολικό μερίδιο αγοράς των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς στις 31.12.2017 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 17,67% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 24,24% το 2016 και 29,06% το 2015.

Η αξία ενεργητικού των ομολογιακών αμοιβαίων κεφαλαίων ανήλθε σε 1.856,39 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 26,68% σε ετήσια βάση έναντι αύξησης κατά 3,27% το 2016. Το μερίδιο αγοράς τους στο τέλος του έτους ανήλθε στο 27,89% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 22,82% το 2016 και 19,60% το 2015, ενώ η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 9,53%, έναντι 5,62% το 2016.

Η αξία ενεργητικού των μετοχικών αμοιβαίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε σε 1.086,74 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 10,88% και θετική ετήσια απόδοση κατά 12,14%, έναντι μείωσης της αξίας του ενεργητικού τους κατά 5,76% και *θετικής ετήσιας απόδοσης κατά 4,95% αντίστοιχα το 2016. Το μερίδιο αγοράς που κατείχαν τα μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια στις 31.12.2017 ανήλθε σε 16,32%, έναντι 15,26% το 2016 και 14,37% το 2015. Σημειώνεται ότι η ετήσια μεταβολή του Γενικού Δείκτη Τιμών του ΧΑ ήταν θετική κατά 24,66%, του δείκτη FTSE/XA Large Cap θετική κατά 19,67% και του δείκτη FTSE/XA Δείκτης Αγοράς θετική κατά 20,56%.*

Η αξία ενεργητικού των μικτών αμοιβαίων κεφαλαίων σημείωσε ετήσια αύξηση κατά 22,91% και διαμορφώθηκε στα 1.360,72 εκατ. ευρώ έναντι αύξησης κατά 0,21% το 2016, το δε μερίδιο αγοράς που κατείχαν στις 31.12.2017 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 20,44% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 17,24% το 2016 και 15,26% το 2015. Η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική κατά 16,85% έναντι θετικής απόδοσης κατά 3,99% το 2016.

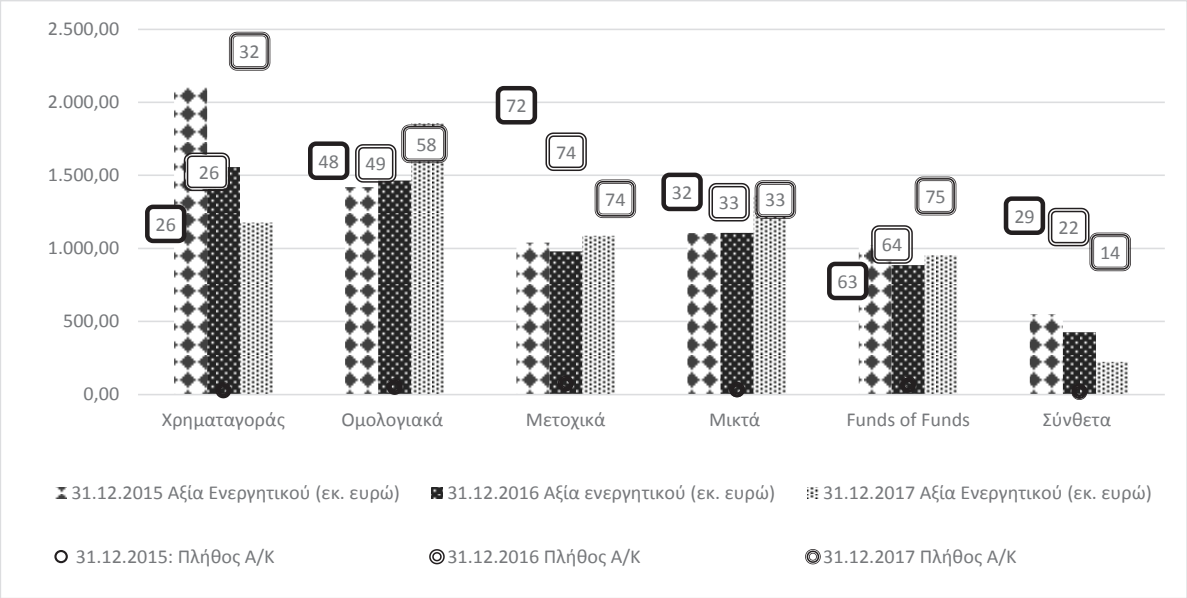
Η αξία ενεργητικού όλων των funds of funds στο τέλος του έτους ανήλθε σε 952,48 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση κατά 7,55% έναντι μείωσης κατά 13,26% το 2016. Το μερίδιο αγοράς τους την 31.12.2017 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 14,31% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι μεριδίου αγοράς 13,79% το 2016 και 14,10% το 2015. Τα μετοχικά funds of funds σημείωσαν αύξηση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 1,86% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 4,94%, έναντι μείωσης του ενεργητικού κατά 15,49% και θετικής ετήσιας απόδοσης 5,63% το 2016. Τα μικτά funds of funds σημείωσαν αύξηση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 14,21% και θετική ετήσια απόδοση 1,59%, έναντι μείωσης ενεργητικού κατά 13,02% και θετικής ετήσιας απόδοσης 3,04% αντίστοιχα το 2016. Τα ομολογιακά funds of funds σημείωσαν μείωση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 23,11% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν αρνητική κατά 1,85%, έναντι μείωσης αξίας ενεργητικού κατά 6,14% και θετικής ετήσιας απόδοσης 2,87% το 2016.

Η αξία ενεργητικού των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων σημείωσε ετήσια μείωση κατά 47,42% και διαμορφώθηκε στα 224,21 εκατ. ευρώ έναντι μείωσης κατά 22,48% το 2016, το δε μερίδιο αγοράς που

κατείχαν στις 31.12.2017 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 3,37% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 6,64% το 2016 και 7,60% το 2015. Η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 6,10% έναντι θετικής απόδοσης 5,87% το 2016.

Κατά το 2017, καθαρές εκροές κατέγραψαν οι περισσότερες κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, οι οποίες συνολικά ανήλθαν σε 0,47 δισ. ευρώ έναντι καθαρών εκροών 1,05 δις. ευρώ το 2016. Το μεγαλύτερο μέρος των καθαρών εκροών συγκέντρωσαν τα αμοιβαία κεφάλαια Χρηματαγοράς (-380 εκατ. ευρώ), με τις εκροές του μεγαλύτερου σε μερίδιο αμοιβαίου κεφαλαίου της κατηγορίας να φθάνουν τα 456 εκατ. ευρώ, και ακολούθησαν τα σύνθετα (-216,1 εκατ. ευρώ), τα μετοχικά (-71,6 εκατ. ευρώ) και τα μικτά (-12 εκατ. ευρώ), ενώ εισροές κατέγραψαν τα ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια (165,9 εκατ. ευρώ) και τα Funds of funds (39,2 εκατ. ευρώ).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων ανά κατηγοριοποίηση, 2015-2017

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

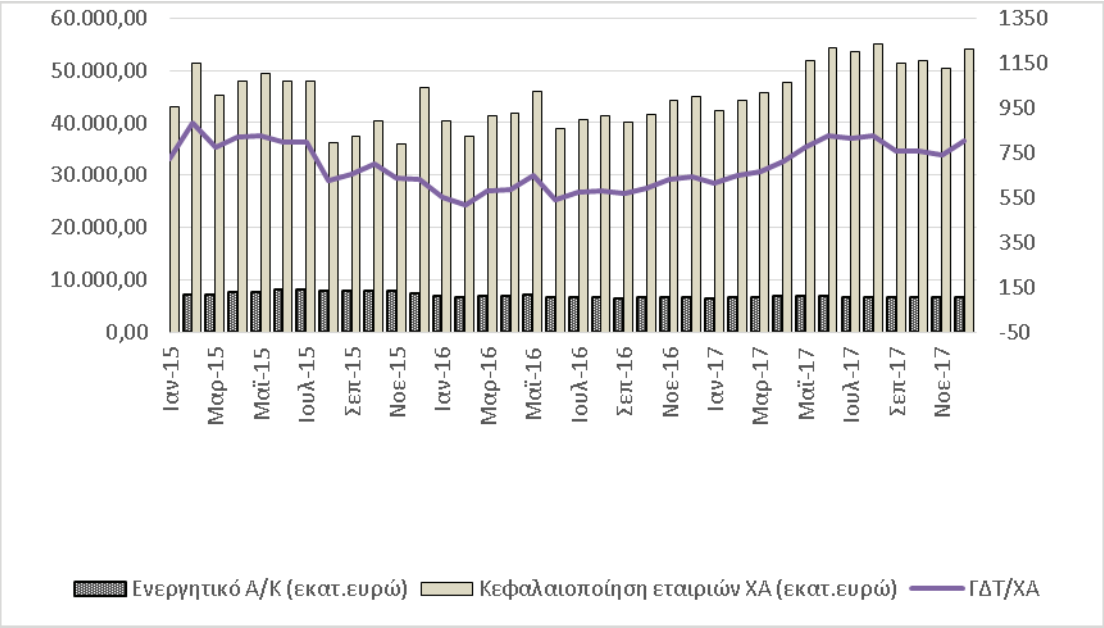
ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Αξία ενεργητικού και αριθμός μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, 31.12.2017

Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	Αξία ενεργητικού 31.12.2017 (€)	Ετήσια μεταβολή (%)	Αριθμός Μεριδίων 31.12.2017	Ετήσια μεταβολή (%)
Χρηματαγοράς-ΔιαχείρισηςΔιαθεσίμων	711.960.782,25	16,97	221.578.196,72	25,14
Χρηματαγοράς-ΔιαχείρισηςΔιαθεσίμων Βραχείας Διάρκειας	464.388.013,11	-51,01	46.887.198,31	-50,57
Ομολογιακά	1.856.394.674,54	26,68	272.996.540,54	8,42
Μετοχικά	1.086.736.120,77	10,88	330.016.991,42	-6,94
Μικτά	1.360.722.246,35	22,91	205.173.584,15	-0,80
Funds of Funds Ομολογιακά	54.691.421,86	-23,11	5.272.298,32	-33,26
Funds of Funds Μετοχικά	267.346.228,28	1,86	62.547.894,80	-17,96

Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	Αξία ενεργητικού 31.12.2017 (€)	Ετήσια μεταβολή (%)	Αριθμός Μεριδίων 31.12.2017	Ετήσια μεταβολή (%)
Funds of Funds Μικτά	*630.445.347,16*	*14,21*	*123.230.581,09*	*4,32*
Σύνθετα	*224.210.768,64*	*-47,42*	*70.401.797,20*	*-19,09*

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11. Κεφαλαιοποίηση ΧΑ - ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων, ΓΔΤ/ΧΑ, 2015-2017

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

Κατά τη διάρκεια του 2017, αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την πρόθεσή τους να διαθέσουν στην ελληνική αγορά νέα κεφάλαιά τους σε ενενήντα μία (91) περιπτώσεις, ενώ έντεκα (11) νέοι αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ γνωστοποίησαν τη διάθεση μεριδίων κεφαλαίων τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 27. Εγκριθέντες αλλοδαποί οργανισμοί συλλογικής επένδυσης, 2003-2017

Έτος	ΟΣΕΚΑ (εντός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)		ΟΣΕΚΑ (εκτός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)	
	Αριθμός ΟΣΕΚΑ	*Αριθμός Κεφαλαίων*	*Αριθμός ΟΣΕ*	*Αριθμός Κεφαλαίων*
2017	*11*	*91*	*0*	*0*
2016	*21*	*100*	*0*	*0*
2015	*2*	*109*	*0*	*0*
2014	*7*	*116*	*0*	*0*
2013	*1*	*115*	*0*	*0*
2012	*2*	*75*	*0*	*0*
2011	*4*	*121*	*0*	*0*

Έτος	ΟΣΕΚΑ (εντός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)		ΟΣΕΚΑ (εκτός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)	
2010	10	98	0	0
2009	10	168	0	0
2008	9	369	0	0
2007	9	206	0	0
2006	6	328	0	0
2005	5	159	0	0
2004	12	92	0	0
2003	4	115	2	2

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εναλλακτικές επενδύσεις (ΑΕΕΧ, ΑΕΔΟΕΕ, ΑΕΕΑΠ)

Στο τέλος του 2017 λειτουργούσαν δύο (2) εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου (ΑΕΕΧ), των οποίων οι μετοχές τελούν υπό διαπραγμάτευση στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, και των οποίων η καθαρή αξία ενεργητικού ήταν 12.504.707,59 ευρώ έναντι 17.995.396,23 ευρώ στο τέλος του 2016.

Επίσης, λειτουργούσαν έξι (6) εταιρίες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία (ΑΕΕΑΠ), εκ των οποίων η μία συστάθηκε και έλαβε άδεια λειτουργίας εντός του έτους με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο 25,00 εκατ. ευρώ. Οι μετοχές των υπόλοιπων πέντε (5) τελούν υπό διαπραγμάτευση στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η συνολική αξία του χαρτοφυλακίου επενδύσεων των εν λόγω πέντε εταιριών ανερχόταν στο τέλος του 2017 σε 2.750,17 εκατ. ευρώ έναντι 2.501,10 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2016, με την αξία των υπό διαχείριση ακινήτων να ανέρχεται σε 2.304,96 εκατ. ευρώ έναντι 2.079,50 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2016.

Επιπλέον, στο τέλος του έτους λειτουργούσαν πέντε (5) ανώνυμες εταιρίες διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ).

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το 2017, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έχοντας τη σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, προχώρησε στην έκδοση των ακόλουθων κανονιστικών αποφάσεων, οι οποίες αποβλέπουν στη βελτίωση της ποιότητας των επενδυτικών υπηρεσιών και την προστασία του επενδυτικού κοινού, στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, στην εξασφάλιση της διαφάνειας στην κεφαλαιαγορά και στη χρηστή συμπεριφορά των φορέων της κεφαλαιαγοράς.

Συλλογικές Επενδύσεις (Επενδυτικά κεφάλαια, Εταιρείες Διαχείρισης, ΤΕΑ)

18/775/31.1.2017 *Τροποποίηση της υπ' αριθ. 17/633/20.12.2012 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Ενημερωτικό δελτίο, ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση ΟΣΕΚΑ».*

18/789/3.7.2017 *Τροποποίηση της υπ' αριθ. 17/633/20.12.2012 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Ενημερωτικό δελτίο, ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση ΟΣΕΚΑ».*

3/791/12.7.2017 *Τροποποίηση της υπ' αριθ. 15/633/20.12.2012 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Οργανωτικές ρυθμίσεις για τη λειτουργία ΑΕΔΑΚ, σύγκρουση συμφερόντων, κανονισμός συμπεριφοράς, διαχείριση κινδύνων και περιεχόμενο της σύμβασης μεταξύ θεματοφύλακα και εταιρείας διαχείρισης.*

Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση, Διακανονισμός

16/774/13.1.2017 *Τροποποίηση της απόφασης 8/773/20.12.2016 (ΦΕΚ Β΄ 4325/30.12.2016) του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Τροποποίηση του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή»*

1/804/21.12.2017 *Τροποποίηση της απόφασης 3/304/10.6.2004 (ΦΕΚ Β' 901/16.6.2004) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων»*

Ακεραιότητα αγοράς

1/798/12.10.2017 *Προσαρμογή στην Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2015/2392 της Επιτροπής της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2015 για τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την υποβολή αναφορών στις αρμόδιες αρχές σχετικά με πραγματικές ή πιθανές παραβάσεις του εν λόγω κανονισμού.*

Υποχρεώσεις εκδοτριών εταιρειών

19/776/13.2.2017 *Προσδιορισμός της τιμής, της απόδοσης και του επιτοκίου διάθεσης ομολογιών, όταν διατίθενται με δημόσια προσφορά και κατανομή αυτών στους επενδυτές.*

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ

Το έργο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στο τομέα της παροχής αδειών και εγκρίσεων κατά το έτος 2017 περιλαμβάνει τα παρακάτω:

Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ)

- *Έγκριση χορήγησης άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ σε τρεις (3) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση επέκτασης άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ σε έξι (6) περιπτώσεις*

- *Αξιολόγηση καταλληλότητας νέων μελών ΔΣ ΑΕΠΕΥ σε εικοσιδύο (22) περιπτώσεις.*
- *Αξιολόγηση καταλληλότητας προσώπου που διευθύνει τις δραστηριότητες ΑΕΠΕΥ σε δεκαπέντε (15) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση απόκτησης ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ΑΕΠΕΥ σε δώδεκα (12) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση διάθεσης ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ΑΕΠΕΥ σε οκτώ (8) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση μείωσης μετοχικού κεφαλαίου ΑΕΠΕΥ σε τέσσερις (4) περιπτώσεις.*

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ)

- Χορήγηση άδειας λειτουργίας ΑΕΕΔ σε μία (1) περίπτωση.
- Αξιολόγηση καταλληλότητας νέων μελών Δ.Σ. ΑΕΕΔ σε επτά (7) περιπτώσεις.
- Αξιολόγηση μετόχου που αποκτά/αυξάνει την ειδική του συμμετοχή σε ΑΕΕΔ σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση διάθεσης ειδικής συμμετοχής σε ΑΕΕΔ σε δύο (2) περιπτώσεις.

Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ)

- *Χορήγηση άδειας λειτουργίας σε νέα ΑΕΔΑΚ σε μία (1) περίπτωση.*
- *Επέκταση άδειας λειτουργίας ΑΕΔΑΚ σε μία (1) περίπτωση.*
- *Έγκριση κανονισμού και άδεια σύστασης αμοιβαίου κεφαλαίου σε έξι (6) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση τροποποίησης κανονισμού αμοιβαίων κεφαλαίων σε ενενήντα έξι (96) περιπτώσεις.*
- *Παροχή άδειας συγχώνευσης μεταξύ αμοιβαίων κεφαλαίων σε οχτώ (8) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε δύο (2) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση μεταβολής μετοχικού κεφαλαίου σε μία (1) περίπτωση.*
- *Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε πέντε (5) περιπτώσεις.*

• *Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου*

- *Έγκριση μεταβολής μετοχικού κεφαλαίου σε μία (1) περίπτωση.*

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ)

- *Χορήγηση άδειας λειτουργίας σε μία (1) ΑΕΕΑΠ*

- *Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε τέσσερις (4) περιπτώσεις.*

- *Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε δύο (2) περιπτώσεις.*

Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ)

- *Χορήγηση άδειας λειτουργίας ΑΕΔΟΕΕ σε δύο (2) περιπτώσεις.*

- *Επέκταση άδειας λειτουργίας ΑΕΔΟΕΕ σε μία (1) περίπτωση.*

- *Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε δύο (2) περιπτώσεις.*

Αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ

- *Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με τη διάθεση νέων αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ (UCITS) σε έντεκα (11) περιπτώσεις.*

- *Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με τη διάθεση νέων κεφαλαίων αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ (compartments) σε ενενήντα μία (91) περιπτώσεις.*

Τόποι διαπραγμάτευσης και συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού

- *17/774/13.1.2017 Έγκριση της τροποποίησης του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ως προς την ημερομηνία τεχνικής εφαρμογής επιμέρους διατάξεων της εν λόγω απόφασης.*

- *16/774/13.1.2017 Έγκριση του «Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή», ως προς την ημερομηνία τεχνικής εφαρμογής επιμέρους διατάξεων της εν λόγω απόφασης.*

- *5/802/8.12.2017 Έγκριση της τροποποίησης του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών όπως όπως αυτές αποφασίστηκαν στην υπ. αριθμ. 161 συνεδρίαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών της 6ης Δεκεμβρίου 2017, προκειμένου να προσαρμοσθεί στις απαιτήσεις της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.*

- *4/804/21.12.2017 'Εγκριση των τροποποιήσεων του Κανονισμού της Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων όπως αυτές αποφασίστηκαν στην υπ' αριθμ. 82/12.12.2017 συνεδρίαση του Συμβουλίου Διαχείρισης της ΗΔΑΤ, προκειμένου να προσαρμοσθεί στις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.*

- *3/804/21.12.2017 Έγκριση της τροποποίησης του «Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή» όπως αναφέρεται στα πρακτικά της υπ' αριθμ. 137 συνεδρίασης του Δ.Σ. της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία» της 29/8/2016, ως προς τη δυνατότητα της ΕΤ.ΕΚ. να προχωρεί σε αναγκαστική εκποίηση των κινητών αξιών που έχει λάβει ως ασφάλεια και εξωχρηματιστηριακά.*

- *2/804/21.12.2017 'Εγκριση της τροποποίησης του «Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων» όπως αναφέρεται στα πρακτικά της υπ' αριθμ. 153 συνεδρίασης του Δ.Σ. της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία» της 27/11/2017, προκειμένου να προσαρμοσθεί στα προβλεπόμενα του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2154.*

Έγκριση Ενημερωτικών Δελτίων με δημόσια προσφορά κινητών αξιών και λοιπές εταιρικές πράξεις.

Ενημερωτικό δελτίο εισηγμένων εταιριών για τη διενέργεια δημόσιας προσφοράς ή/ και εισαγωγής κινητών αξιών.

- *Έγκριση περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου έξι (6) εταιριών, για τη δημόσια προσφορά μετοχών με σκοπό την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου υπέρ παλαιών μετόχων με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.*

- *Έγκριση περιεχομένου του Ενημερωτικού Δελτίου* δυο (2) *εταιριών, για την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.*

Ενημερωτικό δελτίο για αρχική δημόσια προσφορά ή / και εισαγωγή κινητών αξιών. (ν. 3371/2005 και ν. 3401/2005).

- Έγκριση περιεχομένου ενημερωτικού δελτίου και διάθεση με δημόσια προσφορά ομολογιών τεσσάρων (4) εταιριών, με σκοπό την εισαγωγή των ομολογιών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
- Έγκριση περιεχομένου ενημερωτικού δελτίου δυο (2) εταιριών, με σκοπό την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Πληροφοριακό δελτίο για δημόσια προσφορά κινητών αξιών χωρίς εισαγωγή διαπραγμάτευσης

- *Έγκριση περιεχομένου πληροφοριακού δελτίου μιας (1) εταιρίας για τη δημόσια προσφορά μετοχών με σκοπό την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, χωρίς την εισαγωγή των μετοχών της στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.*

Εταιρικές πράξεις εισηγμένων εταιριών (άρθρο 4, ν. 3401/2005)

- *Ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το περιεχόμενο του εγγράφου του άρθρου 4 του ν. 3401/2005 μιας (1) εταιρίας, με σκοπό την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης με απορρόφησης άλλων εταιριών.*

- *Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εννέα (9) εντύπων του άρθρου 4 του ν. 3401/2005, αναφορικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εταιριών ή/και τη μετατροπή σε μετοχές δικαιωμάτων προαίρεσης (stock options) που είχαν παραχωρηθεί στο προσωπικό.*

- *Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δυο (2) εντύπων του άρθρου 4 του ν. 3401/2005, αναφορικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εταιριών με διανομή δωρεάν μετοχών στους υφισταμένους μετόχους.*

Διασυνοριακές δημόσιες προσφορές (άρθρο 17 & 18, ν. 3401/2005)

- *Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεκαεπτά (17) ενημερωτικών δελτίων, ενενήντα τεσσάρων (94) συμπληρωμάτων ενημερωτικών δελτίων και εβδομήντα πέντε (75) τελικών όρων στο πλαίσιο εφαρμογής του κοινοτικού πεδίου των διασυνοριακών δημόσιων προσφορών σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18 του Ν. 3401/2005, αναφορικά με το πιστοποιητικό έγκρισης της αρμόδιας αρχής του κράτους – μέλους καταγωγής.*

ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Κατά το 2017, το εποπτικό έργο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συνεχίσθηκε σε όλους τους τομείς. Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κάλυψαν όλους τους φορείς της κεφαλαιαγοράς. Πραγματοποιήθηκαν πολλαπλοί έλεγχοι ΑΕΠΕΥ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΔ, εισηγμένων εταιριών και χρηματιστηριακών συναλλαγών. Από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν προέκυψαν παραβάσεις, οι οποίες οδήγησαν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να λάβει διοικητικά μέτρα.

Ανάκληση άδειας λειτουργίας

- *Ανάκληση άδειας λειτουργίας σε τέσσερις (4) ΑΕΠΕΥ κατ' εφαρμογή του άρθρου 21 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999).*
- *Ανάκληση άδειας λειτουργίας σε μία (1) ΑΕΠΕΥ κατ' εφαρμογή του άρθρου 21 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ως προς την επενδυτική υπηρεσία της παρ. 1 περ. (δ) του άρθρου 4 του ν. 3606/2007.*
- *Ανάκληση άδειας λειτουργίας σε μία (1) ΑΕΠΕΥ κατ' εφαρμογή του άρθρου 21 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ως προς τις επενδυτικές υπηρεσίες της παρ. 1 περ (β), (δ), (ζ) του άρθρου 4 του ν. 3606/2007 και τις παρεπόμενες υπηρεσίες της παρ. 2, περ. (α), (β), (δ) του άρθρου 4 του ν. 3606/2007.*
- *Ανάκληση άδειας λειτουργίας σε μία (1) ΑΕΠΕΥ κατ' εφαρμογή του άρθρου 21 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ως προς τις επενδυτικές υπηρεσίες της παρ. 1 περ (γ), (δ), (στ) του άρθρου 4 του ν. 3606/2007.*
- Ανάκληση της άδειας λειτουργίας σε τέσσερις (4) ΑΕΕΔ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 2690/1999.
- Ανάκληση της άδειας λειτουργίας σε μία (1) ΑΕΕΔ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 3606/2007.

Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών

Κατά το έτος 2016 και συγκεκριμένα στις 3 Ιουλίου, τέθηκαν σε εφαρμογή i) ο Κανονισμός (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την κατάχρηση της αγοράς και ii) ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1055 της Επιτροπής για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων

όσον αφορά τα τεχνικά μέσα για την κατάλληλη δημοσιοποίηση των εμπιστευτικών πληροφοριών και την καθυστέρηση της δημοσιοποίησης εμπιστευτικών πληροφοριών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 596/2014. Επιπρόσθετα η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των άρθρων 22, 23, 30, 31 παράγραφοι 1, 32 και 34 του προαναφερθέντος Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 έγινε με το νόμο 4443/2016. Η ισχύς του νόμου άρχισε από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 232/Α/9.12.2016) εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 35 έως 39 και 46, η έναρξη ισχύος των οποίων ανατρέχει στο χρόνο έναρξης εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014, δηλαδή την 3η Ιουλίου 2016.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του προϊσχύσαντος (μέχρι την 3η Ιουλίου 2016) ν. 3340/2005, οι εκδότριες εταιρίες εισηγμένων στο ΧΑ μετοχών είχαν την υποχρέωση δημοσιοποίησης χωρίς υπαίτια βραδύτητα των προνομιακών πληροφοριών (όπως εξειδικεύονταν στην απόφαση 3/347/2005 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς) που τους αφορούσαν. Από την 3η Ιουλίου 2016, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, κάθε εκδότης ενημερώνει το κοινό όσο το δυνατόν συντομότερα σχετικά με προνομιακές πληροφορίες οι οποίες αφορούν άμεσα τον εν λόγω εκδότη, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και στο άρθρο 27 παρ. 8 του 4443/2016.

Στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των ανωτέρω διατάξεων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με γνώμονα την προστασία του επενδυτικού κοινού, αποστέλλει επιστολές προς τις εποπτευόμενες εταιρίες, προκειμένου αυτές να προβούν σε άμεση δημοσιοποίηση πληροφοριών που εκτιμώνται ως «προνομιακές» και αφορούν τις εν λόγω εταιρίες, έτσι ώστε να παρασχεθεί ορθή, επαρκής και σαφής πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 της απόφασης 5/204/14.11.2000 του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εταιρίες των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών οφείλουν άμεσα να επιβεβαιώνουν ή διαψεύδουν ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αισθητά την τιμή των μετοχών τους, διευκρινίζοντας ταυτόχρονα και το στάδιο εξέλιξης στο οποίο βρίσκονται τα γεγονότα στα οποία αναφέρονται οι σχετικές πληροφορίες.

Στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των ανωτέρω διατάξεων, κατά το 2017 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε 35 επιστολές προς τις εταιρίες. Από την επισκόπηση των ανακοινώσεων και τη διερεύνηση των ανεπιβεβαίωτων φημών ή πληροφοριών, που γίνεται σε καθημερινή βάση, προέκυψε ότι σημαντικός αριθμός των εισηγμένων εταιριών συμμορφώθηκε, χωρίς παρέμβαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στις ανωτέρω διατάξεις. Στις περιπτώσεις όπου δεν έχει παρασχεθεί έγκαιρη ή έγκυρη πληροφόρηση διενεργούνται σχετικοί έλεγχοι.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δυνάμει του άρθρου 10 παρ. 1 του ν. 3340/2005, επέβαλε εντός του 2017 κυρώσεις συνολικού ύψους 650.000 ευρώ, για παράλειψη δημοσιοποίησης και μη έγκαιρη δημοσιοποίηση προνομιακής πληροφορίας.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της παρακολούθησης τήρησης των διατάξεων του άρθρου 12 παρ. 1 του Κανονισμού(ΕΕ) 596/2014 καθώς και του προϊσχύσαντος νομικού πλαισίου (ν. 3340/2005) από τους εκδότες κινητών αξιών, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ελέγχει θέματα συμμόρφωσης των εταιριών με τις διατάξεις απαγόρευσης χειραγώγησης της αγοράς μέσω της διάδοσης δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης ή και οποιουδήποτε άλλου μέσου πληροφοριών, οι οποίες δίνουν ή είναι πιθανό να δώσουν ψευδείς ή

παραπλανητικές ενδείξεις για τα χρηματοπιστωτικά μέσα, ή φημών ή παραπλανητικών ειδήσεων. Δυνάμει των διατάξεων του ν. 3340/2005, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2017 κυρώσεις συνολικού ύψους 410.000 ευρώ για χειραγώγηση της αγοράς μέσω οικονομικών καταστάσεων.

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του ν. 3556/2007, οι εκδότριες εταιρίες εισηγμένων στο ΧΑ κινητών αξιών υποχρεούνται να δημοσιοποιούν ετήσιες και εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 5β του ίδιου νόμου, τα πιστωτικά ιδρύματα με κινητές αξίες εισηγμένες στο ΧΑ υποχρεούνται να δημοσιοποιούν και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις (για το α' και το γ' τρίμηνο κάθε χρήσης), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Κατά τη διάρκεια του 2017, στο πλαίσιο εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των διατάξεων του ν. 3556/2007, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η εξέταση της συμμόρφωσης ή μη με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά παρουσιάζονται στις οικονομικές τους καταστάσεις, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε δειγματοληπτική εξέταση 28 δημοσιευθεισών οικονομικών καταστάσεων 24 εκδοτών. Ειδικότερα, διενεργήθηκε πλήρης εξέταση 15 ετήσιων και 10 ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που σχετίζονταν με 4 ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω εξέτασης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάλεσε 2 εκδότες να προβούν σε επανέκδοση οικονομικών καταστάσεων και 11 εκδότες να προβούν σε διόρθωση θεμάτων ή παράθεση γνωστοποιήσεων σε μελλοντικές οικονομικές καταστάσεις.

Σημειώνεται ότι από την ανωτέρω εξέταση διαπιστώθηκαν παρεκκλίσεις κυρίως από τα κάτωθι ΔΛΠ/ΔΠΧΑ:
ΔΛΠ 1 – Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων
ΔΛΠ 2 – Αποθέματα
ΔΛΠ 8 – Λογιστικές αρχές, κανόνες και μέθοδοι, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη
ΔΛΠ 12 – Φόροι εισοδήματος
ΔΛΠ 24 – Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών
ΔΛΠ 36 - Απομείωση αξίας μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
ΔΛΠ 39 – Χρηματοοικονομικά μέσα: Καταχώριση και αποτίμηση
ΔΛΠ 40 – Επενδυτικά Ακίνητα
ΔΠΧΑ 7 - Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις
ΔΠΧΑ 8 – Λειτουργικοί τομείς
ΔΠΧΑ 11 – Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Εντός του 2017, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις συνολικού ύψους 269.000 ευρώ για μη σύμμορφη με τα ΔΠΧΑ κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων και 53.000 ευρώ για μη έγκαιρη δημοσιοποίηση οικονομικών εκθέσεων/οικονομικών καταστάσεων και των στοιχείων και πληροφοριών, που απορρέουν από αυτές. Επίσης, με γνώμονα την προστασία των επενδυτών και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, σε 2 περιπτώσεις μη σύμμορφης κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων με τα ΔΠΧΑ και σε 7 περιπτώσεις μη έγκαιρης δημοσιοποίησης οικονομικής έκθεσης η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ζήτησε από το Χρηματιστήριο Αθηνών οι μετοχές των εταιριών να τεθούν σε καθεστώς αναστολής διαπραγμάτευσης.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο των Κατευθυντήριων Γραμμών της ESMA για τους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ) (ESMA Guidelines on Alternative Performance Measures - APMs), οι οποίοι

χρησιμοποιούνται από τους εκδότες ή τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για το ενημερωτικό δελτίο κατά τη δημοσίευση ρυθμιζόμενων πληροφοριών και ενημερωτικών δελτίων (και συμπληρωμάτων), η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε συνέχεια επισκόπησης για δείγμα εκδοτών εκθέσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, που περιλαμβάνονται στις οικονομικές εκθέσεις, και ανακοινώσεων αναφορικά με το σχολιασμό των επιδόσεων των εκδοτών με την από 07.03.2017 ανακοίνωσή της προέβη σε επισήμανση της σημαντικότητας εφαρμογής των Κατευθυντήριων Γραμμών ΕΔΜΑ, προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια και να προαχθεί η ορθή και πλήρης πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού σχετικά με τη χρηματοοικονομική επίδοση και θέση των εκδοτών.

Ειδικότερα, επισημάνθηκαν τα ακόλουθα κύρια σημεία των Κατευθυντήριων Γραμμών: γνωστοποιήσεις και παρουσίαση των ΕΔΜΑ, συμφωνίες των ΕΔΜΑ με τα πια άμεσα συσχετιζόμενα κονδύλια, υποσύνολα ή σύνολα των οικονομικών καταστάσεων, επεξήγηση χρήσης των ΕΔΜΑ, σπουδαιότητα σε σχέση με τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων, συγκριτικά στοιχεία των ΕΔΜΑ και διαχρονική συνέπεια χρήσης των ΕΔΜΑ.

Δυνάμει των διατάξεων του ν. 3556/2007 σχετικά με τις υποχρεώσεις αναγγελίας και δημοσιοποίησης σημαντικών συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο εισηγμένων εταιριών, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από μετόχους και λοιπά υπόχρεα πρόσωπα περί τις 360 γνωστοποιήσεις. Στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας για την ορθή εφαρμογή του ν. 3556/2007, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επικοινωνεί άμεσα, στο μέτρο του δυνατού, τόσο με τις εκδότριες, όσο και με τους μετόχους, ώστε να διευκρινιστούν θέματα που αφορούν κυρίως την ύπαρξη, απόκτηση ή εκχώρηση ελέγχου νομικών προσώπων, την αλυσίδα των εταιρειών μέσω των οποίων κατέχονται τα δικαιώματα ψήφου, ορθή απεικόνιση των μεταβολών δικαιωμάτων ψήφου και άλλων κατά περίπτωση θεμάτων. Περαιτέρω και στο ανωτέρω πλαίσιο, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε 28 επιστολές. Στόχος των ανωτέρω ενεργειών, είναι η ορθή και πλήρης ενημέρωση του επενδυτικού κοινού.

Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε εξέταση και αξιολόγηση 14 περιπτώσεων χρήσης των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από εισηγμένες εταιρίες ως προς την τήρηση των διατάξεων της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς, κυρίως αναφορικά με την παρασχεθείσα ενημέρωση.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο εποπτείας τήρησης των διατάξεων του ν. 3016/2002, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αξιολόγησε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης εισηγμένων εταιριών και σε 10 περιπτώσεις επέβαλε κυρώσεις σε 63 φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων προστίμων συνολικού ύψους 35.000 ευρώ σε μέλη Διοικητικού Συμβουλίου μίας εισηγμένης εταιρίας.

Τέλος, στο πλαίσιο εποπτείας τήρησης των διατάξεων του άρθρου 44 του ν. 4449/2017 που αφορά τις νέες διατάξεις για τη σύσταση, τη δομή και τη στελέχωση της επιτροπής ελέγχου, με αυξημένες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις και ορίζει ως εποπτεύουσα αρχή των εταιρειών με κινητές αξίες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η τελευταία προέβη στην έκδοση της από 28.4.2017 ανακοίνωσης, με την οποία επισήμανε τη σημαντικότητα εφαρμογής των ως άνω διατάξεων και παρείχε οδηγίες σχετικά με τη συγκρότηση και τις αρμοδιότητες της επιτροπής ελέγχου.

Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προτάσεων αγοράς μετοχών

Το 2017, υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν σύμφωνα με το ν. 3461/2006 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επτά (7) δημόσιες προτάσεις αγοράς μετοχών εταιριών που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Επιπλέον εγκρίθηκαν δύο (2) ακόμη δημόσιες προτάσεις οι οποίες είχαν υποβληθεί το 2016 (Πίνακας 28).

Επίσης, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πέντε (5) αιτήματα για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out), δηλαδή του δικαιώματος του Προτείνοντος, ο οποίος μετά την λήξη της δημόσιας πρότασης κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρίας, να απαιτήσει τη μεταβίβαση σε αυτόν των υπόλοιπων κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρίας. Συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του έτους 2017 υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν από το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τα ακόλουθα αιτήματα: (i) το αίτημα της εταιρίας «MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «KLEEMANN HELLAS A.E. » (ημερομηνία έγκρισης 4/4/2017), (ii) το αίτημα της εταιρίας «APOLLO INVESTMENT HOLDCO SARL» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ ΑΞΕ» (ημερομηνία έγκρισης 4/4/2017), (iii) το αίτημα της εταιρίας «HOME HOLDINGS ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.» (ημερομηνία έγκρισης 8/6/2017), (iv) το αίτημα της εταιρίας «ΑΝΤΙΟΧΟΣ ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ - ΓΡΑΝΙΤΕΣ ΑΒΕΕ» (ημερομηνία έγκρισης 8/6/2017) και (v) το αίτημα της εταιρίας «ΑΝΕΜΟΚΑΜΠΙ ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» (ημερομηνία έγκρισης 18/9/2017).

ΠΙΝΑΚΑΣ 28. Δημόσιες προτάσεις στην κεφαλαιαγορά, 2017

α/α	Ημερ/νία υποβολής	Είδος δημόσιας πρότασης	Προτείνουσα εταιρία	Υπό εξαγορά εταιρία	Ημερ/νία έγκρισης	Περίοδος αποδοχής	Ποσοστό μετοχών προ δ.π.	Ποσοστό μετοχών μετά δ.π.
1	16/11/2016	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	APOLLO INVESTMENT HOLDCO SARL	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ ΑΞΕ	13/1/2017	18/1/2017 - 22/2/2017	88,46%	98,42%
2	22/12/2016	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	HOME HOLDINGS AE ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	4/4/2017	7/4/2017 - 5/5/2017	97,28%	98,99%
3	10/2/2017	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	WERT RED S.A.R.L	TRASTOR ΑΕΕΑΠ	4/4/2017	7/4/2017 - 5/5/2017	54,03%	55,99%
4	13/2/2017	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	ΑΝΤΙΟΧΟΣ ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ - ΓΡΑΝΙΤΕΣ ΑΒΕΕ	4/4/2017	7/4/2017 - 5/5/2017	80,21%	95,46%
5	25/5/2017	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	ΑΝΕΜΟΚΑΜΠΙ ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΕ	3/7/2017	6/7/2017 - 3/8/2017	78,86%	93,87%
6	8/6/2017	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	GIVENRISE INVESTMENTS LIMITED	Π.Γ. ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ	20/7/2017	25/7/2017 - 22/8/2017	89,74%	90,01%
7	20/7/2017	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	FAIRFAX FINANCIAL HOLDINGS LTD	GRIVALIA PROPERTIES ΑΕΕΑΠ	3/8/2017	7/8/2017 - 4/9/2017	51,37%	51,43%
8	13/11/2017	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	J & P ΑΒΑΞ Α.Ε.	ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε.	8/12/2017	13/12/2017 - 10/1/2018	99,16%	99,21%
9	23/11/2017	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ΥΓΕΙΑ Α.Ε.	15/12/2017	20/12/2017 - 17/1/2018	0%	ΕΚΚΡΕΜΕΙ

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Διαγραφές μετοχών εταιρειών από το Χρηματιστήριο Αθηνών

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17, παρ. 5 του Ν. 3371/2005, όπως ισχύει, και μετά από αίτηση για διαγραφή των μετοχών της από την ίδια την εκδότρια, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποφάσισε να διαγράψει τις μετοχές πέντε (5) εταιριών. Ειδικότερα, (i) η εταιρία «KLEEMANN HELLAS AE» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 8.6.2017, (ii) η εταιρία «ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ ΑΞΕ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 3.7.2017, (iii) η εταιρία «ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία

εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 20.7.2017, (iv) η εταιρία «FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ - ΓΡΑΝΙΤΕΣ ΑΒΕΕ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 20.7.2017 και (v) η εταιρία «ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 28.11.2017.

Επιβολή χρηματικών ποινών

ΑΕΠΕΥ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- *Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 18 του ν. 3340/2005 σχετικά με την υποχρέωση των προσώπων που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση των συναλλαγών να καταγράφουν και να αρχειοθετούν όλες τις εντολές των πελατών τους, με τρόπο που να διασφαλίζεται η αξιοπιστία και η πληρότητα των καταγεγραμμένων στοιχείων.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 17 του ν. 3340/2005 σχετικά με την υποχρέωση των προσώπων που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση των συναλλαγών να ειδοποιούν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όταν υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες, ότι συναλλαγές που έχουν καταρτισθεί θα μπορούσαν να συνιστούν κατάχρηση της αγοράς.*

- *Επιβολή προστίμου σε τρείς (3) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγηση της αγοράς.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 2 του ν. 2843/2000 σχετικά με την παροχή πιστώσεων από μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών.*

- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 12 του ν. 3606/2007 σχετικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις των ΑΕΠΕΥ.*

- *Επιβολή προστίμου σε είκοσι τέσσερεις (24) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 25 του ν. 3606/2007 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ να παρέχουν σαφείς, ακριβείς και μη παραπλανητικές πληροφορίες στους πελάτες τους.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 27 του ν. 3606/2007 σχετικά με την υποχρέωση εκτέλεσης των εντολών με τους πλέον ευνοϊκούς για τον πελάτη όρους.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της παρ.2 του άρθρου 29 του ν. 3606/2007 σχετικά με την λειτουργία των* συνδεδεμένων αντιπροσώπων.

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 15 του ν. 3283/2004 σχετικά με την διάθεση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.*

- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 10 του ν. 4141/2013 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ ή του πιστωτικού ιδρύματος σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης εξόφλησης ολοκλήρου του τιμήματος εκ μέρους του επενδυτή μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία και εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί πίστωση, να προβαίνει την επόμενη εργάσιμη ημέρα από τη λήξη της προθεσμίας, σε απευθείας εκποίηση των κινητών αξιών για την αγορά των οποίων ο επενδυτής δεν έχει καταβάλει το τίμημα.*

- *Επιβολή προστίμου σε είκοσι εννέα (29) εταιρίες για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/452/1.11.2007 σχετικά με τους κανόνες συμπεριφοράς των ΑΕΠΕΥ.*

- *Επιβολή προστίμου σε επτά (7) εταιρίες για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/452/1.11.2007 σχετικά με την υποχρεωτική γνωστοποίηση συναλλαγών και καταχώρησης στοιχείων των ΑΕΠΕΥ.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 6/675/2014 σχετικά με την παροχή πίστωσης.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 4/129/1998 σχετικά με τη διάθεση και τη διαφήμιση των μεριδίων ΟΣΕΚΑ χωρών μελών της ΕΕ.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/132/1998 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΔΑΚ να διασφαλίζουν την οργάνωση του δικτύου διάθεσης μεριδίων των α/κ που διαχειρίζονται κατά τρόπο ώστε να προστατεύονται πάντοτε τα συμφέροντα των μεριδιούχων.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/363/2005 σχετικά με την υποχρέωση κατάρτισης ειδικής έγγραφης σύμβασης για την παροχή πιστώσεων από το μέλος του Χρηματιστηρίου Αθηνών προς πελάτη.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του Κώδικα Δεοντολογίας των ΕΠΕΥ.*

Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες

- *Επιβολή προστίμου σε τρείς (3) εισηγμένες για παράβαση του άρθ. 76 του ν. 1969/1991 σχετικά με τη μη παροχή εγγράφων και λοιπών στοιχείων ευρισκομένων στην κατοχή της στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.*

- *Επιβολή προστίμου σε έξι (6) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 4 του ν.3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών μετοχών να δημοσιοποιούν ετήσια οικονομική έκθεση.*

- *Επιβολή προστίμου σε εννέα (9) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 5 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να δημοσιοποιούν εξαμηνιαία οικονομική έκθεση.*

- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 6 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να δημοσιοποιούν τριμηνιαία οικονομική έκθεση.*

- *Επιβολή προστίμου σε επτά (7) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 21 του ν. 3556/2007 σχετικά με την πρόσβαση των εκδοτών σε ρυθμιζόμενες πληροφορίες.*

- *Επιβολή προστίμου σε επτά (7) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 19 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποβολή πληροφοριών για την εισαγωγή κινητών αξιών.*

- *Επιβολή προστίμου σε δέκα (10) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 10 του ν. 3340/2005 σχετικά με την υποχρέωση του εκδότη να δημοσιοποιεί χωρίς υπαίτια βραδύτητα τις προνομιακές πληροφορίες που τον αφορούν άμεσα.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.*

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 7/448/2007 σχετικά με πρόσθετες πληροφορίες και στοιχεία της ετήσιας και εξαμηνιαίας οικονομικής έκθεσης και έκθεσης του διοικητικού συμβουλίου.*

- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 8/754/2016 σχετικά με* ειδικά θέματα περιοδικής πληροφόρησης βάσει του ν. 3556/2007.

• Νομικά Πρόσωπα

- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) νομικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 36 παρ.2 του ν. 3283/2004 για τη διάθεση μεριδίων ή μετοχών συλλογικών επενδύσεων στην Ελλάδα απαιτείται άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.*

- *Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) νομικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 25 παρ.5 & 6 του ν. 3606/2007 σχετικά με την προστασία των επενδυτών κατά την παροχή των επενδυτικών υπηρεσιών.*

- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 9 παρ.1 του ν. 4099/2012 σχετικά με την διάθεση μεριδίων ΟΣΕΚΑ άλλου κράτους - μέλους στην Ελλάδα.*

- *Επιβολή προστίμου σε είκοσι τρία (23) νομικά πρόσωπα για παράβαση του Κανονισμού 236/2012/ΕΚ.*

- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.*

- *Επιβολή προστίμου σε είκοσι επτά (27) εταιρίες για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/452/1.11.2007 σχετικά με τους κανόνες συμπεριφοράς των ΑΕΠΕΥ.*

Φυσικά Πρόσωπα

- *Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 3 του ν. 3016/2002 σχετικά με τη σύνθεση των μελών του ΔΣ σε εκτελεστικά μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη, ανώνυμης εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα.*

- *Επιβολή προστίμου σε τέσσερα (4) φυσικά πρόσωπα για παράβαση της παρ.2 του άρθρου 36 του ν.3283/2004 για τη διάθεση μεριδίων ή μετοχών συλλογικών επενδύσεων στην Ελλάδα απαιτείται άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.*

- *Επιβολή προστίμου σε τριάντα τέσσερα (34) φυσικά πρόσωπα για παράβαση ταυ άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.*

- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) φυσικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 91 του ν. 4099/2012 σχετικά με την υποχρέωση για τη διάθεση μεριδίων ΟΣΕΚΑ σε άλλο κράτος μέλος και σε τρίτο κράτος να υποβάλλεται καταρχήν επιστολή κοινοποίηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.*

- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 8 του ν. 3606/2007 σχετικά με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και την άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων.*

- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) φυσικό πρόσωπο για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/637/28.1.2013 σχετικά με τις ανοιχτές πωλήσεις.*

Η συνολική αξία των προστίμων που επέβαλε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το 2017 ανήλθε στα € 3.364.000,00 ευρώ. *Η κατανομή των προστίμων αυτών ανά εποπτευόμενο φορέα παρουσιάζεται στον Πίνακα 29.*

ΠΙΝΑΚΑΣ 29. Αριθμός και αξία προστίμων, 2017

Αριθμός περιπτώσεων	Φορέας	Αξία προστίμου (ευρώ)
82	*ΑΕΠΕΥ και ΤΡΑΠΕΖΕΣ*	*379.000*
48	*Εισηγμένες εταιρίες*	*970.000*
59	*Λοιπά Νομικά Πρόσωπα*	*870.000*
47	*Φυσικά Πρόσωπα*	*1.170.000*
Σύνολο: 236		*Σύνολο: 3.364.000*

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που λειτουργεί βάσει του άρθ. 6 παρ. 6 του ν. 3691/2008, έχει σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων φορέων προς τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται ως προς την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα διενεργεί ελέγχους στους εποπτευόμενους φορείς και παράλληλα, για τις ύποπτες συναλλαγές που ενδεχομένως εντοπίζονται, υποβάλλει αναφορές προς την ανεξάρτητη Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από

Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.

Κατά το 2017 η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα συνέχισε το έργο της με διενέργεια ελέγχων σε έντεκα (11) εποπτευόμενες εταιρίες, εκ των οποίων έξι (6) σε Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), τρείς (3) σε Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ), έναν (1) σε Ανώνυμη Εταιρία Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ) και έναν (1) σε Συνδεδεμένο Αντιπρόσωπο Ανώνυμης Εταιρίας Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών. Από τους ελέγχους αυτούς προέκυψε ότι υπήρχαν παραλείψεις στις τηρούμενες διαδικασίες μίας (1) ΑΕΠΕΥ, στην οποία επιβλήθηκαν διορθωτικά μέτρα. Επίσης μέσα στο 2017 επιβλήθηκαν διορθωτικά μέτρα σε μία (1) ΑΕΠΕΥ που είχε ελεγχθεί μέσα στο προηγούμενο έτος.

Στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εποπτείας μέσω της ενδελεχούς επεξεργασίας των Ετησίων Εκθέσεων των Εταιριών της παρ. 2 του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/2009 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εντοπίστηκαν μεταξύ άλλων, στα δεδομένα που υπέβαλλαν δέκα τρείς (13) εταιρίες, ενδείξεις μη εφαρμογής της εγκυκλίου 49/28-11-2012 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αναφορικά με τις επιχειρηματικές σχέσεις που ενέχουν αυξημένο κίνδυνο φοροδιαφυγής. Οι εν λόγω εταιρίες ειδοποιήθηκαν με επιστολή για να εφαρμόσουν συγκεκριμένες οδηγίες.

Επίσης η ενημέρωση σχετικά με πληροφορίες που αφορούν τη συμμόρφωση ή μη χωρών προς την κοινοτική νομοθεσία, οδηγίες εφαρμογής μέτρων δέουσας επιμέλειας, Συστάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF) καθώς και πληροφορίες για νέες μεθόδους και πρακτικές νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες που έχουν εντοπιστεί, συνεχίστηκε προς τις εταιρίες μέσω της σχετικής ιστοσελίδας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/mlaundering1).

Τέλος, η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα μεταξύ άλλων συμμετείχε με στελέχη της:

- *στις ομάδες εργασίας για τη σύνταξη της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και στα σχετικά εργαστήρια της Παγκόσμιας Τράπεζας, έχοντας την ευθύνη για τον τομέα της Κεφαλαιαγοράς,*
- *στην Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την ενσωμάτωση στην Εθνική νομοθεσία της 4ης Οδηγίας για το ξέπλυμα χρήματος,*
- *στην ομάδα εργασίας για την πρακτική εφαρμογή της συμφωνίας Ελλάδας – ΗΠΑ για το Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) και το Common Reporting Standard (CRS) και*
- *στο πρόγραμμα του ΟΟΣΑ για την Διαφθορά και την Προστασία των Πληροφοριοδοτών Δημοσίου Συμφέροντος στην Ελλάδα.*

Πιστοποίηση στελεχών κεφαλαιαγοράς

Το καθεστώς πιστοποίησης καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν.3606/2007 ρυθμίζεται από την απόφαση 11/720/16.7.2015 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β΄1780/19.8.2015), κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 του ν. 3606/2007 (ΦΕΚ Α΄ 175). Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και ΑΕΔΟΕΕ, να απασχολούν κατά την παροχή των επενδυτικών και λοιπών υπηρεσιών πρόσωπα που διαθέτουν Πιστοποιητικό Καταλληλότητας.

Το Πιστοποιητικό Καταλληλότητας αναφέρεται σε οκτώ ειδικές κατηγορίες παροχής υπηρεσιών ως εξής: (α1): Λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών για λογαριασμό τρίτων σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και τίτλους χρηματαγοράς, (α2): Λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών για λογαριασμό τρίτων σε παράγωγα προϊόντα, (β): Παροχή επενδυτικών συμβουλών σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, τίτλους χρηματαγοράς, παράγωγα προϊόντα και σε σύνθετα χρηματοοικονομικά προϊόντα, (β1): Παροχή επενδυτικών συμβουλών σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και τίτλους της χρηματαγοράς, (γ): Διαχείριση επενδυτικών χαρτοφυλακίων πελατών, (δ): Εκπόνηση αναλύσεων σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα ή εκδότες, (ε):Διάθεση μεριδίων ή μετοχών ΟΣΕΚΑ ή άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, (στ1): Εκκαθάριση συναλλαγών επί κινητών αξιών, και (στ2): Εκκαθάριση συναλλαγών επί παραγώγων.

Το Πιστοποιητικό χορηγείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εφόσον το υποψήφιο πρόσωπο επιτύχει στις εξετάσεις πιστοποίησης (τόσο στα ειδικά θέματα όσο και στο νομοθετικό πλαίσιο) ή έχοντας εργαστεί ως ασκούμενος συμμετέχει σε σεμινάρια πιστοποίησης και επιτύχει στις εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1), (ε), (στ1) και (στ2), ή είναι κάτοχος ισοδύναμων πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί ή αναγνωριστεί από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές της κεφαλαιαγοράς των μελών της IOSCO και επιτύχει στην εξέταση του τμήματος «Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς».

Επιπρόσθετα, η χορήγηση πιστοποιητικού προϋποθέτει την εκπλήρωση κριτηρίων καταλληλότητας, όπως η ικανοποίηση ελάχιστων προϋποθέσεων προσωπικής αξιοπιστίας και, ανάλογα με το πιστοποιητικό, ελάχιστων τυπικών προσόντων.

Το χορηγούμενο από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πιστοποιητικό έχει ισχύ πέντε έτη, η οποία ανανεώνεται είτε μέσω συμμετοχής σε σεμινάριο επιμόρφωσης με αντικείμενο τις εξελίξεις στο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, εφόσον το πιστοποιημένο πρόσωπο διαθέτει συγκεκριμένη προϋπηρεσία, είτε μέσω επιτυχούς συμμετοχής στις εξετάσεις στο νομοθετικό πλαίσιο.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, το 2017 υποβλήθηκαν 554 αιτήσεις συμμετοχής στις εξετάσεις ή στα σεμινάρια που έλαβαν χώρα κατά την διάρκεια του έτους (Μάρτιος, Μάιος, Σεπτέμβριος, Νοέμβριος) και χορηγήθηκαν 226 πιστοποιητικά επαγγελματικής επάρκειας, εκ των οποίων τα 50 αφορούσαν ανανεώσεις, έναντι 321 αιτήσεων που υποβλήθηκαν και 152 πιστοποιητικών που χορηγήθηκαν το 2016. Ειδικότερα, χορηγήθηκαν 47 πιστοποιητικά της ειδικότητας (α1), 32 πιστοποιητικά της ειδικότητας (α2), 32 πιστοποιητικά της ειδικότητας (β1), 33 πιστοποιητικά της ειδικότητας (β), 31 πιστοποιητικά της ειδικότητας (γ), 26 πιστοποιητικά της ειδικότητας (δ), 7 πιστοποιητικά της ειδικότητας (στ1), 4 πιστοποιητικά της ειδικότητας (στ2), και 4 πιστοποιητικά της ειδικότητας (ε). Επίσης, το 2017 χορηγήθηκαν 282 πιστοποιητικά επαγγελματικής επάρκειας χωρίς συμμετοχή σε εξετάσεις κατ' εφαρμογή μεταβατικών διατάξεων και 6 ύστερα από αίτημα εξαίρεσης για αναγνώριση ισοτιμίας και συμμετοχή στην εξέταση του τμήματος «Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς». Ειδικότερα, 22 πιστοποιητικά αφορούσαν στην ειδικότητα (α2), 2 πιστοποιητικά στην ειδικότητα (β), 3 πιστοποιητικά στην ειδικότητα (γ), 3 πιστοποιητικά στην ειδικότητα (δ), 206 πιστοποιητικά στην ειδικότητα (στ1) και 52 πιστοποιητικά στην ειδικότητα (στ2).

Τέλος το 2017 έληξε ο πρώτος κύκλος ανανέωσης ισχύος για τις υφιστάμενες πιστοποιήσεις και χορηγήθηκαν 2264 πιστοποιητικά κατόπιν συμμετοχής στα σεμινάρια επιμόρφωσης έναντι 167 το 2016.

Ο συνολικός αριθμός πιστοποιημένων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προσώπων ανήλθε στο τέλος του 2017 στα 3258 άτομα.

Διερεύνηση καταγγελιών/ αναφορών

Στο πλαίσιο της ενεργούς εποπτείας της αγοράς κεφαλαίου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες και αναφορές επενδυτών ή άλλων προσώπων (νομικών ή φυσικών) για ενδεχόμενες παραβάσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς από εποπτευόμενους φορείς σε συνεργασία, όπου απαιτείται, με το Μεσολαβητή Τραπεζικών και Επενδυτικών Υπηρεσιών. Η διεκπεραίωση των αναφορών αυτών ακολουθεί την εξής διαδικασία:

- *Αποστολή διερευνητικών επιστολών στους καταγγελλόμενους.*
- *Αξιολόγηση των προσκομισθέντων στοιχείων.*
- *Εφόσον δεν διαπιστωθεί παράβαση της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς, η καταγγελία τίθεται στο αρχείο και ενημερώνεται σχετικά ο αποστολέας της καταγγελίας ή της αναφοράς.*
- *Εφόσον διαπιστωθεί παράβαση της σχετικής νομοθεσίας, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ο αποστολέας της καταγγελίας ενημερώνεται μετά το τέλος της διεκπεραίωσής της εγγράφως.*

Κατά το 2017, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς 280 καταγγελίες/ αναφορές έναντι 225 το 2016 και 197 το 2015, ενώ διεκπεραιώθηκαν 212 καταγγελίες έναντι 116 καταγγελιών το 2016 και 90 το 2015. Κατά τη διάρκεια του έτους, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κατόπιν εξέτασης σχετικών καταγγελιών από το αρμόδιο Τμήμα πρόστιμα συνολικού ύψους 309.000€, λόγω διαπίστωσης παραβάσεων της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς. Επιπλέον σε 3 (τρεις) περιπτώσεις που αφορούσαν στη διερεύνηση σχετικών καταγγελιών το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επέβαλε την ποινή της επίπληξης.

Εκποίηση μετοχών εισηγμένων εταιριών

Εκποίηση μετοχών λόγω αναγκαστικής εκτέλεσης

Το 2017 υποβλήθηκαν έντεκα (11) αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας ή/ και το διορισμό μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών αρμόδιου για τη διενέργεια εκποίησης ενεχυριασμένων ή κατασχεμένων μετοχών και ολοκληρώθηκαν τέσσερις (4) εκποιήσεις έναντι τεσσάρων (4) αιτήσεων και τεσσάρων (4) εκποιήσεων το 2016 και τεσσάρων (4) αιτήσεων και μίας (1) εκποίησης το 2015. Ο συνολικός αριθμός των μετοχών που εκποιήθηκαν ανήλθε σε 5.340.488 τεμάχια έναντι 32.691 τεμαχίων το 2016 και 43.685.197 τεμαχίων το 2015, η δε συνολική αξία των μετοχών που εκποιήθηκαν ήταν 5.093.174,53 ευρώ έναντι 52.291,34 ευρώ το 2016 και 3.494.815,76 ευρώ το 2015 . Από τη μεταφορά της αρμοδιότητας για την εκποίηση μετοχών στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (2003) μέχρι το τέλος του 2016 έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνολικά 199 αιτήσεις εκποίησης ενεχυριασμένων ή κατασχεμένων μετοχών.

Εκποίηση μη αποϋλοποιημένων μετοχών ή μετοχών που προκύπτουν από κλασματικά υπόλοιπα

Κατά το 2017, δεν υποβλήθηκε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αίτηση για χορήγηση άδειας ή/και τον ορισμό μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών αρμόδιου για τη διενέργεια εκποίησης μετοχών που προκύπτουν από κλασματικά υπόλοιπα, τα οποία προέρχονται από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένης εταιρείας ενώ ολοκληρώθηκε (1) μία εκποίηση κλασματικών υπολοίπων. Το 2016, είχαν υποβληθεί οκτώ (8) αιτήσεις έναντι τριών (3) το 2015 και ολοκληρώθηκαν οκτώ (8) εκποιήσεις έναντι μίας (1) το 2015.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κατά το έτος 2017 η Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών (ΔΝΥ) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) ασχολήθηκε με ένα σημαντικό αριθμό δικαστικών υποθέσεων, παρείχε σε πολλές περιπτώσεις τη γνωμοδοτική και συμβουλευτική της συνδρομή προς τις υπηρεσίες της ΕΚ, ενώ συμμετείχε ενεργά στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο της ΕΚ τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο. Συγκεκριμένα δραστηριοποιήθηκε στους παρακάτω τομείς.

1. Δικαστικές υποθέσεις

Κατά το 2017 αντιμετωπίστηκαν από την ΔΝΥ οι εξής δικαστικές υποθέσεις:

α. Ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων (ΣτΕ, Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, Διοικητικά Πρωτοδικεία) συζητήθηκαν 92 υποθέσεις, στις οποίες παραστάθηκαν δικηγόροι της ΔΝΥ. Σ΄ αυτές περιλαμβάνονται και 6 αιτήσεις αναστολής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων που συζητήθηκαν και αντικρούστηκαν.

Επίσης περιλαμβάνονται 3 υποθέσεις που συζητήθηκαν ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, στις οποίες παραστάθηκαν εξωτερικοί δικηγόροι.

β. Ενώπιον ποινικών δικαστηρίων συζητήθηκαν 14 υποθέσεις. Σε δυο από αυτές παραστάθηκε δικηγόρος της ΔΝΥ. Οι υπόλοιπες συζητήθηκαν, χωρίς παράσταση δικηγόρων της ΔΝΥ, διότι η ΕΚ δεν νομιμοποιείτο σε παράσταση πολιτικής αγωγής.

γ. Ενώπιον αστικών δικαστηρίων συζητήθηκαν 4 υποθέσεις, στις οποίες παραστάθηκαν δικηγόροι της ΔΝΥ.

δ. Συντάχθηκαν και κατατέθηκαν από τους δικηγόρους της ΔΝΥ εκθέσεις απόψεων, υπομνήματα ή σημειώματα σε διοικητικά δικαστήρια σε άλλες 17 υποθέσεις, οι οποίες όμως τελικώς δεν συζητήθηκαν μέσα στο 2017, λόγω αναβολής εξαιτίας της αποχής ή για άλλο λόγο.

ε. Η ΔΝΥ προετοίμασε άλλες 19 ποινικές υποθέσεις ενώπιον των προανακριτικών αρχών.

στ. Τέλος συντάχθηκαν σημειώματα για 4 προδικαστικά ερωτήματα που εκδικάζονταν ενώπιον ευρωπαϊκών δικαστηρίων

2. Εισήγηση και άσκηση ενδίκων μέσων

α. Δικηγόροι της ΔΝΥ εισηγήθηκαν στην Εκτελεστική Επιτροπή την μη άσκηση αναίρεσης σε 18 περιπτώσεις και αυτό λόγω της πρόβλεψης στο νόμο του ελαχίστου ορίου των 40.000 € πάνω από το οποίο επιτρέπεται η άσκηση αναίρεσης.

β. Επίσης κατατέθηκαν 5 μηνυτήριες αναφορές για διάφορες παραβάσεις της ποινικής και χρηματιστηριακής νομοθεσίας

3. Παροχή νομικής συνδρομής

Η ΔΝΥ παρείχε τη νομική της συνδρομή στις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΚ σε 295 περιπτώσεις. Συγκεκριμένα δικηγόροι της ΔΝΥ:

- *Συνέταξαν 15 γνωμοδοτήσεις για διάφορα σοβαρά νομικά ζητήματα.*
- *Συνέταξαν 47 σημειώματα με τα οποία απαντούσαν σε διάφορα νομικά ερωτήματα*
- *Συνέταξαν 148 σημειώματα με οποία διατύπωναν παρατηρήσεις σε ζητήματα που ανέκυπταν κατά τη σύνταξη των επιστολών για την άσκηση του δικαιώματος ακρόασης, κατά την κατάρτιση εισηγήσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο και την Εκτελεστική Επιτροπή, κατά τη σύνταξη των ατομικών αποφάσεων του ΔΣ και της ΕΕ, εγκυκλίους, κατά τη διαγραφή ή την επαναβεβαίωση προστίμων μετά την έκδοση δικαστικών αποφάσεων και για διάφορα άλλα ζητήματα.*
- *Παρείχαν επίσης σε 85 περιπτώσεις την συμβουλευτική νομική συνδρομή τους με τη μορφή παρατηρήσεων ή διορθώσεων (χωρίς τη σύνταξη σημειώματος ή γνωμοδότησης), κατά τη σύνταξη των επιστολών για την άσκηση του δικαιώματος ακρόασης, κατά την κατάρτιση εισηγήσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο και την Εκτελεστική Επιτροπή, κατά τη σύνταξη των ατομικών αποφάσεων του ΔΣ και της ΕΕ, κατά την κατάρτιση προκηρύξεων και συμβάσεων και για διάφορα άλλα ζητήματα.*

***4. Συμμετοχή στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο**.*

Δικηγόροι της ΔΝΥ συμμετείχαν στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο της ΕΚ και ειδικότερα στην κατάρτιση νομοσχεδίων και τροπολογιών (11 περιπτώσεις) και κανονιστικών αποφάσεων (7 περιπτώσεις).

***5. Δικαστικές αποφάσεις που επιδόθηκαν την ΕΚ μέσα στο 2017**.*

Μέσα στο 2017 επιδόθηκαν στην ΕΚ 100 δικαστικές αποφάσεις. Από αυτές:

- *66 έκριναν <u>υπέρ</u> της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, απορρίπτοντας προσφυγές, ανακοπές, αγωγές κατά αυτής ή δεχόμενες αιτήσεις αναίρεσης, εφέσεις ή αιτήσεις δίωξης της ΕΚ.*
- *22 έκριναν <u>μερικώς υπέρ</u> της ΕΚ, δεχόμενες μερικώς προσφυγές και ανακοπές κατά αυτής, κυρίως με μείωση των επιβληθέντων προστίμων.*
- *8 έκριναν <u>σε βάρος</u> της ΕΚ, δεχόμενες προσφυγές, ανακοπές και αιτήσεις αναίρεσης κατά αυτής ή απορρίπτοντας αιτήσεις αναίρεσης ή εφέσεις της ΕΚ.*
- *4 ήταν αναβλητικές ή παραπεμπτικές ή καταργητικές της δίκης.*

***6. Εξωδικαστικός συμβιβασμός**.*

Εκτός των παραπάνω αποφάσεων, υπήρξαν επιπλέον 34 περιπτώσεις εξωδικαστικού συμβιβασμού, δυνάμει του άρθρου 41 παρ. 3 Ν. 3943/2010, ύστερα από έκπτωση 20% επί του επιβληθέντος προστίμου.

7. Σημαντικές δικαστικές αποφάσεις.

Σημαντικές δικαστικές αποφάσεις που επιδόθηκαν μέσα στο 2017 στην ΕΚ ήταν οι εξής:

***1. Η απόφαση 2929/2017 Συμβουλίου της Επικρατείας**. Αφορά αίτηση ακυρώσεως κατά του Υπουργού Οικονομικών και της απόφασής του με την οποία προσδιορίζονται οι πόροι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η ΕΚ άσκησε παρέμβαση υπέρ της ισχύος της ΥΑ. Το δικαστήριο δέχεται αίτηση ακυρώσεως και ακυρώνει την περ. γ΄ της παρ.3 του άρθρου 17 της σχετικής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών με την οποία προσδιορίζονται οι πόροι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αναφορικά με τις εισηγμένες εταιρίες με χαμηλή διασπορά. Η εν λόγω απόφαση του ΣτΕ κρίνει ότι οι περιοδικές εισφορές που καταβάλλουν στην ΕΚ οι εταιρίες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο αποσκοπούν προεχόντως στην εξυπηρέτηση του*

δημοσίου συμφέροντος, ταυτόχρονα όμως συνιστούν παροχή ειδικής δημόσιας υπηρεσίας προς τις εταιρίες αυτές, οι οποίες ωφελούνται από τους ελέγχους επί των δραστηριοτήτων τους και ως εκ τούτου έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα, η δε επιβολή τους με ΥΑ δεν αντίκειται στο άρθρο 78 παρ. 1 και 4 του Σ, εφόσον δεν συνιστούν φόρο. Περαιτέρω ότι ο καθορισμός μεγαλύτερου ύψους περιοδικών εισφορών σε βάρος εταιριών με χαμηλή διασπορά μετοχών, έναντι των λοιπών εισηγμένων εταιριών, δικαιολογείται διότι στις εταιρίες με χαμηλή διασπορά το κόστος προληπτικής και κατασταλτικής εποπτείας είναι μεγαλύτερο σε σύγκριση με τις λοιπές εισηγμένες εταιρίες λόγω του αυξημένου κινδύνου που δημιουργούν για την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

Επειδή όμως ούτε από το κείμενο της ΥΑ ούτε από τα στοιχεία που τη συνοδεύουν προκύπτει ότι για τον καθορισμό των τελών αυτών ελήφθη υπόψη το κόστος της εποπτείας επί των εταιριών με εισηγμένες στο χρηματιστήριο μετοχές, εφόσον δεν παρατίθενται οικονομικά μεγέθη όσον αφορά τις υπηρεσίες εποπτείας της ΕΚ, η προσβαλλόμενη ΥΑ δεν είναι νόμιμη διότι δεν βρίσκει έρεισμα στην εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 26 παρ.2 του ν. 3371/2005.

***2. Η απόφαση 8701/2017 Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών**. Απορρίπτει αγωγή αποζημίωσης για φερόμενη παράνομη παράλειψη εποπτείας επί εταιρίας μη αδειοδοτημένης από την ΕΚ. Ακολουθεί τη νομολογία ΣτΕ (1607/2016) αναφορικά με την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 105-106 ΕισΝΑΚ στην περίπτωση των αγωγών αποζημίωσης κατά της ΕΚ για πράξεις και παραλείψεις κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της (δηλ. αποκλεισμός ευθύνης ΕΚ εάν οι παρεχόμενες προς τον επενδυτή-ενάγοντα υπηρεσίες καλύπτονται από το Συνεγγυητικό, ανάλογη εφαρμογή των ως άνω διατάξεων σε άλλη περίπτωση, υπό την έννοια ότι ευθύνη προς αποζημίωση μπορεί να γεννηθεί όχι με οποιαδήποτε παρανομία της Διοικήσεως αλλά μόνον σε περίπτωση προφανούς και σοβαρής παρανομίας των εποπτικών οργάνων και με την καταβολή στους πληττόμενους επενδυτές όχι πλήρους αλλά μόνον εύλογης αποζημιώσεως). Κρίνει ότι εν προκειμένω δεν συντρέχει παράνομη πράξη ή παράλειψη της ΕΚ, ότι η ΕΚ ενήργησε αμέσως διενεργώντας τους σχετικούς ελέγχους, ότι προ του χρόνου που έδρασε η ΕΚ δεν αποδείχθηκε ότι η ΕΚ ενημερώθηκε από πληροφορίες, δημοσιεύματα, καταγγελίες κλπ. ότι είχε συσταθεί επενδυτική εταιρία χωρίς άδεια, και ότι διετίθετο μέσω αυτής επενδυτικό προϊόν χωρίς άδεια. Ότι οι ενέργειες της ΕΚ, λαμβανομένου υπόψη και του ότι ο έλεγχος απαιτεί πολύπλοκες οικονομικοτεχνικής φύσεως σταθμίσεις, δεν δημιουργούν υπόνοιες για αδράνεια*

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με το Δημόσιο Λογιστικό, το 2017 καταγράφηκε σημαντική αύξηση των εσόδων η οποία σε συνδυασμό με την μείωση των εξόδων συνέβαλλαν ώστε το οικονομικό αποτέλεσμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 1.627.807,24 ευρώ έναντι ελλείματος ύψους 1.354.397,29 ευρώ το 2016 και έναντι πλεονάσματος 2.072.571,30 ευρώ το 2015.

Ειδικότερα τα έσοδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς το 2017 ανήλθαν σε 10.487 χιλ. ευρώ έναντι 8.150 χιλ ευρώ το 2016 καταγράφοντας αύξηση σε ποσοστό 28,67%. Η αύξηση αυτή αποδίδεται στη σημαντική βελτίωση των εισπράξεων από οφειλόμενες εισφορές και ανταποδοτικά τέλη προηγούμενων χρήσεων, καθώς και των λοιπών εσόδων.

Αντίστοιχα, τα έξοδα παρουσίασαν μείωση κατά 6,74%, ή σε απόλυτα μεγέθη κατά 641 χιλ. Ευρώ, η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση των δαπανών για πάγιο εξοπλισμό κατά 460 χιλ. ευρώ, καθώς και στη μείωση των λειτουργικών και λοιπών εξόδων κατά 247 χιλ. ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Οικονομικός Απολογισμός ΕΚ, 2015-2017

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	2017 (ποσά σε ευρώ)	2016 (ποσά σε ευρώ)	2015 (ποσά σε ευρώ)	Ποσοστιαία μεταβολή 2017-2016
Σύνολο Εσόδων	*10.487.310,62*	*8.150.545,75*	*10.752.661,19*	28,67%
• Εισφορές εποπτευόμενων	*8.878.823,98*	*6.612.150,23*	*9.690.083,47*	34,28%
• Χρηματοοικονομικοί πρόσοδοι	*1.321.381,71*	*1.363.554,10*	*768.568,09*	-3,09%
• Λοιπά έσοδα	*287.104,93*	*174.841,42*	*294.009,63*	64,21%
Σύνολο Εξόδων	*8.859.503,38*	*9.500.047,97*	*7.905.118,52*	-6,74%
• *Αμοιβές & έξοδα προσωπικού*	*6.506.241,05*	*6.486.344,95*	*6.468.654,14*	0,31%
• *Μισθώματα-κοινόχρηστα*	*810.740,08*	*807.662,34*	*774.971.36*	0,38%
• *Κεφαλαιουχικές δαπάνες*	*12.303,67*	*473.862,00*	*38.452,30*	-97,40%
• *Συνδρομές σε Διεθνείς Οργανισμούς*	*630.461,18*	*584.863,88*	*423.854,77*	7,80%
• *Λειτουργικά και λοιπά έξοδα*	*899.757,40*	*1.147.314,80*	*974.157,31*	-21,58%
Καθαρό Αποτέλεσμα	*1.627.807,24*	*-1.349.502,22*	*2.072.571,30*	-220,62%

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority, ESMA) είναι ανεξάρτητη ευρωπαϊκή αρχή, η οποία σκοπό έχει τη διαφύλαξη της σταθερότητας του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος, μέσω της εξασφάλισης της ακεραιότητας και της διαφάνειας της αγοράς και της προστασίας των επενδυτών. Αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (European System of Financial Supervision, ESFS), μαζί με τις άλλες δύο ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority, EBA) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA), με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board, ESRB) και με τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όπως και οι εποπτικές αρχές των λοιπών 28 κρατών μελών, καθώς και των 3 χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) που συμμετέχουν ως μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπροσωπείται στο Συμβούλιο Εποπτών της ESMA (Board of Supervisors) μέσω του Προέδρου της. Το Συμβούλιο Εποπτών της ESMA είναι το κατεξοχήν όργανο της ESMA με αποφασιστικές αρμοδιότητες για σημαντικά θέματα, μεταξύ άλλων για την έκδοση τεχνικών προτύπων (technical standards) και κατευθυντήριων γραμμών (guidelines). Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει ενεργά, με εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη της, στις εργασίες των διαρκών επιτροπών (standing committees) και των λοιπών επιτροπών της ESMA.

Διαρκής Επιτροπή Εποπτικής Σύγκλισης (Supervisory Convergence Standing Committee)

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος Στρατηγικής της ESMA για την περίοδο από 2016-2020, η Διαρκής Επιτροπή Εποπτικής Σύγκλισης έχει σκοπό να προάγει κοινή και συνεπή εποπτική προσέγγιση μεταξύ των μελών της ESMA και να αναπτύξει ένα πλαίσιο όσον αφορά στη χρήση εργαλείων εποπτικής σύγκλισης. Είναι επίσης σημαντικός ο ρόλος της ως forum για τη συνεργασία ανάμεσα σε εθνικές εποπτικές αρχές.

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και ολοκλήρωσε τις εργασίες δύο ασκήσεων αξιολόγησης από ομοτίμους (peer reviews), και η ESMA δημοσίευσε τις τελικές εκθέσεις: η πρώτη αξιολόγηση αφορούσε τις κατευθυντήριες γραμμές ESMA σχετικά με την κανονιστική συμμόρφωση για τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες (ESMA42-111-4138/18.7.2017) και η δεύτερη τις κατευθυντήριες γραμμές ESMA για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID I (ESMA42-111-4285/29.11.2017). Στη δεύτερη άσκηση αξιολόγησης συμμετείχε εκπρόσωπος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Επίσης, ξεκίνησε τις εργασίες της μια νέα ομάδα εργασίας με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης εντός του 2018, η οποία θα αξιολογήσει τη συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές για τα Διαπραγματεύσιμα Αμοιβαία Κεφάλαια (ETFs), κυρίως τις αποτελεσματικές τεχνικές διαχείρισης χαρτοφυλακίου.

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του 2017, στο πλαίσιο των εργασιών της Διαρκούς Επιτροπής, δημοσιεύθηκαν από την ESMA οι εκθέσεις με τα αποτελέσματα δύο follow-up ασκήσεων αξιολόγησης από ομοτίμους: η πρώτη follow up έκθεση αξιολόγησης αφορούσε στην εφαρμογή των κανόνων για βέλτιστη εκτέλεση στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID I (ESMA42-1643088512-2962/11.1.2017), και η δεύτερη follow up έκθεση αξιολόγησης αφορούσε στην εφαρμογή των κανόνων επαγγελματικής συμπεριφοράς, και ιδίως κανόνων που σχετίζονται με δίκαιη, σαφή και μη παραπλανητική πληροφόρηση προς τους επενδυτές, στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID I (ESMA42-113-627/18.5.2017).

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε επίσης με την προετοιμασία του Προγράμματος Εργασίας Εποπτικής Σύγκλισης της ESMA για το 2018, ενώ παρακολούθησε την πρόοδο της εφαρμογής του Προγράμματος Εργασίας Εποπτικής Σύγκλισης 2017, που δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2017 (ESMA42-397158525-448/9.2.2017).

Διαρκής Επιτροπή για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες (Post-Trading Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες ασχολείται με την εκκαθάριση και τον διακανονισμό των συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα, περιλαμβανομένων των υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών καθώς και κάθε άλλης οντότητας που παρέχει μετασυναλλακτικές υπηρεσίες. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την εξειδίκευση θεμάτων που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 648/2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους Κεντρικούς Αντισυμβαλλόμενους και τα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (European Markets Infrastructure Regulation, EMIR). Η Διαρκής Επιτροπή είναι επίσης υπεύθυνη για την ανάπτυξη της πολιτικής της ESMA σε σχέση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (Central Securities Depositories Regulation, CSDR) και για τις εποπτικές και ρυθμιστικές συνέπειες του προγράμματος TARGET2.

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα εξής κείμενα, τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

-πλαίσιο μεθοδολογίας για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητας κεντρικών αντισυμβαλλομένων στην ΕΕ με τη διενέργεια ελέγχων αντοχής (stress tests) (ESMA70-708036281-51/1.2.2017),

-τελική έκθεση για τα Τεχνικά Πρότυπα στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 περί διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης (Securities Financing Transactions Regulation, SFTR) (ESMA70-708036281-82/31.3.2017),

-γνώμη (opinion) αναφορικά με την πρόταση Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάκαμψη και εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων (ESMA70-151-222/5.4.2017),

-γνώμη (opinion) για τις απαιτήσεις παροχής περιθωρίου ασφάλειας βάσει χαρτοφυλακίου, σύμφωνα με το άρθρο 27 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού 153/2013 (ESMA70-708036281-18/10.4.2017),

-τελική έκθεση για την Τεχνική Συνδρομή αναφορικά με τα τέλη προς αρχεία καταγραφής συναλλαγών στο πλαίσιο εφαρμογής του SFTR (ESMA70-151-223/21.4.2017),

-κείμενο διαβούλευσης για τις κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων από κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (ESMA70-151-291/1.6.2017),

-έκθεση με σχέδια τεχνικών προτύπων για δημόσια διαθέσιμα δεδομένα από αρχεία καταγραφής συναλλαγών σύμφωνα με το άρθρο 81 του EMIR (70-151-370/10.7.2017),

-κατευθυντήριες γραμμές για τη μεταφορά δεδομένων μεταξύ αρχείων καταγραφής συναλλαγών (ESMA70-151-552/24.8.2017),

-κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στον υπολογισμό θέσεων στο πλαίσιο του EMIR (ESMA70-151-189/17.11.2017),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού EMIR (70-1861941480-52/14.12.2017),

-κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στους κανόνες και στις διαδικασίες αφερεγγυότητας των συμμετεχόντων στα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων (ΚΑΤ) σύμφωνα με τον CSDR (ESMA70-151-294/8.6.2017),

-κατευθυντήριες γραμμές στο πλαίσιο του CSDR για την πρόσβαση από ένα ΚΑΤ σε δεδομένα συναλλαγών ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου ή ενός τόπου διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τον CSDR (ESMA70-151-298/8.6.2017),

-κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στη διαδικασία για τον υπολογισμό των δεικτών για τον προσδιορισμό των πλέον κατάλληλων νομισμάτων για τον διακανονισμό (ESMA70-708036281-66/1.6.2017),

-κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στη διαδικασία για τον υπολογισμό των δεικτών για τον προσδιορισμό της ουσιώδους σημασίας ενός κεντρικού αποθετηρίου τίτλων για το κράτος μέλος υποδοχής (ESMA70-708036281-67/1.6.2017),

-κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές για εκθέσεις εσωτερικοποιημένου διακανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 9 του CSDR (ESMA70-151-457/10.7.2017),

-κατευθυντήριες γραμμές για τη συνεργασία ανάμεσα σε εποπτικές αρχές σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 23 του CSDR (ESMA70-151-435/11.7.2017),

- οδηγίες για την αναγνώριση των Κεντρικών Αποθετηρίων Τίτλων τρίτων χωρών από την ESMA (ESMA70-153-3/26.9.2017),

-κείμενο διαβούλευσης για τον υπολογισμό θέσεων στο πλαίσιο του EMIR (70-151-819/17.11.2017),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) σχετικά με την εφαρμογή του CSDR (ESMA70-708036281-2/14.12.2017).

Διαρκής Επιτροπή Διαμεσολαβητών και Προστασίας Επενδυτών (Investor Protection and Intermediaries Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή Διαμεσολαβητών και Προστασίας Επενδυτών ασχολείται με θέματα που αφορούν στην προστασία των επενδυτών κατά την παροχή σε αυτούς επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της MiFID/MiFID II/MiFIR. Οι εργασίες της αποσκοπούν στην εποπτική σύγκλιση σε θέματα οργανωτικών απαιτήσεων, κανόνων συμπεριφοράς και διασυνοριακής παροχής επενδυτικών υπηρεσιών από τους αδειοδοτημένους παρόχους, ήτοι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και πιστωτικά ιδρύματα. Επίσης, αποσκοπούν

στην ολοκλήρωση του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων (single rulebook) με την παροχής τεχνικής συνδρομής (technical advice) στην ΕΕ και την εκπόνηση τεχνικών προτύπων (technical standards) και συστάσεων (recommendations), στην προστασία των επενδυτών μέσω της έκδοσης προειδοποιήσεων (warnings) και, υπό το νέο νομοθετικό πλαίσιο MiFID II/MiFIR, στο συντονισμό και την άσκηση των εξουσιών παρέμβασης σε επενδυτικά προϊόντα (product intervention).

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) για τη διάθεση CFDs και άλλων κερδοσκοπικών προϊόντων σε ιδιώτες επενδυτές (ESMA35-36-794/31.3.2017),

-κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία έγκρισης προϊόντων (MiFID II product governance), (ESMA35-43-620/2.6.2017),

-δήλωση (statement) για την άσκηση των εξουσιών παρέμβασης σε επενδυτικά προϊόντα (product intervention), (ESMA35-36-885/28.6.2017 και ESMA71-99-910/15.12.2017),

- γνώμη (opinion) αναφορικά με την εποπτική σύγκλιση ενόψει της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου (ESMA35-43-762/13.7.2017),

-κείμενο διαβούλευσης για την τροποποίηση των κατευθυντήριων γραμμών για την καταλληλότητα χρηματοπιστωτικών μέσων για επενδυτές (suitability), (ESMA35-43-748/13.7.2017),

-κοινές κατευθυντήριες γραμμές μαζί με την EBA αναφορικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων (EBA/GL.2017/12/ESMA71-99-598/26.9.2017),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) για θέματα προστασίας επενδυτών (ESMA35-43-349/18.12.2017), και

-επικαιροποιημένο κείμενο ερωτήσεων απαντήσεων (Q&A) σχετικά με θέματα διάρθρωσης των αγορών, και πιο συγκεκριμένα τις Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) για θέματα διασυνοριακής παροχής επενδυτικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις καθυστερημένης ενσωμάτωσης της MiFID II (ESMA70-872942901-38/18.12.2017).

Διαρκής Επιτροπή για τη Διαχείριση Επενδύσεων (Investment Management Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τη Διαχείριση Επενδύσεων έχει ως αντικείμενο την παρακολούθηση του ρυθμιστικού πλαισίου και των εποπτικών πρακτικών αναφορικά με τη διαχείριση συλλογικών επενδύσεων και τα εναρμονισμένα και μη εναρμονισμένα επενδυτικά κεφάλαια.

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-θεματική μελέτη αναφορικά με το καθεστώς γνωστοποιήσεων μεταξύ εποπτικών αρχών σε περιπτώσεις διασυνοριακής δραστηριότητας Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και Διαχειριστών Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ), (ESMA34-43-340/7.4.2017),

-τελική έκθεση για τα Εφαρμοστικά Τεχνικά Πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού για τα επενδυτικά κεφάλαια χρηματαγοράς (money market funds, MMFs), (ESMA34-49-103/13.11.2017),

-γνώμη (opinion) για την ενίσχυση της εποπτικής σύγκλισης στον τομέα της διαχείρισης επενδύσεων στο πλαίσιο εξόδου του ΗΒ από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ESMA34-45-344/13.7.2017),

-γνώμη (opinion) για τον διαχωρισμό περιουσιακών στοιχείων και την εφαρμογή κανόνων ανάθεσης υπηρεσιών θεματοφυλακής σε Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων (ESMA34-45-277/20.7.2017),

-επικαιροποίηση των Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) σχετικά με την εφαρμογή των Οδηγιών AIFMD (ESMA34-32-352/5.10.2017) και UCITS (ESMA34-43-392/5.10.2017).

Διαρκής Επιτροπή για Δεδομένα Αγοράς (Market Data Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για Δεδομένα της Αγοράς συμβάλλει στο έργο της ESMA σε θέματα σχετικά με την γνωστοποίηση συναλλαγών, τις επενδυτικές θέσεις, την τήρηση αρχείων εντολών και τα στοιχεία αναφοράς για χρηματοπιστωτικά μέσα.

Κατά την διάρκεια του 2017, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-τελική έκθεση με τα Τεχνικά Πρότυπα αναφορικά με δεδομένα που δημοσιοποιούνται από αρχεία καταγραφής συναλλαγών σύμφωνα με το άρθρο 81 του Κανονισμού EMIR (ESMA 70-151-370/10.7.2017),

-κατευθυντήριες γραμμές για την αναφορά συναλλαγών, τήρηση αρχείων εντολών και συγχρονισμό ρολογιών σύμφωνα με την Οδηγία MiFID II (ESMA2016/1452/2.10.2017),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) σχετικά με την αναφορά συναλλαγών στο πλαίσιο του Κανονισμού MiFIR (ESMA70-1861941480-56/14.11.2017).

-σχεδίασε, παρακολούθησε, αξιολόγησε τα στοιχεία και εξήγαγε συμπεράσματα από την έρευνα (Data Quality Review) αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που υποβάλλονται από τους υπόχρεους στα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών, στο πλαίσιο του Κανονισμού EMIR, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων της αξιοπιστίας του συστήματος.

Διαρκής Επιτροπή για θέματα κατάχρησης της αγοράς (Market Integrity Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για θέματα κατάχρησης της αγοράς σκοπό έχει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των εποπτικών δραστηριοτήτων των εθνικών εποπτικών αρχών για περιπτώσεις κατάχρησης αγοράς.

Κατά τη διάρκεια του 2017, το έργο της Διαρκούς Επιτροπής επικεντρώθηκε κυρίως στην εκπόνηση των εξής κειμένων που δημοσίευσε η ESMA:

- γνώμη (opinion) για την ομοιόμορφη αντιμετώπιση αποδεκτών πρακτικών αγοράς όσον αφορά τις συμβάσεις ρευστότητας που έχουν υιοθετηθεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 (Market Abuse Regulation, MAR), (ESMA70-145-76/25.4.2017),

-τελική έκθεση με τα Εφαρμοστικά Τεχνικά Πρότυπα που καθορίζουν τα έντυπα και τις διαδικασίες στο πλαίσιο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ εποπτικών αρχών (ESMA70-145-100/30.5.2017),

-ενημερωτικό σημείωμα αναφορικά με τα συστήματα δεδομένων ESMA για την εφαρμογή των MiFID II/MIFIR και MAR (ESMA71-99-669/6.12.2017),

- επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) στο πλαίσιο εφαρμογής του MAR (ESMA70-145-111/14.12.2017),

-τελική έκθεση με τα Τεχνικά Πρότυπα στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 για τους Δείκτες Αναφοράς (BMR), (ESMA70-145-48/30.3.2017),

-πλαίσιο μεθοδολογίας για τον ορισμό των εποπτευομένων οντοτήτων που πρέπει να συνεισφέρουν σε δείκτη αναφοράς κρίσιμης σημασίας σύμφωνα με το άρθρο 23 (7) του BMR (ESMA70-143-5/2.6.2017),

-τελική έκθεση με τα Ρυθμιστικά Τεχνικά Πρότυπα για τη συνεργασία με τρίτες χώρες στο πλαίσιο εφαρμογής του BMR (ESMA70-145-81/1.6.2017),

-κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές για δείκτες αναφοράς μη κρίσιμης σημασίας (ESMA70-145-105/29.9.2017),

- επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) στο πλαίσιο εφαρμογής του BMR (ESMA70-145-11/14.12.2017).

Διαρκής Επιτροπή για την οικονομική ανάλυση και την ανάλυση των αγορών (Committee for Economic and Markets Analysis- CEMA)

Η Διαρκής Επιτροπή για την οικονομική ανάλυση και την ανάλυση των αγορών συνδράμει την ESMA στην παρακολούθηση των εξελίξεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Στο πλαίσιο αυτό, η CEMA συλλέγει πληροφόρηση βάσει ερωτηματολογίου από τα μέλη της και σύμφωνα με γενικότερες αναλύσεις επεξεργάζεται τα Οικονομικά Δελτία που δημοσιεύει η ESMA σε περιοδική βάση. Τα κείμενα αυτά είναι:

- το Τριμηνιαίο Δελτίο «Risk Dashboard» το οποίο παρέχει ενημέρωση στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, στους συμμετέχοντες στις αγορές και στο ευρύτερο κοινό ως προς τους κινδύνους στις χρηματοοικονομικές αγορές, και

- η εξαμηνιαία ανάλυση «Trends, Risks and Vulnerabilities» σχετικά με τις τάσεις, τους πιθανούς κινδύνους και τις ευπάθειες του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε όλο το εύρος των αγορών.

Επίσης, η CEMA επεξεργάζεται μελέτες σε θέματα κεφαλαιαγοράς που εκπονεί είτε η ίδια η ESMA είτε τα μέλη της CEMA.

Η CEMA το 2017, πέρα από την επεξεργασία των περιοδικών εκδόσεων που αναφέρονται ανωτέρω, επικεντρώθηκε σε μελέτες που αφορούσαν θέματα όπως η μέτρηση της ρευστότητας στις ευρωπαϊκές αγορές εταιρικών ομολόγων, οι μετρήσεις κινδύνων στα εναλλακτικά επενδυτικά κεφάλαια, η επισκόπηση των όγκων συναλλαγών στην ΕΕ των exchange-traded derivatives, η επίπτωση στη συμπεριφορά των επενδυτών της δημοσίευσης καθαρών θέσεων για μετοχές αναφορικά με τις βραχυχρόνιες απαγορεύσεις, και οι προσεγγίσεις αξιολόγησης του λειτουργικού κινδύνου. Ενδεικτικά, μελέτησε τις χρεώσεις στην αγορά συλλογικών επενδύσεων, τη διαχείριση συλλογικών επενδύσεων από την οπτική της European Fund and Asset Management Association (EFAMA), τις εξελίξεις στις ευρωπαϊκές αγορές παραγώγων, τις συναλλαγές υψηλής συχνότητας σε σχέση με μετρήσεις ρευστότητας, και τις αλλαγές στις τάσεις διαφοροποίησης των χαρτοφυλακίων.

Τέλος, στις εργασίες της CEMA λαμβάνεται υπόψη η επιστημονική προσέγγιση της ειδικά συσταθείσας συμβουλευτικής ομάδας εξωτερικών εμπειρογνωμόνων, η θητεία της οποίας ανανεώθηκε το 2016. Η επιτροπή αυτή συνεδριάζει μαζί με τη CEMA δύο φορές το έτος όπου και παρουσιάζει σειρά εξειδικευμένων αναλύσεων που έχουν εκπονηθεί από τα μέλη της.

Διαρκής Επιτροπή για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων (Corporate Finance Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων έχει την ευθύνη της επεξεργασίας όλων των θεμάτων που σχετίζονται με την Οδηγία και τον Κανονισμό για το Ενημερωτικό δελτίο (Prospectus Directive and Regulation) και θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Επίσης, ασχολείται με τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης σύμφωνα με την Οδηγία για τη Διαφάνεια (Transparency Directive). Η Επιτροπή προωθεί την αποτελεσματικότητα στην καθημερινή εργασία των εθνικών εποπτικών αρχών σχετικά με τα θέματα αυτά, ενισχύει την εποπτική σύγκλιση και διασφαλίζει τη συνεπή εφαρμογή των κανόνων σε όλα τα κράτη μέλη.

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Διαρκής Επιτροπή επικεντρώθηκε κυρίως και προχώρησε στην εκπόνηση των εξής κειμένων που δημοσίευσε η ESMA για τα ενημερωτικά δελτία:

-έκθεση με στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των ενημερωτικών δελτίων που εγκρίθηκαν και διακινήθηκαν στις χώρες του ΕΟΧ το 2016 (ESMA31-62-746/3.7.2017),

- κείμενο διαβούλευσης για την Τεχνική Συνδρομή αναφορικά με τη μορφή και το περιεχόμενο του ενημερωτικού δελτίου (ESMA31-62-632/6.7.2017),

-κείμενο διαβούλευσης για την Τεχνική Συνδρομή αναφορικά με τον έλεγχο και την έγκριση του ενημερωτικού δελτίου (ESMA31-62-650/6.7.2017),

-κείμενο διαβούλευσης για την Τεχνική Συνδρομή αναφορικά με το περιεχόμενο και τη μορφή του ενημερωτικού δελτίου για αναπτυσσόμενες Ευρωπαϊκές εταιρείες (ESMA31-62-649/6.7.2017),

- επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) για το Ενημερωτικό Δελτίο (ESMA31-62-780/10.2017),

-κείμενο διαβούλευσης για τα Ρυθμιστικά Τεχνικά Πρότυπα στο πλαίσιο εφαρμογής του νέου Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/71/ΕΚ (ESMA31-62-802/15.12.2017).

Στον τομέα της Οδηγίας για την Διαφάνεια, δημοσιεύτηκε πρακτικός οδηγός των υποχρεώσεων γνωστοποίησης της συμμετοχής μετόχων σε εισηγμένες εταιρείες στα κράτη μέλη (ESMA31-67-535/3.2.2017).

Στον τομέα της εταιρικής διακυβέρνησης δημοσιεύτηκε έκθεση αναφορικά με τους τρόπους ταυτοποίησης των μετόχων και σχετικής ενημέρωσης, ως πρώτο βήμα στην διαδικασία θέσπισης κοινών διαδικασιών και συστημάτων (ESMA31-54-435/5.4.2017).

Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές (Secondary Markets Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές ασχολείται με τη δομή, τη διαφάνεια και την αποτελεσματική λειτουργία των δευτερογενών αγορών για τα χρηματοπιστωτικά μέσα, περιλαμβανομένων πλατφορμών εκτέλεσης συναλλαγών και εξωχρηματιστηριακών (OTC) συναλλαγών. Ειδικότερα, η Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές μελετά την επίπτωση των αλλαγών της δομής των αγορών στη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα της διαπραγμάτευσης σε όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα, διαμορφώνει την πολιτική της ESMA και προάγει την εποπτική σύγκλιση μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών σε θέματα της αρμοδιότητας της.

Κατά το 2017, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-τελική έκθεση με τα Ρυθμιστικά Τεχνικά Πρότυπα για εντολές πακέτο για τις οποίες υπάρχει ρευστή αγορά (ESMA70-872942901-21/28.2.2017),

-τελική έκθεση με τα Ρυθμιστικά Τεχνικά Πρότυπα *της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MiFID II) για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των υποχρεώσεων των Παρόχων Ενοποιημένου Δελτίου Συναλλαγών αναφορικά με τα μη-μετοχικά χρηματοπιστωτικά μέσα (ESMA70-8792942901-40/31.3.2017),*

-γνώμη (opinion) για εξωχρηματιστηριακά παράγωγα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε τόπο διαπραγμάτευσης (ESMA70-156-117/22.5.2017),

-τελική έκθεση με τα Τεχνικά Ρυθμιστικά Πρότυπα αναφορικά με την υποχρέωση διαπραγμάτευσης για παράγωγα στο πλαίσιο εφαρμογής του MIFIR (ESMA70-156-227/28.9.2017,

-κατευθυντήριες γραμμές για την προσαρμογή των μέτρων διακοπής διαπραγμάτευσης και τη δημοσιοποίηση των διακοπών διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο της Οδηγίας MiFID II (ESMA70-872942901-63/27.6.2017),

-επικαιροποιημένη γνώμη (opinion) όσον αφορά στον υπολογισμό του μεγέθους της συναλλακτικής δραστηριότητας για να προσδιοριστεί αν πρόκειται για παρεπόμενη δραστηριότητα (ESMA70-156-165/6.7.2017),

-γνώμη (opinion) για την ενίσχυση της εποπτικής σύγκλισης στον τομέα των δευτερογενών αγορών στο πλαίσιο εξόδου του ΗΒ από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ESMA70-154-270/13.7.2017),

-κατευθυντήριες γραμμές για το διοικητικό όργανο των διαχειριστών αγοράς και των παρόχων υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων (ESMA70-154-271/28.9.2017),

-ενημερωτικό σημείωμα για τη σημασία του αναγνωριστικού αριθμού νομικής οντότητας (Legal Entity Identifier-LEI), (ESMA70-145-238/9.10.2017),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) που αφορά σε θέματα συναλλακτικής διαφάνειας στο πλαίσιο του MiFIR (ESMA70-872942901-35/18.12.2017),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) σχετικά με θέματα αναφοράς συναλλαγών στο πλαίσιο εφαρμογής του MIFIR (ESMA70-1861941480-56/18.12.2017),

-κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) σχετικά με θέματα μετασυναλλακτικής δραστηριότητας (ESMA70-151-957/14.12.2017),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) σχετικά με θέματα αγορών (ESMA70-872942901-38/18.12.2017),

-κείμενο διαβούλευσης για την τροποποίηση του Κανονισμού της ΕΕ 2017/587/ΕΕ (ESMA70-156-275/9.11.2017),

-γνώμη (opinion) για τον προσδιορισμό των τόπων διαπραγμάτευσης τρίτης χώρας για τους σκοπούς της μετασυναλλακτικής διαφάνειας στο πλαίσιο των MiFID II/MIFIR (ESMA70-154-467/15.12.2017),

-δήλωση της ESMA για τη χρήση του κωδικού LEI (70-145-401/20.12.2017).

Διαρκής Επιτροπή για τη χρηματοοικονομική καινοτομία (Financial Innovation Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τη χρηματοοικονομική καινοτομία συντονίζει τη συμπεριφορά των εθνικών εποπτικών αρχών έναντι των νέων και καινοτόμων χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων και παρέχει συμβουλές στην ESMA σχετικά με τη δράση της στον τομέα αυτό, όπως για παράδειγμα την έκδοση προειδοποιήσεων ή την ανάληψη εποπτικών δράσεων απαραίτητων για την εποπτική σύγκλιση ή την αποτροπή πρόκλησης ζημιών σε επενδυτές ή κινδύνων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Μέρος των δραστηριοτήτων της Διαρκούς Επιτροπής αποτελεί η συλλογή, ανάλυση και αναφορά των τάσεων των επενδυτών. Επίσης, η Επιτροπή συμβάλλει στο έργο της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (Joint Committee) σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, τη χρηματοπιστωτική καινοτομία και θέματα που αφορούν τους καταναλωτές επενδυτικών προϊόντων.

Κατά τη διάρκεια του 2017, επί των ζητημάτων παρέμβασης των εποπτικών αρχών στη διάθεση επενδυτικών προϊόντων (product intervention), η οποία αποτελεί νέα εποπτική εξουσία που προβλέπεται στον Κανονισμό MiFIR, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και ολοκλήρωσε την εκπόνηση σχετικών οδηγιών προς τις εθνικές εποπτικές αρχές. Επίσης, η ESMA εξέδωσε το 2017 δηλώσεις με προειδοποιήσεις προς τους επενδυτές και εποπτευόμενους φορείς για τους κινδύνους από τις αρχικές (δημόσιες) προσφορές νομισμάτων (initial coin offerings-ICOs), (ESMA50-157-828 και 829/13.11.2017).

Διαρκής Επιτροπή Εταιρικής Πληροφόρησης (Corporate Reporting Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή Εταιρικής Πληροφόρησης επεξεργάζεται θέματα που σχετίζονται με τη λογιστική, τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και την περιοδική χρηματοοικονομική πληροφόρηση, στο πλαίσιο της

Οδηγίας για τη Διαφάνεια. Ειδικότερα, παρακολουθεί και συμβάλλει στις εποπτικές εξελίξεις στον τομέα της λογιστικής και της ελεγκτικής, περιλαμβανομένης της διαδικασίας ενσωμάτωσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), καθώς και στην εργασία των σχετικών Επιτροπών που ασχολούνται με λογιστικά ή ελεγκτικά θέματα. Επίσης, η Διαρκής Επιτροπή συντονίζει τις δραστηριότητες των εθνικών εποπτικών αρχών του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου που εποπτεύουν τη συμμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων των εκδοτών με τα ΔΠΧΑ προκειμένου να επιτευχθεί σύγκλιση των αποφάσεων που λαμβάνουν, όσον αφορά τα θέματα εφαρμογής των ΔΠΧΑ.

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Διαρκής Επιτροπή επικεντρώθηκε στις ακόλουθες κυρίως δραστηριότητες:

-δήλωση (statement) για κοινές προτεραιότητες εποπτείας με σκοπό την ομοιόμορφη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) στις οικονομικές καταστάσεις του 2017, (ESMA32-63-340|27.10.2017),

-έκθεση αξιολόγησης της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 13 όσον αφορά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τις απαιτήσεις γνωστοποίησης στις οικονομικές καταστάσεις (ESMA32-67-284|12.07.2017),

-αποτελέσματα της έρευνας για τη γνωστοποίηση της επίπτωσης των ΔΠΧΑ 9 και 15 στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 και τις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της περιόδου που έληξε την 30.06.2017 (ESMA32-63-364|27.10.2017),

-Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) αναφορικά με την εφαρμογή των Κατευθυντήριων Γραμμών για τους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (APMs) (ESMA32-51-370|30.10.2017),

-τελική έκθεση με τα Κανονιστικά Τεχνικά Πρότυπα για την Ευρωπαϊκή Ηλεκτρονική Έκθεση (European Single Electronic Format) όσον αφορά την υποβολή των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων από την 01.01.2020 (ESMA32-60-204|18.12.2017),

-οδηγίες για την ομοιόμορφη σύνταξη της Ευρωπαϊκής Ηλεκτρονικής Έκθεσης σε μορφή Inline XBRL (ESMA32-60-254|18.12.2017),

-επεξεργασία επιστολών που εστάλησαν από την ESMA προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board), τη Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group) και την Επιτροπή Διερμηνειών των ΔΠΧΑ (IFRS Interpretation Committee), αναφορικά με τη θέση της ESMA επί της ανάπτυξης νέων και τροποποίησης υφισταμένων προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς, της συνεπούς εφαρμογής τους και λοιπών εποπτικών θεμάτων,

-επιλογή, από την εμπιστευτική βάση δεδομένων της ESMA, αποφάσεων αναφορικά με την εφαρμογή των ΔΠΧΑ που λήφθηκαν από τις εθνικές εποπτικές αρχές την περίοδο Μάρτιος 2014 – Φεβρουάριος 2017 (ESMA 32-63-200|05.01.2017 & ESMA32-63-334|31.10.2017).

Τεχνική Επιτροπή για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (Technical Committee on Credit Rating Agencies)

Η Τεχνική Επιτροπή για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (ΟΑΠΙ) είναι υπεύθυνη για την παροχή τεχνογνωσίας σε θέματα πολιτικής που αφορούν τους ΟΑΠΙ, όπως η αξιολόγηση του νομοθετικού και εποπτικού πλαισίου τρίτης χώρας ως προς την πλήρωση των απαιτήσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2009 και η διεξαγωγή δραστηριοτήτων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας από ΟΑΠΙ τρίτης χώρας.

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Τεχνική Επιτροπή εκπόνησε κατευθυντήριες γραμμές που δημοσίευσε η ESMA (ESMA1575/23.3.2017) σχετικά με την επικύρωση των μεθοδολογιών αξιολόγησης που εφαρμόζουν οι ΟΑΠΙ και της αναθεώρησής τους, σύμφωνα με τα άρθρα 8(3) και 8(5) του Κανονισμού CRA.

Η Τεχνική Επιτροπή εκπόνησε επίσης την επικαιροποίηση των κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή του καθεστώτος προσυπογραφής σύμφωνα με το άρθρο 4 (3) του Κανονισμού 1060/2009 (ESMA33-9-205/17.11.2017).

Ομάδα Εργασίας για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής (IT Management and Governance Group)

Η Ομάδα Εργασίας για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής της ESMA (ITMG) συμβάλλει με τις εργασίες της στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία πανευρωπαϊκών έργων πληροφορικής. Κύριος στόχος των έργων είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης των εθνικών εποπτικών αρχών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, και η εξασφάλιση ότι το κόστος της απαιτούμενης διαχείρισης δεδομένων συμβαδίζει με το αντίστοιχο όφελος.

Οι βασικές εργασίες της Ομάδας κατά το 2017 είναι οι ακόλουθες:

-πολυετές πρόγραμμα έργων πληροφορικής, στρατηγική και μεθοδολογία πληροφορικής και τεχνικές οδηγίες,

-επιχειρησιακές απαιτήσεις (σε συνεργασία με την αρμόδια κάθε φορά επιτροπή της ESMA), λειτουργικών και τεχνικών προδιαγραφών, προδιαγραφών δοκιμών σε έργα και διεπαφές (interfaces) πληροφορικής.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2017, η Ομάδα Εργασίας προετοίμασε για την ESMA και έθεσε σε παραγωγική λειτουργία το πανευρωπαϊκό σύστημα FIRDS (Financial Instruments Reference Data System). Το FIRDS συλλέγει, διαχειρίζεται και δημοσιοποιεί δεδομένα αναφοράς χρηματοπιστωτικών μέσων και στοιχείων συναλλακτικής διαφάνειας στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας MiFID II και των Κανονισμών MiFIR και MAR. Το συγκεκριμένο έργο πληροφορικής ανατέθηκε στην ESMA, για την υλοποίηση και τη λειτουργία του, από 27 εθνικές εποπτικές αρχές του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).

Κατά το ίδιο έτος και με την ίδια διαδικασία ανάθεσης στην ESMA τέθηκε σε λειτουργία το σύστημα TRACE για την πρόσβαση των εθνικών εποπτικών αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα στοιχεία συναλλαγών που εκτελούνται σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και γνωστοποιούνται σε Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (Trade Repositories) στο πλαίσιο εφαρμογής του EMIR. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε και στα δύο προαναφερόμενα έργα.

Επιπλέον συστήματα πληροφορικής που υλοποιήθηκαν ή αναβαθμίστηκαν και τέθηκαν σε λειτουργία το 2017, στο πλαίσιο των εργασιών της συγκεκριμένης ομάδας είναι:

-TREM (Transaction Reporting Exchange Mechanism) για την ανταλλαγή μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρχείων γνωστοποιήσεων συναλλαγών

-SARIS (Suspensions and Removals Information System) για τη διαχείριση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο των αναστολών και διαγραφών διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων

-το νέο Μητρώο Φορέων της ESMA.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Διεθνής Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO)

Ο Διεθνής Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions, IOSCO) είναι το βασικό forum για τη διεθνή συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών της κεφαλαιαγοράς και ο διεθνής φορέας για την θέσπιση προτύπων για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων. Η IOSCO επί του παρόντος έχει 127 τακτικά μέλη από περισσότερες από 100 χώρες. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εκπροσωπείται στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής (European Regional Committee)

καθώς και της ολομέλειας των Προέδρων των εποπτικών αρχών κεφαλαιαγοράς, μελών της IOSCO, μέσω του Προέδρου της. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει ακόμα ενεργά στις εργασίες της ομάδας εργασίας IOSCO Committee 4, της οποίας οι εργασίες αφορούν στην πρόληψη και τον εντοπισμό παραβάσεων της κεφαλαιαγοράς σε διεθνές επίπεδο, κυρίως με την ενίσχυση και ενθάρρυνση της συνεργασίας των εποπτικών αρχών. Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει στις εργασίες του IOSCO Screening Group, το οποίο διενεργεί τις αξιολογήσεις των υποψηφίων χωρών για την υπογραφή του Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας της IOSCO (IOSCO MMoU), καθώς και του νέου Ενισχυμένου Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας (Enhanced MMoU – EMMoU), που υιοθετήθηκε από την IOSCO τον Απρίλιο του 2017. Το EMMoU διευρύνει τις περιπτώσεις παροχής συνδρομής μεταξύ εποπτικών αρχών, με την προσθήκη, μεταξύ άλλων, νέων κατηγοριών εμπιστευτικών πληροφοριών που θα μπορούν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους οι εποπτικές αρχές. Αυτές οι νέες πληροφορίες και/ή μορφές παροχής συνδρομής είναι οι ακόλουθες: πληροφορίες που σχετίζονται με πρόσωπα που κατέχουν ή ελέγχουν άλλα πρόσωπα ή περιουσιακά στοιχεία, πληροφορίες που σχετίζονται με ελεγκτική δράση, ιδίως όσον αφορά στον έλεγχο χρηματοοικονομικών καταστάσεων, υποχρέωση παρουσίας φυσικού προσώπου για μαρτυρική κατάθεση ενώπιον της αρχής που παρέχει τη συνδρομή, δυνατότητα κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων, όπου επιτρέπεται από την νομοθεσία, και πληροφορίες από παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και υπηρεσιών διαδικτύου (data traffic records).

Σημειώνεται ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το 2017 συμμετείχε στην αξιολόγηση μιας αίτησης εποπτικής αρχής τρίτης χώρας για την υπογραφή του MoU και μιας αίτησης εποπτικής αρχής τρίτης χώρας για την υπογραφή του E-MMoU.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και λοιποί διεθνείς φορείς

Πρόγραμμα για τη Μεσογειακή Συνεργασία

Στο πρόγραμμα για τη Μεσογειακή Συνεργασία (Mediterranean Partnership of Securities Regulators, MPSR) συμμετέχουν οι Γαλλία, Ιταλία, Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Αίγυπτος, Αλγερία, Μαρόκο, Τουρκία και Τυνησία, με σκοπό την ανάπτυξη συμπληρωματικών δράσεων και τη διασφάλιση της εφαρμογής των αρχών της IOSCO από τις εποπτικές αρχές κεφαλαιαγοράς στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board, ESRB) στόχο έχει την πρόληψη των συστημικών κινδύνων που απειλούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος και την αποτροπή τυχόν σοβαρών αρνητικών επιπτώσεων τόσο στο χρηματοοικονομικό σύστημα όσο και στην οικονομία γενικότερα. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει στο Συμβούλιο (General Board) και την Τεχνική Συμβουλευτική Επιτροπή (Advisory Technical Committee).

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολούθησε τους εξής φακέλους ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (European Council): την πρόταση Οδηγίας όσον αφορά στην ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων (Shareholder Rights), την πρόταση για την αναθεώρηση του Κανονισμού για τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (Money Market Funds), την πρόταση Κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τιτλοποιήσεις (Securitisation), την πρόταση Κανονισμού για την απλοποίηση των διοικητικών υποχρεώσεων που αφορούν τη δημοσίευση ενημερωτικών δελτίων (Prospectus), την πρόταση Κανονισμού για το «Πανευρωπαϊκό Ατομικό Συνταξιοδοτικό Προϊόν» (Pan-European Personal Pension Product), την πρόταση για την τροποποίηση του Κανονισμού EMIR, την πρόταση

Κανονισμού περί ανάκαμψης και εξυγίανσης των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, την πρόταση αναθεώρησης του Κανονισμού σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων, την πρόταση για την τροποποίηση της τέταρτης Οδηγίας για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, καθώς και την πρόταση για την τροποποίηση των ιδρυτικών Κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESFS Review Package).

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2017, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε στις εργασίες της ομάδας των Εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα κεφαλαιαγοράς (EGESC), του Informal Company Law Expert Group και του Κολλεγίου για τους δείκτες αναφοράς (Benchmarks).

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD) στόχο έχει την προώθηση πολιτικών για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τις εργασίες των ομάδων εταιρικής διακυβέρνησης (Corporate Governance Committee) και προστασίας των καταναλωτών (Task Force on Financial Consumer Protection).

Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας

Ο σκοπός των Πρωτοκόλλων Συνεργασίας είναι η εδραίωση και εφαρμογή διαδικασίας παροχής συνδρομής μεταξύ των εποπτικών αρχών, προκειμένου να διευκολυνθούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μέχρι σήμερα έχει υπογράψει 26 διμερή και 2 πολυμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας για την ανταλλαγή πληροφοριών και γενικότερα την παροχή συνδρομής. Τον Αύγουστο του 2017 υπογράφηκε διμερές Πρωτόκολλο Συνεργασίας με την εποπτική αρχή κεφαλαιαγοράς της Κίνας (China Securities Regulatory Commission). Επιπλέον, στο πλαίσιο της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει συνάψει 39 διμερή πρωτόκολλα συνεργασίας με τρίτες χώρες, εκτός ΕΕ.

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID)

Στο τέλος του 2017, 2.452 επιχειρήσεις κρατών του ΕΟΧ παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες, έναντι 2.406 στο τέλος του 2016 (βλ. πίνακα 31).

Όσον αφορά την κατανομή των επιχειρήσεων ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 1.836 εταιρίες, και ακολουθούν ενδεικτικά η Κύπρος με 206 εταιρίες, η Γερμανία με 55 εταιρίες, το Λουξεμβούργο με 49 εταιρίες, η Ολλανδία και η Γαλλία με 44 εταιρίες αντίστοιχα.

Είκοσι μία (21) ΑΕΠΕΥ που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες σε κράτη του ΕΟΧ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα, 2015-2017

Χώρα	Σύνολο Ενεργών Επιχειρήσεων		
	2017	2016	2015
Αυστρία	30	28	26
Βέλγιο	9	10	10
Βουλγαρία	6	6	6
Γαλλία	44	40	40
Γερμανία	55	50	42
Δανία	9	9	9
Εσθονία	1	1	1
Ηνωμένο Βασίλειο	1.836	1.831	1.738
Ιρλανδία	38	39	38
Ιταλία	16	16	14
Ισπανία	13	11	10
Κροατία	1	0	0
Κύπρος	206	178	168
Λετονία	2	1	1
Λιθουανία	1	1	1
Λιχτενστάιν	13	12	7
Λουξεμβούργο	49	52	49
Μάλτα	22	20	19
Νορβηγία	27	29	30
Ολλανδία	44	43	40
Ουγγαρία	1	1	0
Πολωνία	1	2	2

Χώρα	Σύνολο Ενεργών Επιχειρήσεων		
	2017	2016	2015
Πορτογαλία	2	1	1
Ρουμανία	2	2	3
Σλοβακία	2	2	2
Σλοβενία	1	1	1
Σουηδία	8	8	5
Τσεχία	3	3	3
Φινλανδία	10	9	9
Σύνολο	**2.452**	**2.406**	**2.275**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στο πλαίσιο της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ σχετικά με τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ)

Στο τέλος του 2017, 68 ΔΟΕΕ της ΕΕ παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες (MiFID) στο πλαίσιο της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ, έναντι 62 το 2016 (βλ. πίνακα 32).

Όσον αφορά την κατανομή των ΔΟΕΕ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 61 ΔΟΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2015-2017

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ της ΕΕ		
	2017	2016	2015
Γαλλία	2	2	2
Γερμανία	1	0	0
Ηνωμένο Βασίλειο	61	56	46
Μάλτα	2	2	1
Ολλανδία	2	2	2
Σύνολο	**68**	**62**	**51**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα μεριδίων ή μετοχών Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) της ΕΕ από Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) της ΕΕ

Το 2017, 69 ΔΟΕΕ της ΕΕ προωθούσαν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές 205 ΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, έναντι 64 και 250 αντίστοιχα το 2016 (βλ. πίνακα 33 και 34).

Όσον αφορά την κατανομή των ΔΟΕΕ της ΕΕ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 37 ΔΟΕΕ.

Όσον αφορά την κατανομή των ΟΕΕ της ΕΕ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Λουξεμβούργο με 92 ΟΕΕ.

Τρεις (3) ΑΕΔΟΕΕ που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προωθούν εμπορικά 4 ΟΕΕ της ΕΕ σε κράτη μέλη της ΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 33. ΔΟΕΕ της ΕΕ που προωθούν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2015-2017

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ της ΕΕ		
	2017	2016	2015
Γαλλία	1	1	1
Δανία	1	0	0
Ηνωμένο Βασίλειο	37	32	32
Ιρλανδία	6	6	5
Ιταλία	0	1	1
Κύπρος	4	3	1
Λουξεμβούργο	13	14	12
Μάλτα	2	0	0
Νορβηγία	1	2	4
Ολλανδία	1	1	0
Σλοβενία	1	0	0
Σουηδία	2	4	5
Σύνολο	**69**	**64**	**61**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 34. ΟΕΕ της ΕΕ που προωθούνται εμπορικά (marketing) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2015-2017

Χώρα	Σύνολο ΟΕΕ της ΕΕ		
	2017	2016	2015
Γαλλία	1	1	1
Ηνωμένο Βασίλειο	37	46	44
Ιρλανδία	65	113	93
Ιταλία	0	1	1
Κύπρος	3	2	0
Λουξεμβούργο	92	76	49
Μάλτα	3	3	2
Νορβηγία	0	1	0
Ολλανδία	2	3	2
Σλοβενία	1	0	0
Σουηδία	1	4	6
Σύνολο	**205**	**250**	**198**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα Ευρωπαϊκών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (EuVECA) από Διαχειριστές Ευρωπαϊκών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων της ΕΕ (Διαχειριστές EuVECA)

Στο τέλος του 2017, 20 Διαχειριστές EuVECA προωθούσαν εμπορικά (marketing) 26 EuVECA στην Ελλάδα, έναντι 17 και 20 αντίστοιχα το 2016 (βλ. πίνακα 35 και 36).

Όσον αφορά την κατανομή των Διαχειριστών EuVECA ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 8 Διαχειριστές EuVECA.

Όσον αφορά την κατανομή των EuVECA ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 13 EuVECA.

ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ που προωθούν εμπορικά (marketing) EuVECA στην Ελλάδα, 2015-2017

Χώρα	Σύνολο Διαχειριστών EuVECA		
	2017	2016	2015
Αυστρία	1	0	0
Γαλλία	1	1	1
Γερμανία	2	3	2
Ηνωμένο Βασίλειο	8	7	3
Ιρλανδία	2	2	1
Λετονία	0	1	1
Λουξεμβούργο	1	1	1
Ολλανδία	1	0	0
Σουηδία	4	2	0
Σύνολο	**20**	**17**	**9**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 36. EuVECA που προωθούνται εμπορικά (marketing) από Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ στην Ελλάδα, 2015-2017

Χώρα	Σύνολο EuVECA		
	2017	2016	2015
Αυστρία	1	0	0
Γαλλία	1	1	1
Γερμανία	2	3	2
Ημωμένο Βασίλειο	13	9	6
Ιρλανδία	2	2	1
Λετονία	0	1	1
Ολλανδία	1	0	0
Λουξεμβούργο	3	2	1

Χώρα	Σύνολο EuVECA		
	2017	2016	2015
Σουηδία	3	2	0
Σύνολο	26	20	12

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύντομη Περίληψη Απόφασης
17/774/13.1.2017 (ΦΕΚ Β/243/2.2.2017)	Τροποποίηση της απόφασης 9/773/20.12.2016 (ΦΕΚ Β 4325 / 30.12.2016)	Αφορά την τροποποίηση του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών
16/774/13.1.2017 (ΦΕΚ Β/243/2.2.2017)	Τροποποίηση της απόφασης 8/773/20.12.2016 (ΦΕΚ Β 4325 / 30.12.2016)	Αφορά την Τροποποίηση του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή
18/775/31.1.2017 (ΦΕΚ Β'/393/10.2.2017)	Τροποποίηση της απόφασης 17/633/20.12.2012 (ΦΕΚ Β / 12 / 10.1.2013)	Αφορά το ενημερωτικό δελτίο, ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση ΟΣΕΚΑ
19/776/13.2.2017 (ΦΕΚ Β'/523/21.2.2017)	Προσδιορισμός της τιμής, της απόδοσης και του επιτοκίου διάθεσης ομολογιών, όταν διατίθενται με δημόσια προσφορά και κατανομή αυτών στους επενδυτές	Αφορά τον προσδιορισμό της τιμής, της απόδοσης και του επιτοκίου διάθεσης ομολογιών, όταν διατίθενται με δημόσια προσφορά και κατανομή αυτών στους επενδυτές, εξαιρουμένης της περίπτωσης όπου παρέχεται δικαίωμα προτίμησης υπέρ παλαιών μετόχων, α) με παράλληλη εισαγωγή σε οργανωμένη αγορά, β) ήδη εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά και γ) χωρίς εισαγωγή σε οργανωμένη αγορά.
24/779/21.3.2017 (ΦΕΚ Β' 1665 / 15.5.2017)	Έγκριση διενέργειας σεμιναρίου επιμόρφωσης από τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. για τα πιστοποιητικά (α1) έως (δ), (ε), (στ1) και (στ2) με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής αναμετάδοσης (webinar)	Αφορά την Έγκριση διενέργειας σεμιναρίου επιμόρφωσης για την ανανέωση ισχύος των πιστοποιητικών από τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. για τα πιστοποιητικά (α1) έως (δ), (ε), (στ1) και (στ2) με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής αναμετάδοσης (webinar
18/789/3.7.2017 (ΦΕΚ Β' 2423/ 14.7.2017)	Τροποποίηση της απόφασης 17/633/20.12.2012 Ενημερωτικό δελτίο, ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση ΟΣΕΚΑ (ΦΕΚ Β/12/10.1.2013)	Αφορά την τροποποίηση της απόφασης 17/633/20.12.2012 Ενημερωτικό δελτίο, ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση ΟΣΕΚΑ.

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύντομη Περίληψη Απόφασης
3/791/12.7.2017 (ΦΕΚ Β 2758 / 8.8.2017)	*Τροποποίηση της απόφασης 15 / 633 / 20.12.2012, οργανωτικές ρυθμίσεις για την λειτουργία ΑΕΔΑΚ, σύγκρουση συμφερόντων, κανονισμός συμπεριφοράς, διαχείριση κινδύνων και περιεχόμενο της σύμβασης μεταξύ θεματοφύλακα και εταιρείας διαχείρισης*	*Αφορά την Τροποποίηση της απόφασης 15/633/20.12.2012, οργανωτικές ρυθμίσεις για την λειτουργία ΑΕΔΑΚ, σύγκρουση συμφερόντων, κανονισμός συμπεριφοράς, διαχείριση κινδύνων και περιεχόμενο της σύμβασης μεταξύ θεματοφύλακα και εταιρείας διαχείρισης*
1/798/12.10.2017 (ΦΕΚ Β / 3866 / 3.11.2017)	*Προσαρμογή στην Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2015/2392 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2015 για τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*	*Αφορά την υποβολή αναφορών στις αρμόδιες αρχές σχετικά με πραγματικές ή πιθανές παραβάσεις του εν λόγω κανονισμού*
5/802/8.12.2017 (ΦΕΚ Β / 4714 /2017)	*Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών*	*Αφορά την έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών όπως αυτές αποφασίστηκαν στην υπ. αριθμ. 161 συνεδρίαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών της 6ης Δεκεμβρίου 2017.*
4/804/21.12.2017 (ΦΕΚ Β 4655 / 29.12.2017)	*Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού της Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων (ΗΔΑΤ)*	*Αφορά την έγκριση των τροποποιήσεων του Κανονισμού της Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων όπως αυτές αποφασίστηκαν στην υπ' αριθμ. 82/12.12.2017 συνεδρίαση του Συμβουλίου Διαχείρισης της ΗΔΑΤ*
3/804/21.12.2017 (ΦΕΚ Β 4655 / 29.12.2017)	*Τροποποίηση του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή*	*Αφορά την έγκριση της τροποποίησης του «Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή» όπως αναφέρεται στα πρακτικά της υπ' αριθμ. 137 συνεδρίασης του Δ.Σ. της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία» της 29/8/2016*
2/804/21.12.2017 (ΦΕΚ Β 4655 / 29.12.2017)	*Τροποποίηση του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων*	*Αφορά την έγκριση της τροποποίησης του «Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων» όπως αναφέρεται στα πρακτικά της υπ' αριθμ. 153 συνεδρίασης του Δ.Σ. της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία» της 27/11/2017*
1/804/21.12.2017 (ΦΕΚ Β 4655 / 29.12.2017)	*Τροποποίηση της απόφασης 3/304/10.6.2004 (ΦΕΚ 901 Β / 16.6.2004) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος*	*Αφορά την τροποποίηση της απόφασης υπ' αριθμ. 3/304/10.6.2004 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων».*

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύντομη Περίληψη Απόφασης
	Άυλων Τίτλων»	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ

- *12 Ιανουαρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,*
- *17 Ιανουαρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Αξιολόγησης από ομοτίμους για ορισμένες από τις κατευθυντήριες γραμμές ESMA για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID I,*
- *24 έως 25 Ιανουαρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,*
- *26 Ιανουαρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *27 Ιανουαρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής της IOSCO,*
- *1 Φεβρουαρίου 2017, Παρίσι, Συμμετοχή σε σεμινάριο της ESMA με θέμα «Seminar in the area of major holdings, Life – cycle of a notification: Filing, publication and surveillance process»,*
- *1 Φεβρουαρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,*
- *2 Φεβρουαρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,*
- *8 Φεβρουαρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση της ομάδας εμπειρογνωμόνων για την πρόταση περί ανάκαμψης και εξυγίανσης των κεντρικών συμβαλλομένων,*
- *10 Φεβρουαρίου 2017, Παρίσι, Συμμετοχή σε σεμινάριο της ESMA με θέμα «Financial Technology (FinTech) – Innovation, Infrastructure, Inclusion»,*
- *15 Φεβρουαρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας αξιολόγησης από ομοτίμους για ορισμένες από τις κατευθυντήριες γραμμές ESMA για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID I,*
- *17 Φεβρουαρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση της Ομάδας Εμπειρογνωμόνων για την πρόταση τροποποίησης της οδηγίας 2007/36/ΕΚ όσον αφορά την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων και της οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά ορισμένα στοιχεία της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης,*
- *20 έως 21 Φεβρουαρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,*
- *21 Φεβρουαρίου 2017, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,*

- *22 Φεβρουαρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Τεχνικής Επιτροπής της ESMA για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας,*
- *1 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,*
- *2 Μαρτίου 2017, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-ομάδας για PRIIPS της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,*
- *3 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *7 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,*
- *7 έως 8 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,*
- *8 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,*
- *8 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για δεδομένα αγοράς,*
- *9 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,*
- *10 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,*
- *21 έως 22 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,*
- *21 έως 23 Μαρτίου 2017, Μαδρίτη, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,*
- *24 Μαρτίου 2017, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,*
- *27 έως 28 Μαρτίου 2017, Μπρατισλάβα, Συμμετοχή σε επιτόπιο έλεγχο στο πλαίσιο συμμετοχής στην Ομάδα Αξιολόγησης από ομοτίμους για ορισμένες από τις κατευθυντήριες γραμμές ESMA για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID I,*
- *29 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *30 Μαρτίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,*
- *5 έως 7 Απριλίου 2017, Βαλέτα, Συμμετοχή στο Eurofi High Level Seminar 2017,*
- *19 έως 20 Απριλίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *25 Απριλίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,*
- *26 Απριλίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,*
- *27 Απριλίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,*
- *3 Μαΐου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,*
- *3 έως 5 Μαΐου 2017, Μαδρίτη, Συμμετοχή σε σεμινάριο της IOSCO με θέμα Protecting Investors through supervision, inspections and examinations,*
- *4 Μαΐου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,*
- *8 Μαΐου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση του Κολλεγίου για τον Δείκτη Αναφοράς Euribor,*
- *14 έως 18 Μαΐου 2017, Τζαμάικα, Ετήσια Σύνοδος IOSCO,*

- *18 Μαΐου 2017, Φρανκφούρτη, Συμμετοχή σε σεμινάριο EIOPA με θέμα 2017 IORP Stress Test Launch Event,*
- *23 Μαΐου 2017, Παρίσι, Συμμετοχή σε σεμινάριο ESMA με θέμα Reference Date User Acceptance Tests Workshop,*
- *23 έως 24 Μαΐου 2017, Βαλέτα, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *31 Μαΐου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,*
- *31 Μαΐου έως 1 Ιουνίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,*
- *6 έως 7 Ιουνίου 2017, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-ομάδας για PRIIPS της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,*
- *7 Ιουνίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,*
- *7 έως 8 Ιουνίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,*
- *8 Ιουνίου 2017, Άμστερνταμ, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,*
- *8 Ιουνίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες,*
- *9 Ιουνίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,*
- *9 Ιουνίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *13 Ιουνίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,*
- *13 Ιουνίου 2017, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για δεδομένα αγοράς,*
- *13 Ιουνίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,*
- *15 Ιουνίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,*
- *18 έως 20 Ιουνίου 2017, Ουάσιγκτον, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα Select USA 2017 Investment Summit,*
- *20 Ιουνίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),*
- *21 έως 22 Ιουνίου 2017, Νέα Υόρκη, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα 6th Greek Investment Forum in New York,*
- *23 Ιουνίου 2017, Πράγα, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα «Joint ESAs Consumer Protection Day 2017»,*
- *26 έως 27 Ιουνίου 2017, Βρυξέλλες, Συναντήσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της Ομάδας Εργασίας Εταιρικού Δικαίου (EU Corporate Governance) σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ και του Company Law expert group,*
- *27 Ιουνίου 2017, Κοπεγχάγη, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,*
- *27 έως 28 Ιουνίου 2017, Δουβλίνο, Συνάντηση της Ομάδας Αξιολόγησης από ομοτίμους για ορισμένες από τις κατευθυντήριες γραμμές ESMA για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID I,*
- *29 έως 30 Ιουνίου 2017, Λονδίνο, Συμμετοχή σε σεμινάριο EBA με θέμα EBA Training – Resolution Plans and Resolvability Assessment: current practices and challenges,*
- *4 έως 5 Ιουλίου 2017, Ρίγα, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,*

- *5 Ιουλίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *13 έως 15 Ιουλίου 2017, Αγία Πετρούπολη, Συναντήσεις με στελέχη της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσικής Ομοσπονδίας,*
- *25 Ιουλίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,*
- *25 έως 26 Ιουλίου 2017, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες,*
- *28 Αυγούστου έως 1 Σεπτεμβρίου 2017, Πεκίνο, Συναντήσεις με στελέχη της εποπτικής αρχής κεφαλαιαγοράς της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και υπογραφή διμερούς πρωτοκόλλου συνεργασίας,*
- *30 Αυγούστου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,*
- *5 έως 6 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,*
- *5 έως 7 Σεπτεμβρίου 2017, Σεντ Πίτερ Πορτ, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,*
- *7 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για δεδομένα αγοράς,*
- *8 Σεπτεμβρίου 2017, Λισαβόνα, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής ESMA για την εποπτική σύγκλιση,*
- *12 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),*
- *12 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,*
- *13 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,*
- *13 έως 15 Σεπτεμβρίου 2017, Ταλίν, Συμμετοχή στο Eurofi High Level Seminar 2017,*
- *18 έως 19 Σεπτεμβρίου 2017, Ζάγκρεμπ, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα «οι επιπτώσεις στο θεσμικό πλαίσιο και στην προστασία των επενδυτών από την MiFID II»,*
- *19 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-ομάδας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,*
- *20 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,*
- *20 έως 21 Σεπτεμβρίου 2017, Λονδίνο, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα 12th Annual Greek Roadshow,*
- *26 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,*
- *26 Σεπτεμβρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνωμόνων στο Συμβούλιο για την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί εποπτείας των κεντρικών συμβαλλομένων και αναγνώρισης κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών,*
- *27 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *28 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,*
- *29 Σεπτεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες,*
- *3 Οκτωβρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνωμόνων στο Συμβούλιο για την πρόταση για Πανευρωπαϊκό Ατομικό Συνταξιοδοτικό Προϊόν,*

- *4 Οκτωβρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνωμόνων στο Συμβούλιο για την πρόταση τροποποίησης του Κανονισμού 648/2012, αναφορικά με την υποχρέωση εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς κ.λπ.,*
- *4 έως 5 Οκτωβρίου 2017, Βιέννη, Συνάντηση της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής της IOSCO,*
- *4 έως 5 Οκτωβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Αξιολόγησης από ομοτίμους για ορισμένες από τις κατευθυντήριες γραμμές ESMA για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID I,*
- *5 Οκτωβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,*
- *5 Οκτωβρίου 2017, Ζάγκρεμπ, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα MAD II- Market Abuse Regulation and Directive on Criminal Sanctions for Market Abuse,*
- *6 Οκτωβρίου 2017, Παρίσι, Συμμετοχή σε σεμινάριο με θέμα την εφαρμογή της δεύτερης φάσης πρόσβασης στο trade repositories IT project (TRACE),*
- *11 έως 12 Οκτωβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *13 Οκτωβρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνωμόνων στο Συμβούλιο για την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί εποπτείας των κεντρικών συμβαλλομένων και αναγνώρισης κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών,*
- *16 Οκτωβρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση του Company Law Expert Group,*
- *17 Οκτωβρίου 2017, Παρίσι, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα ESMA Conference 2017,*
- *18 Οκτωβρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνωμόνων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,*
- *18 Οκτωβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,*
- *25 έως 26 Οκτωβρίου 2017, Ραμπάτ, Ετήσια Συνάντηση των εποπτικών αρχών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την Μεσογειακή Συνεργασία,*
- *27 Οκτωβρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνωμόνων στο Συμβούλιο για την πρόταση για Πανευρωπαϊκό Ατομικό Συνταξιοδοτικό Προϊόν,*
- *7 έως 8 Νοεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA καθώς και της από κοινού συνάντησης της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA με το Securities and Markets Stakeholders Group,*
- *8 Νοεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),*
- *9 Νοεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,*
- *13 Νοεμβρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,*
- *13 Νοεμβρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνωμόνων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,*
- *15 Νοεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,*
- *15 έως 16 Νοεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,*

- *16 έως 17 Νοεμβρίου 2017, Λονδίνο, Συμμετοχή σε σεμινάριο αναφορικά με την εποπτεία Κεντρικών Αντισυμβαλλόμενων (BoE/FRB Quantitative Workshop on CCP Risk and Validation Models),*
- *21 Νοεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),*
- *22 Νοεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,*
- *23 Νοεμβρίου 2017, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνωμόνων στο Συμβούλιο για την πρόταση για Πανευρωπαϊκό Ατομικό Συνταξιοδοτικό Προϊόν,*
- *23 Νοεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,*
- *24 έως 25 Νοεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες,*
- *27 Νοεμβρίου 2017, Φρανκφούρτη, Συμμετοχή σε σεμινάριο της EIOPA με θέμα «Workshop on the requirements for a Key Information Document for Packaged Retail and Insurance-Based Investment Products»,*
- *29 Νοεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,*
- *29 Νοεμβρίου 2017, Λονδίνο, Συνάντηση της υπο-επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για τη διασυνοριακή εποπτεία των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε ιδιώτες επενδυτές,*
- *5 έως 6 Δεκεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,*
- *7 Δεκεμβρίου 2017, Φρανκφούρτη, 28η συνάντηση της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,*
- *8 Δεκεμβρίου 2017, Παρίσι, Συμμετοχή σε σεμινάριο της ESMA με θέμα «MiFID II – A focus on best execution requirements»,*
- *11 Δεκεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *12 Δεκεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,*
- *13 Δεκεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,*
- *14 Δεκεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *18 Δεκεμβρίου 2017, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες.*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι. Μεγέθη Χρηματιστηρίου Αθηνών και Αλλοδαπών Χρηματιστηρίων, 2017

Χρηματιστήριο	Χρηματιστηριακή Αξία		Αξία Συναλλαγών[1] επί μετοχών (ΕΟΒ)		Δείκτης εμπορ/τητας[2]	Αριθμός εισηγμένων εταιριών
	Ποσό (εκατ. USD)	Ετήσια % μτβ	Ποσό (εκατ.USD)	Ετήσια % μτβ	(%)	
NYSE (US)	22.081.367,0	12,8	14.535.339,3	-16,1	65,8	2.286
Nasdaq (US)	10.039.335,6	29,1	11.336.294,3	2,4	112,9	2.949
Japan Exchange Group	6.222.825,2	22,9	5.812.880,3	3,5	93,4	3.604
Shanghai Stock Exchange	5.089.631,3	24,0	7.563.355,4	0,9	148,1	1.396
Euronext[3]	4.392.995,1	26,8	1.942.703,7	10,1	44,2	1.255
Hong Kong Exchanges	4.350.514,6	36,2	1.957.328,7	45,0	44,9	2.118
LSE Group	4.570.000,0	30.7	2.157.199,7	-5,5	47.2	N/A
TMX Group	2.367.059,9	15,9	1.244.343,8	5,8	52,56	3.328
Shenzhen Stock Exchange	3.621.635,9	12,6	9.111.973,9	-21,5	251,6	2.089
Deutsche Boerse AG	2.262.222,6	31,7	1.481.702,9	13,5	65,5	499
SIX Swiss Exchange	1.686.497,1	19,2	942.872,9	9,3	55,9	263
Australian Securities	1.508.462,8	14,6	830.188,6	0,9	55,4	2.147
Korea Exchange	1.771.796,1	38,2	1.919.974,2	14,8	108,4	2.134
Nasdaq Nordic Exchanges[4]	1.533.497,3	22,7	801.474,6	12,9	52,3	984
BME Spanish Exchanges	888.837,6	26,0	701.710,9	2,6	78,9	3.136
Athens Stock Exchange	50.605,1	36,0	13.096,7	-7,9	25,9	200

Πηγή: World Federation of Exchanges, LSE Group: Bloomberg

Σημειώσεις:

1. Εξαιτίας διαφορετικών μεθόδων παρουσίασης και υπολογισμού της αξίας των συναλλαγών, τα μεγέθη δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα μεταξύ τους.

2. Δείκτης Εμπορευσιμότητας: Αξία Συναλλαγών προς Χρηματιστηριακή Αξία.

3. Το Euronext περιλαμβάνει τις αγορές Βελγίου, Αγγλίας, Γαλλίας, Ολλανδίας και Πορτογαλίας.

4. Στοιχεία από τα χρηματιστήρια της Στοκχόλμης, της Κοπεγχάγης, του Ελσίνκι, της Ισλανδίας, του Ταλίν, της Ρίγα και του Βίλνιους.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ. Μερίδιο αγοράς και αξία ενεργητικού ανά ΑΕΔΑΚ, 2015-2017

ΑΕΔΑΚ	31.12.2017				31.12.2016				31.12.2015			
	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου
EUROBANK ASSET MANAGEMENT (EFG)	111	2.073,39	31,15	-7,,17	119	2.460,85	38,32	-7,58	124	3.322,71	45,90	10,64
ALPHA ASSET MANAGEMENT	48	1.210,90	18,19	0,18	27	1.156,71	18,01	3,19	27	1.072,87	14,82	-4,87
ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT	24	882,60	13,26	-0,47	27	881,53	13,73	1,15	28	910,92	12,58	-1,46
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	2	1.131,14	16,99	3,39	2	873,20	13,60	2,61	2	795,71	10,99	-1,28
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT	28	557,63	8,38	2,94	28	349,48	5,44	-0,55	22	429,07	5,93	0,02
ALPHA TRUST	13	225,42	3,39	0,49	13	186,13	2,90	0,59	12	167,20	2,31	-0,74
METLIFE (ALICO)	13	144,26	2,17	-0,29	14	158,17	2,46	0,25	15	164,85	2,28	-0,47
TRITON ASSET MANAGEMENT (HSBC)	6	129,59	1,95	0,39	6	99,85	1,56	0,23	6	96,47	1,33	-0,78
ATTICA WEALTH MANAGEMENT	6	40,94	0,62	-0,04	6	42,08	0,66	-0,16	7	59,31	0,82	-0,26
ALLIANZ	7	82,75	1,24	0,18	7	67,99	1,06	0,18	7	63,94	0,88	-0,18
3K INVESTMENT PARTNERS (ING)	9	59,18	0,89	0,11	5	49,98	0,78	0,00	4	56,44	0,78	-0,26
CPB ASSET MANAGEMENT (MARFIN GLOBAL)	5	35,44	0,53	-0,01	5	34,86	0,54	-0,02	6	40,77	0,56	-0,28
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ	5	71,79	1,08	0,26	5	52,39	0,82	0,15	6	48,34	0,67	-0,14
THETIS (ex INTERNATIONAL)	4	9,34	0,14	0,01	4	8,06	0,13	-0,01	4	9,85	0,14	-0,04
ATHOS ASSET MANAGEMENT (έναρξη λειτουργίας: 1.6.17)	5	2,51	0,04	0,00	-	-	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	**286**	**6.656,89**	**100**		**268**	**6.421,29**	**100,00**	**-**	**270**	**7.238,62**	**100,00**	**-**

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. Κατανομή ενεργητικού (%) αμοιβαίων κεφαλαίων ανά ΑΕΔΑΚ,31.12.2017

ΑΕΔΑΚ	Χρηματαγοράς			Ομολογιακά	Μικτά	Μετοχικά	Δείκτη	Funds of Funds	Σύνθετα
	Βραχείας Διάρκειας	Διαχείρισης Διαθεσίμων	Σύνολο						
3K INVESTMENT PARTNERS	6,06	-	6,06	2,84	12,78	78,32	-	-	-
ALLIANZ	-	4,17	4,17	28,43	47,16	20,24	-	-	-
ALPHA ASSET MANAGEMENT	-	15,37	15,37	26,52	16,97	24,11	1,08	13,20	2,76
ALPHA TRUST	1,98	-	1,98	17,72	21,86	41,62	-	16,83	-
ATTICA WEALTH MANAGEMENT	-	-	-	39,43	33,75	18,80	-	8,02	-
ATHOS ASSET MANAGEMENT	-	17,01	17,01	63,95	-	19,04	-	-	-
CPB ASSET MANAGEMENT	-	30,02	30,02	7,08	-	39,04	-	23,87	-
EUROBANK ASSET MANAGEMENT	20,69	16,80	37,49	17,65	1,19	10,05	-	24,41	9,20
THETIS (πρώην INTERNATIONAL)	-	9,39	9,39	41,55	22,41	26,64	-	-	-
METLIFE	-	6,07	6,07	45,14	10,18	25,14	6,20	7,28	-
TRITON ASSET MANAGEMENT	-	25,62	25,62	14,43	15,74	44,20	-	-	-
ΑΕΔΑΚ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	-	-	-	27,55	72,45	-	-	-	-
ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT	-	3,08	3,08	50,91	14,77	19,27	-	11,98	-
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ASSET MANAGEMENT	-	-	-	39,48	7,89	52,63	-	-	-
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT	4,91	16,65	21,57	37,10	5,07	14,63	-	21,63	-
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ	6,98	10,70	17,67	27,89	20,44	16,00	0,33	14,31	3,37

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ IV. Ετήσια απόδοση αμοιβαίων κεφαλαίων,2015-2017

Ονοματολογική Κατάταξη	Ετήσια Απόδοση (%)		
	2017	2016	2015
Μετοχικά ΑΚ Αμερικής	1,76	7,07	9,18
Μετοχικά ΑΚ Αναπτυγμένων Αγορών	6,53	7,55	7,18
Μετοχικά ΑΚ Αναπτυσσόμενων Αγορών	3,92	19,21	-9,55
Μετοχικά ΑΚ Δείκτη	20,41	-2,49	-28,52
Μετοχικά ΑΚ Διεθνή	-1,48	4,79	-0,49
Μετοχικά ΑΚ Ελλάδας	20,44	0,51	-17,01
Μετοχικά ΑΚ Ευρωζώνης	6,25	-4,29	4,31
Ομολογιακά ΑΚ Διεθνή	-0,29	3,39	6,31
Ομολογιακά ΑΚ Ελλάδας	22,89	10,17	15,94
Ομολογιακά ΑΚ Κρατικά Αναπτυγμένων Χωρών	0,82	2,98	3,85
Ομολογιακά ΑΚ Κρατικά Αναπτυσσόμενων Χωρών	5,31	3,63	-3,62
Ομολογιακά ΑΚ μη Κρατικά Επενδυτικής Διαβάθμισης	-1,03	1,93	0,38
Ομολογιακά ΑΚ μη Κρατικά Υψηλής Απόδοσης	4,83	4,83	4,79
Μικτά Αμοιβαία Κεφάλαια	16,85	3,99	0,21
Διαχείρισης Διαθεσίμων Βραχ. Διάρκειας	-0,08	0,02	0,09
Διαχείρισης Διαθεσίμων	0,14	3,00	2,29
Σύνθετα ΑΚ Absolute Return	1,67	0,57	1,43
Σύνθετα ΑΚ Ειδικού Τύπου	7,31	6,71	-0,26
Μετοχικά	4,94	5,63	3,67
Μικτά	1,59	3,04	3,77
Ομολογιακά	-1,85	2,87	1,80

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ V. Ενεργητικό Α/Κ, κεφαλαιοποίηση εισηγμένων εταιριών και ο ΓΔΤ/ΧΑ,2015-2017

Μήνας / Έτος	Ενεργητικό Α/Κ (εκατ. ευρώ)	Μηνιαία Μεταβολή (%)	Κεφαλαιοποίηση εταιριών ΧΑ (εκατ. ευρώ)	ΓΔΤ/ΧΑ	Μηνιαία Μεταβολή ΓΔΤ (%)
Δεκ-17	6.656,89	2.04	54.055,32	802,37	8.40
Νοε-17	6.523,77	-0.25	50.409,68	740,20	-2.52
Οκτ-17	6.540,03	0.33	51.842,66	759,30	0.49
Σεπ-17	6.518,24	-1.68	51.395,06	755,61	-8.46
Αυγ-17	6.629,88	-0.38	55.132,84	825,48	1.63
Ιουλ-17	6.655,42	-1.44	53.714,09	812,21	-1.40
Ιουν-17	6.752,40	-0.67	54.338,74	823,74	6.26
Μαϊ-17	6.798,11	0.70	51.791,16	775,24	8.86
Απρ-17	6.750,76	2.17	47.802,24	712,17	6.92
Μαρ-17	6.607,07	1.10	45.854,51	666,06	3.12
Φεβ-17	6.534,93	3.23	44.371,94	645,88	5.58
Ιαν-17	6.330,51	-1.41	42.330,19	611,75	-4.95
Δεκ-16	6.421,29	-2.73	45.101,80	643,64	2.37
Νοε-16	6.601,72	2.64	44.204,38	628,75	6.36
Οκτ-16	6.431,99	0.38	41.620,48	591,13	4.53
Σεπ-16	6.407,42	-1.87	40.186,46	565,53	-2.05
Αυγ-16	6.529,56	-0.22	41.253,94	577,39	1.06
Ιουλ-16	6.543,96	0.32	40.562,76	571,33	5.39
Ιουν-16	6.523,28	-6.83	38.949,65	542,12	-16.21
Μαϊ-16	7.001,38	3.10	46.109,85	646,97	10.85
Απρ-16	6.791,07	0.22	41.843,34	583,65	1.13
Μαρ-16	6.775,89	2.33	41.239,27	577,12	11.69
Φεβ-16	6.621,91	-2.79	37.310,86	516,71	-6.53
Ιαν-16	6.812,04	-5.89	40.434,69	552,83	-12.44
Δεκ-15	7.238,47	-5.52	46.717,67	631,35	-0.55
Νοε-15	7.661,24	-2.30	35.854,77	634,82	-9.47
Οκτ-15	7.841,60	1.53	40.433,18	701,22	7.19
Σεπ-15	7.723,12	-0.07	37.291,74	654,20	4.81
Αυγ-15	7.728,87	-3.21	36.086,56	624,20	-21.73
Ιουλ-15	7.984,99	0.64	47.907,49	797,52	0.00
Ιουν-15	7.934,15	4.00	47.907,49	797,52	-3.38
Μαϊ-15	7.629,16	2.19	49.316,29	825,38	0.30
Απρ-15	7.465,57	5.30	48.005,98	822,88	6.12
Μαρ-15	7.090,08	-0.69	45.296,13	775,46	-11.93
Φεβ-15	7.139,04	11.81	51.465,30	880,48	21.96
Ιαν-15	6.385,17	5.59	43.152,03	721,93	-12.62

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ VI. Στοιχεία εισηγμένων ΑΕΕΧ,31.12.2017

ΑΕΕΧ	Τιμή μετοχής (ευρώ)	Εσωτερική Αξία Μετοχής (ευρώ)	Premium / Discount (%)	Απόδοση Εσωτερικής Αξίας	Καθαρή αξία ενεργητικού (NAV) (ευρώ)
ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ	19,80	26,87	-26,31	25,07	11.219.475,96
ΑΙΟΛΙΚΗ	0,45	0,57	-21,05	-11,79	1.285.231,63
ΣΥΝΟΛΟ	-	-	-	-	**12.504.707,59**

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

ΠΙΝΑΚΑΣ VII. Αξία ενεργητικού επενδυτικών κεφαλαίων σε κράτη-μέλη ΕΕ,2016-2017

Κράτη	Συνολικό ενεργητικό (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ (εκατ. ευρώ)	
	30.12.2017	31.12.2016	30.12.2017	31.12.2016	30.12.2017	31.12.2016
Αυστρία	182.882	173.798	82.228	80.301	100.654	93.497
Βέλγιο	156.232	126.876	105.241	81.124	50.991	45.752
Βουλγαρία	654	531	645	523	9	8
Κροατία	2.966	2.824	2.487	2.439	480	385
Κύπρος	2.748	2.177	167	108	2.581	2.069
Τσεχία	11.674	9.211	10.746	8.554	928	657
Δανία	300.824	275.968	129.153	117.455	171.671	158.514
Φινλανδία	116.254	106.395	102.932	86.180	13.323	20.215
Γαλλία	1.929.115	1.798.644	873.868	795.696	1.055.247	1.002.948
Γερμανία	2.038.192	1.888.296	371.779	329.709	1.666.413	1.558.587
Ελλάδα	7.834	7.112	4.928	4.347	2.906	2.765
Ουγγαρία	19.768	18.732	1.579	667	18.189	18.065

Κράτη	Συνολικό ενεργητικό (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ (εκατ. ευρώ)	
	30.12.2017	31.12.2016	30.12.2017	31.12.2016	30.12.2017	31.12.2016
Ιρλανδία	2.396.089	2.084.748	1.830.519	1.578.920	565.569	505.828
Ιταλία	320.767	303.158	255.784	234.214	64.983	68.945
Λιχτενστάιν	46.396	44.103	28.132	26.445	18.263	17.658
Λουξεμβούργο	4.159.614	3.701.076	3.486.445	3.116.104	673.169	584.972
Μάλτα	10.490	9.810	2.722	2.240	7.768	7.569
Ολλανδία	843.488	801.412	37.153	37.642	806.335	763.770
Νορβηγία	115.682	108.026	115.682	108.026	-	-
Πολωνία	66.786	58.709	25.847	21.073	40.939	37.635
Πορτογαλία	23.085	21.634	8.827	7.207	14.258	14.427
Ρουμανία	9.164	9.001	4.874	4.819	4.289	4.181
Σλοβακία	6.578	5.887	4.926	4.349	1.652	1.538
Σλοβενία	2.657	2.502	2.657	2.464	-	39
Ισπανία	295.265	268.513	225.419	193.454	69.846	75.059
Σουηδία	335.421	303.874	312.505	283.468	22.916	20.407
Ελβετία	550.799	537.771	451.486	437.886	99.313	99.885
Τουρκία	25.649	27.267	10.994	11.647	14.656	15.620
Ην. Βασίλειο	1.646.058	1.492.127	1.224.737	1.097.157	421.321	394.970

Πηγή: EFAMA

ΠΙΝΑΚΑΣ VIII. Διάρθρωση ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων σε κράτη-μέλη ΕΕ,2016-2017

Τύποι Α/Κ	30.12.2017		31.12.2016	
	Συν. Ενεργ. (δισ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συν. (%)	Συν. Ενεργ. (δισ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συν. (%)
Μετοχικά	3.742	39	3.178	37
Μικτά	1.748	18	1.459	17
Ομολογιακά	2.625	27	2.326	27
Διαχείρισης Διαθεσίμων	1.190	12	1.179	14
Εγγυημένα	11	0,1	13	0,2
Λοιπά	398	4	503	6
ΣΥΝΟΛΟ	9.714	100	8.658	100
Εκ των οποίων:				
ΔΑΚ (ETF)	613	6	498	6
Funds of Funds	384	4	331	4

Πηγή: EFAMA

ΠΙΝΑΚΑΣ IX. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών καθώς και έκδοση ομολογιακών δανείων εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2017

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/ Ανάδοχος
1.	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΝΙΚΑΣ Α.Ε.Β.Ε. (1)	Επιτήρηση	24/4/2017 & 22/5/2017	27/4/2017	4-18/5/2017	31/5/2017	23.272.106,40	0,30	77.573.688	Δημόσια προσφορά (38,343364644 5215Ν-1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
2.	ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (2)	Χαμηλή Διασπορά	6/7/2017	-	-	18/7/2017	30.000.000,00	0,30	100.000.000	Κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης υπέρ Πιστωτή	-
3.	FRIGOGLASS ΑΒΕΕ(3)	Επιτήρηση	18/9/2017	21.9.2017	26.9-18/10/2017	30/10/2017	63.459.341,82	0.36348	174.588.263	Δημόσια προσφορά (1Ν-22,466251754413 5Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
4.	ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Τ.Ε. & ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ	Κύρια Αγορά	12/10/2017 & 31/10/2017	17/10/2017	20/10-3/11/2017	13/11/2017	10.159.052,00	0,40	25.397.630	Δημόσια προσφορά (5Ν-1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/ Ανάδοχος
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ (ΙΝΤΡΑΚΑΤ) [4]										
5.	Ο ΚΕΚΡΟΨ Α.Ε [5]	Κύρια Αγορά	31/10/2017	6/11/2017	9-23/11/2017	4/12/2017	4.885.019,72	0,37	13.202.756	Δημόσια προσφορά (2Ν-1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
6.	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε. [6]	Κύρια Αγορά	31/10/2017	6/11/2017	9-23/11/2017	19/12/2017	750.565,50	0,30	2.501.885	Δημόσια προσφορά (1Ν-3Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
7.	FRIGOGLASS ABEE [7]	Επιτήρηση	13/11/2017	-	-	16/11/2017	-	-	163.984.878	Μετατροπή ΜΟΔ πιστωτών	-
	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΕ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ (€)						**132.526.085,44**				
8.	Α. Ε. ΕΜΦΙΑΛΩΣΗΣ & ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ «ΣΟΥΡΩΤΗ» [8]		6/7/2017	-	11-31/7/2017	-	3.057.032,76	0,62	4.930.698	Δημόσια προσφορά (0,47490717Ν-1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ						**3.057.032,76**				

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/ Ανάδοχος
	ΧΩΡΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ (€)										
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (€)						**135.583.118,20**				

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημειώσεις:

1. *Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίσθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 2.2.2017, καλύφθηκε κατά 1,08326 φορές, από τους ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης και το δικαίωμα προεγγραφής παλαιών μετόχων, οι οποίοι κατέβαλαν € 23.272.106,40, που αντιστοιχεί σε 77.573.688 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το ποσοστό κάλυψης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε σε 100% και το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 23.272.106,40 καλύφθηκε πλήρως.*
2. *Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 100.000.000 νέες, κοινές, άυλες, ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές της εταιρίας, ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μια, πραγματοποιήθηκε με κεφαλαιοποίηση ισόποσων υποχρεώσεων προς τον κύριο μέτοχο και πιστωτή «J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.» και με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, όπως αποφασίσθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 28.3.2016. Το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων που κεφαλαιοποιήθηκαν ανήλθε σε € 30.000.000.*
3. *Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίσθηκε από την Α΄ Επαναληπτική Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 27.6.2017, σε συνδυασμό με την από 27.7.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, καλύφθηκε κατά 46,08% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 63.459.341,82€ που αντιστοιχεί σε 174.588.263 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,36€ έκαστη. Ο βασικός μέτοχος της εταιρίας, BOVAL SA, κατέβαλε ποσό 60.000.001,62€ ενώ το υπόλοιπό ποσό ύψους 3.459.340,20€ καταβλήθηκε από λοιπούς υφιστάμενους μετόχους. Με την από 19.10.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας πιστοποιήθηκε η μερική κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου μέχρι του ανωτέρω αναφερόμενου ποσού χωρίς κάλυψη των αδιάθετων μετοχών και η καταβολή του νέου κεφαλαίου.*
4. *Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίσθηκε με την από 7/7/2017 απόφαση της Α' Επαναληπτικής Συνεδρίασης της από 26/6/2017 Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, καλύφθηκε αρχικά κατά 93,79% του συνόλου της αύξησης, από τους ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης οι οποίοι κατέβαλαν € 9.528.422, που αντιστοιχεί σε 23.821.055 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Οι 1.576.575 αδιάθετες μετοχές διατέθηκαν, κατά την κρίση του Δ.Σ., σε οκτώ παλαιούς μετόχους της εταιρίας. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το ποσοστό κάλυψης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε σε 100% και το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 7.619.289 καλύφθηκε πλήρως.*
5. *Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίσθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 24.5.2017, καλύφθηκε κατά 1,46 φορές περίπου, από τους ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης και το δικαίωμα προεγγραφής, οι οποίοι κατέβαλαν € 4.885.019,72, που αντιστοιχεί σε 13.202.756 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το ποσοστό κάλυψης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε σε 100% και το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 3.960.826,80 καλύφθηκε πλήρως.*
6. *Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίσθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 19.6.2017, σε συνδυασμό με την από 3.7.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, καλύφθηκε κατά 58,56% του συνόλου της αύξησης, από τους ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης και το δικαίωμα προεγγραφής παλαιών μετόχων, οι οποίοι κατέβαλαν €504.965,70 που αντιστοιχεί σε 1.683.219 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας*

0,30€ έκαστη. Από τις 1.191.189 αδιάθετες μετοχές, οι 818.666 διατέθηκαν, κατά την κρίση του Δ.Σ., σε είκοσι ένα υφιστάμενους και μη μετόχους της εταιρίας. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το ποσοστό κάλυψης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε σε 87,04%, ήτοι €750.565,50 και το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 862.322,40 καλύφθηκε μερικώς. Με την από 1.12.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας πιστοποιήθηκε η μερική κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου μέχρι του ανωτέρω αναφερόμενου ποσού.

7. *Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας στην από 23.10.2017 συνεδρίαση του, διαπίστωσε την αύξηση δυνάμει του άρθρου 3α παρ.4 κ.ν. 2190/1920 του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατά ποσό €59.034.556,08 μετά την μετατροπή 163.984.878 Μετατρέψιμων Ομολογιών συνολικής ονομαστικής αξίας €59.605.223,45544 σε 163.984.878 νέες κοινές μετά ψήφου μετοχές της εταιρείας ονομαστικής αξίας τριάντα έξι λεπτών του ευρώ (€0,36) η κάθε μία ύστερα από άσκηση δικαιώματος μετατροπής ομολογιών σε μετοχές της εταιρείας και αναμόρφωσε αναλόγως το σχετικό άρθρο του Καταστατικού της. Το ποσό των €570.667,37544 που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των ομολογιών και της ονομαστικής αξίας των νέων μετοχών ήχθη προς πίστωση στο λογαριασμό της εταιρείας για την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο. Την 2.11.2017 με Αρ. Πρωτ. 1076951 εγκρίθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης η καταχώριση της διαπίστωσης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κατά ποσό €59.034.556,08.*
8. *Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίσθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 15.6.2017, σε συνδυασμό με την από 1.8.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, καλύφθηκε κατά 66,46% του συνόλου της αύξησης, από τους ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης παλαιών μετόχων. Αρχικά από την άσκηση δικαιώματος προτίμησης καλύφθηκε κατά ποσοστό 65,94% με την καταβολή συνολικού ποσού 3.033.325,20 ευρώ που αντιστοιχεί σε 4.892.460 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας και τιμής διάθεσης 0,62€ έκαστη. Οι 2.526.895 αδιάθετες μετοχές, με την από 1/8/2017 απόφαση του ΔΣ της εταιρίας τέθηκαν σε διάθεση αναλογικά στους μετόχους που άσκησαν το δικαίωμα προτίμησης. Από τις αδιάθετες μετοχές τελικά διατέθηκαν οι 38.238 με καταβολή του αναλογούντος ποσού 23.707,56 ευρώ και αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,52%, κατά την κρίση του Δ.Σ., σε τριάντα τέσσερις υφιστάμενους και μη μετόχους της εταιρίας. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το ποσοστό κάλυψης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε σε 66,46%, ήτοι €3.057.032,76, και το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 4.600.000,00 καλύφθηκε μερικώς.*

ΠΙΝΑΚΑΣ Χ. Δημόσια προσφορά και εισαγωγή κινητών αξιών για πρώτη φορά στο Χ.Α., 2017

α/α	Εταιρία	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ.	Κατηγορία Διαπραγμ./Κλάδος/ Υποκλάδος	Εύρος Τιμών Διάθεσης (€) ή Εύρος Επιτοκίου Διάθεσης	Τιμή Διάθεσης ή Τιμή Έναρξης Διαπραγμ. (€)	Αριθμός νέων κινητών αξιών με Δημ. Προσφ. ή/και Εισαγωγή	Αντληθέντα κεφάλαια (€)	Κύριος Ανάδοχος της Δημ. Προσφοράς	Σύμβουλοι Εκδοσης
1.	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε. (1)	15-17/3/2017	22/3/2017	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	3,40%-3,90%	1.000	200.000	200.000.000,00	Eurobank Ergasias A.E. & E.T.E.	Eurobank Ergasias A.E., E.T.E. & Εθνική ΑΧΕΠΕΥ
2.	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT Α.Β.Ε.Ε. (2)	14.6-16.6.2017	21.6.2017	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	4,20%-4,70%	1.000	50.000	50.000.000,00	Alpha Bank A.E., Eurobank Ergasias A.E., Euroxx Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Euroxx Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.
3.	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. (3)	21-23/6/2017	28/6/2017	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	3,0%-3,5%	1.000	300.000	300.000.000,00	Ε.Τ.Ε, Eurobank Ergasias A.E.	ΕΘΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ
4.	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	17-19.7.2017	24.7.2017	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	3,75%-4,25%	1.000	60.000	60.000.000,00	Alpha Bank A.E., Eurobank Ergasias A.E.	Euroxx Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ [4]	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (€)	**610.000.000,00**

α/α	Κατανομή σε Ιδιώτες επενδυτές	Κατανομή σε Ειδικούς επενδυτές	Συνολική Ζήτηση από Ιδιώτες επενδυτές (τεμ.)	Συνολική Ζήτηση από Ειδικούς Επενδυτές (εγχώρια και διεθνής)	Υπερκάλυψη από Ιδιώτες	Υπερκάλυψη από Ειδικούς επενδυτές	Συνολική Υπερκάλυψη	Συμμετέχοντα κεφάλαια (€)
1.	*140.000*	*60.000*	*274.871*	*146.404*	*1,96*	*2,44*	*2,10*	*421.275.000,00*
2.	*35.000*	*15.000*	*78.773*	*45.643*	*2,25*	*3,04*	*2,49*	*124.416.000,00*
3	*185.000*	*115.000*	*409.819*	*331.018*	*2,22*	*2,88*	*2,47*	*740.837.000,00*
4	*42.000*	*18.000*	*102.890*	*51.531*	*2,45*	*2,86*	*2,57*	*154.421.000,00*

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημειώσεις:

1. *Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 200.000 κοινών ομολογιών ονομαστικής αξίας 1.000 € της εταιρίας «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε.» και συνολικού ποσού 200.000.000 € με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου πενταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 3,50%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 3,50% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε €1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η δημόσια προσφορά υπερκαλύφθηκε κατά 2,10 φορές περίπου και το σύνολο των συμμετεχόντων επενδυτών ανήλθε σε 8.117.*
2. *Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 50.000 κοινών ομολογιών ονομαστικής αξίας 1.000€ της εταιρίας ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT Α.Β.Ε.Ε. και συνολικού ποσού 50.000.000€ με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου πενταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 4,25%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 4,25% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε €1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η δημόσια προσφορά υπερκαλύφθηκε κατά 2,49 φορές και το σύνολο των συμμετεχόντων επενδυτών ανήλθε σε 1.833 .*
3. *Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών της Εταιρίας* «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ», *300.000 κοινών ομολογιών με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου πενταετούς διάρκειας. Η τελική*

απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 3,10%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 3,10% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε €1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της πενταετούς διάρκειας. Η δημόσια προσφορά υπερκαλύφθηκε κατά 2,47 φορές και το σύνολο των συμμετεχόντων επενδυτών ανήλθε σε 10.038.

4. *Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 60.000 κοινών ομολογιών ονομαστικής αξίας 1.000€ της εταιρίας ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ και συνολικού ποσού 60.000.000€ με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου πενταετούς διάρκειας, με εγγυήτρια την εταιρία ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 3,85%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 3,85% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε €1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της πενταετούς διάρκειας. Η δημόσια προσφορά υπερκαλύφθηκε κατά 2,57 φορές και το σύνολο των συμμετεχόντων επενδυτών ανήλθε σε 2.881.*

ΠΙΝΑΚΑΣ XI. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης και εισαγωγή των νέων μετοχών προς διαπραγμάτευση στο Χ.Α., 2017

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. Ενημέρωσης Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος /Ανάδοχος
1.	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ-ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ», «ΜΕΤΚΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (50% θυγατρική εταιρεία), «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΕΑΕ» (100% θυγατρική), «PROTERGIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» (100% θυγατρική) και «PROTERGIA ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	Κύρια Αγορά	6/7/2017	7/7/2017	-	12/7/2017	-	-	25.975.299	Μέτοχοι της ΜΕΤΚΑ	-

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» (100% εταιρεία).
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (€)

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημειώσεις:

1. *Αποφασίστηκε η απορρόφηση από την ανώνυμη εταιρεία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ-ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» των θυγατρικών της εταιρειών «ΜΕΤΚΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (50% θυγατρική εταιρεία), «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΕΑΕ» (100% θυγατρική εταιρεία), «PROTERGIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» (100% θυγατρική εταιρεία) και «PROTERGIA ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» (100% θυγατρική εταιρεία), και η διανομή στους δικαιούχους μετόχους της «ΜΕΤΚΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» των 25.975.299 κοινών, άυλων, ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών που δικαιούνται αυτοί λόγω της Συγχώνευσης ονομαστικής αξίας ενενήντα επτά λεπτών (€0,97) σύμφωνα με τις αποφάσεις:*

   α) της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ-ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» στις 01.06. 2017,
   β) της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της «ΜΕΤΚΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» στις 01.06.2017,
   γ) της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΕΑΕ» στις 06.06. 2017,
   δ) της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της «PROTERGIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» στις 06.06. 2017 και
   ε) της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της «PROTERGIA ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» στις 06.06. 2017.

   Η σχέση ανταλλαγής των μετοχών της ΜΕΤΚΑ προς τις μετοχές της Απορροφώσας συμφωνήθηκε ως εξής: για κάθε μια (1) υφιστάμενη κοινή, ονομαστική μετά ψήφου μετοχή ονομαστικής αξίας τριάντα δύο λεπτών του ευρώ (€0,32) έκαστη, της ΜΕΤΚΑ, ο κύριος αυτής θα λάβει μια (1) κοινή, ονομαστική μετά ψήφου μετοχή, ονομαστικής αξίας ενενήντα επτά λεπτών του ευρώ (€0,97) επί του μετοχικού κεφαλαίου της Απορροφώσας, όπως αυτό θα έχει διαμορφωθεί μετά την προβλεπόμενη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

   Οι μετοχές επί του μετοχικού κεφαλαίου των λοιπών Απορροφώμενων εταιρειών δεν ανταλλάχτηκαν με μετοχές επί του μετοχικού κεφαλαίου της Απορροφώσας, καθώς οι μετοχές αυτές ανήκαν συνολικώς στην Απορροφώσα.

ΠΙΝΑΚΑΣ XII. Εισαγωγή κινητών αξιών για πρώτη φορά στο Χ.Α. με εισφορά σε είδος, 2017

α/α	Εταιρία	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ.	Κατηγορία Διαπραγμ./Κλάδος/Υπο κλάδος	Ονομαστική Τιμή (€)	Αριθμός νέων κινητών αξιών με Εισαγωγή	Εισφερθέντα κεφάλαια (€)	Ανάδοχος / Σύμβουλος Έκδοσης
1.	ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ [1]	19/6/2017	Κύρια Αγορά	€ 2,12	232.000.000	491.840.000,00 €	ΕΘΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ
2.	BRIQ PROPERTIES ΑΕΕΑΠ [2]	31/7/2017	Κύρια Αγορά	€ 2,33	11.921.531	27.419.521,30	Eurobank Ergasias A.E.

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημειώσεις:

1. Εισαγωγή για διαπραγμάτευση διακοσίων τριάντα δύο εκατομμυρίων (232.000.000) κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών ονομαστικής αξίας € 2,12 εκάστης, της «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, σύμφωνα με το άρθρο 146 του Νόμου 4389/2016, στο πλαίσιο υλοποίησης του πλήρους ιδιοκτησιακού διαχωρισμού της «Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Ανώνυμη Εταιρεία» από τη ΔΕΗ Α.Ε., κατόπιν της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ Α.Ε. και επιστροφής στους υφιστάμενους μετόχους της ΔΕΗ Α.Ε. σε είδος μετοχών της «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», κατά την αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ Α.Ε. , όπως αποφασίσθηκε στην από 17.1.2017 Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ΔΕΗ Α.Ε..
2. Εισαγωγή για διαπραγμάτευση έντεκα εκατομμυρίων εννιακοσίων είκοσι μία (11.921.531) κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών ονομαστικής αξίας € 2,33 εκάστης, της «BRIQ PROPERTIES ΑΕΕΑΠ» στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, κατόπιν της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου της «Quest Συμμετοχών» με μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής και επιστροφής στους υφιστάμενους μετόχους της «Quest Συμμετοχών» σε είδος μετοχών της «BriQ Properties ΑΕΕΑΠ», κατά την αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της «Quest Συμμετοχών», όπως αποφασίσθηκε στην από 7.4.2017 Έκτακτη Γενική Συνέλευση της «Quest Συμμετοχών».

ΠΙΝΑΚΑΣ XIII. Κατάσταση εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 31.12.2017

Αγορά	Κανονική Διαπραγμάτευση	Υπό αναστολή	Σύνολο
Κύρια Αγορά	140		
Υπό επιτήρηση	29		
Σύνολο εταιριών με μετοχές εισηγμένες στην Αγορά Χρεογράφων	**169**	**22**	**191**
Σύνολο εταιριών με ομολογίες εισηγμένες στην Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος	**7**		**7**
Γενικό Σύνολο			**198**

Εταιρίες οι μετοχές των οποίων εισήχθησαν στο ΧΑ το 2017			
Εταιρία	Ημερομηνία	Εταιρία	Ημερομηνία
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	12.6.2017	BRIQ PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π.	31.7.2017

Εταιρίες οι κοινές ομολογίες των οποίων εισήχθησαν στο ΧΑ το 2017			
Εταιρία	Ημερομηνία	Εταιρία	Ημερομηνία
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΒΕΕ	8.06.2017	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε.Χ.	5.07.2017
ΟΠΑΠ ΑΕ	13.03.2017	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΕ	12.06.2017

Εταιρίες οι μετοχές των οποίων διαγράφηκαν από το ΧΑ το 2017				
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	Αιτιολογία	Πρότερη κατάσταση
1.	ΔΙΑΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΒΕΕ	13.01.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
2.	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΒΕΤΕ	13.01.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
3.	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΕ	13.01.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
4.	ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ ΑΒΕΕ	13.01.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
5.	ALSINCO ΑΕ	13.01.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
6.	"SPIDER" ΜΕΤΑΛΛΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Ν. ΠΕΤΣΙΟΣ & ΥΙΟΙ ΑΕ	13.01.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
7.	ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ	20.01.2017	Αποφάσεις Τράπεζας για την ακύρωση του συνόλου των εισηγμένων στο ΧΑ μετοχών της	Υπό Αναστολή
8.	ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ	12.06.2017	Παρ. 5 άρθρου 17 ν.3371/05	Υπό Αναστολή
9.	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ ΑΞΕ	5.07.2017	Παρ. 5 άρθρου 17 ν.3371/05	Υπό Αναστολή
10.	ΜΕΤΚΑ ΑΕ	7.07.2017	Συγχώνευση με απορρόφηση	Κύρια Αγορά
11.	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	24.07.2017	Παρ. 5 άρθρου 17 ν.3371/05	Υπό Αναστολή
12.	FHL Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ-ΓΡΑΝΙΤΕΣ ΑΒΕΕ	27.07.2017	Παρ. 5 άρθρου 17 ν.3371/05	Υπό Αναστολή

Εταιρίες οι μετοχές των οποίων διαγράφηκαν από το ΧΑ το 2017				
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	Αιτιολογία	Πρότερη κατάσταση
13.	ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΕ	30.11.2017	Παρ. 5 άρθρου 17 ν.3371/05	Υπό Αναστολή
14.	MAPAK ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΒΕΕ	21.12.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3β άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
15.	COMPUCON ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΒΕΕ	21.12.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3β άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
16.	MICROLAND COMPUTERS ΑΕ&ΒΕ	21.12.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3α άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
17.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ	21.12.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3α άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
18.	PC ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΕ	21.12.2017	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3α άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή

Εταιρίες υπό επιτήρηση					
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	α/α		Ημερομηνία
1.	ΕΛΒΙΕΜΕΚ ΑΕ	04.04.2006	16.	PASAL ΑΕ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	05.04.2013
2.	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	27.06.2008	17.	ΑΝΕΚ ΑΕ	05.04.2013
3.	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΑΕ	21.12.2009	18.	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ	05.04.2013
4.	SATO ΑΕ	08.04.2011	19.	MEDICON ΕΛΛΑΣ ΑΕ	05.04.2013
5.	YALCO - Σ.Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΥΙΟΣ ΑΕ	08.04.2011	20.	ΚΡΕΚΑ ΑΕ	05.04.2013
6.	ΔΟΥΡΟΣ ΑΕ	06.09.2011	21.	ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ Α.Ε.	11.09.2013
7.	FORTHNET ΑΕ	25.11.2011	22.	ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε.	10.04.2014
8.	Ι. ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ & ΥΙΟΣ HOLDING ΑΕ	29.12.2011	23.	Γ.Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α.Ε.Ε	08.04.2015
9.	ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ	10.04.2012	24.	ΑΚΡΙΤΑΣ ΑΕ	08.04.2015
10.	Π. Γ. ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ	10.04.2012	25.	Α.Β.Ε.Π.Ε. ΑΕ "ΒΑΡΑΓΚΗΣ"	15.04.2016
11.	ΣΙΔΜΑ Α.Ε	10.04.2012	26.	ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ	15.04.2016
12.	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΑΕΒΕ	10.04.2012	27.	ΥΙΟΙ Ε.ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΟΥ-ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ ΑΕ	15.04.2016
13.	EUROMEDICA ΑΕΠΙΥ	10.04.2012	28.	FRIGOGLASS ΑΒΕΕ	15.04.2016
14.	EUROBROKERS ΜΕΣΙΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΕ	10.04.2012	29.	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΕ	10.05.2017
15.	LAVIPHARM ΑΕ	31.07.2012			

Εταιρίες υπό αναστολή					
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	α/α	Εταιρία	Ημερομηνία
1.	ΤΕΞΑΠΡΕΤ ΑΕ	01.03.2011	12.	ΑΤΤΙ-ΚΑΤ ΑΤΕ	02.06.2015
2.	Τ BANK ΑΤΕ	30.11.2011	13.	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΒΕΕ	03.06.2015
3.	ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	02.04.2012	14.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΕΣΒΟΥ ΑΕ	01.09.2015
4.	ΤΡΟΠΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΕΒΕ	02.04.2012	15.	ALTEC ΑΒΕΕ	01.12.2015
5.	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	30.08.2012	16.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ ΑΕ	01.03.2016
6.	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ ΑΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (πρώην ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ ΑΒΕΤΕ)	31.08.2012	17.	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ ΑΕ	08.03.2016
7.	ΝΕΩΡΙΟΝ ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (πρώην ΝΕΩΡΕΙΟΝ ΝΕΑ ΑΕ ΝΑΥΠΗΓΕΙΩΝ ΣΥΡΟΥ)	31.08.2012	18.	ΑΛΦΑ-ΓΚΡΙΣΙΝ ΑΕ (πρώην ΑΛΦΑ-ΓΚΡΙΣΙΝ INFOTECH ΑΕ)	18.04.2017
8.	ΕΔΡΑΣΗ-Χ.ΨΑΛΛΙΔΑΣ ΑΤΕ	30.11.2012	19.	ΑΧΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	02.05.2017
9.	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.	30.08.2013	20.	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	29.09.2017
10.	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕΒΤ & ΤΕ	30.08.2013	21.	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	03.10.2017
11.	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ	01.04.2015	22.	Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ ΑΕ	03.10.2017

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Πληροφορίες Επικοινωνίας:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (Ν.Π.Δ.Δ.)
Κολοκοτρώνη 1 και Σταδίου,
105 62 Αθήνα.
Τηλ. Κέντρο (210) 33.77.100
http://www.hcmc.gr